

Bomenbeleidsplan Gezonde bomen voor een gezonde leefomgeving

Voorwoord

In een tijd waarin we steeds vaker te maken krijgen met extreme weersomstandigheden, hittestress en verlies aan biodiversiteit, is het belang van een doordacht bomenbeleid groter dan ooit.

Bomen maken onze leefomgeving groener, gezonder en prettiger. Ze zorgen voor schaduw op warme dagen, vangen regenwater op en zuiveren de lucht die we inademen. Kortom: bomen zijn onmisbare bondgenoten.

In dit bomenbeleidsplan laten we zien hoe we in Horst aan de Maas zorgvuldig omgaan met onze bomen. We kijken vooruit: hoe zorgen we ervoor dat bomen ook in de toekomst sterk en gezond blijven? En hoe passen we ons aan, aan de gevolgen van klimaatverandering?

Daarbij vergeten we onze monumentale bomen niet. Deze bijzondere bomen zijn levende geschiedenis: ze vertellen verhalen over het verleden en verdienen extra bescherming en aandacht.

Bomen zijn ook van grote waarde voor de biodiversiteit. Ze bieden voedsel, schuilplaatsen en nestgelegenheid voor talloze dieren, insecten en planten. Een rijk en gevarieerd bomenbestand draagt bij aan een veerkrachtige natuur.

Tot slot speelt ook de betrokkenheid van inwoners een belangrijke rol. Samen zorgen we voor onze bomen — of het nu gaat om het melden van schade, het meedenken over nieuwe aanplant of het simpelweg waarderen van het groen in de eigen buurt. Want een groene leefomgeving maken we samen met elkaar.

Met dit plan zetten we samen stappen naar een toekomst waarin bomen blijven bijdragen aan een fijne, veilige en duurzame leefomgeving voor iedereen.

“Samen bouwen we aan een groen, gezond en klimaatrobuust Horst aan de Maas.”

Samenvatting

Het Bomenbeleidsplan Horst aan de Maas geeft aan hoe de gemeente zal werken aan haar visie: **‘gezonde bomen voor een gezonde leefomgeving’**. Op alle bestuurlijke niveaus, in de Gemeentelijke, Provinciale en Landelijke Omgevingsvisies, is aandacht voor klimaatadaptatie, biodiversiteit en leefbaarheid. Bomen zorgen voor een gezonde, koele, herkenbare en aantrekkelijke leefomgeving voor mens en dier en zijn daarom van groot belang. Daarbij leeft er in onze gemeente een sterke behoefte om bomen beter te beschermen, meer bomen aan te planten, meer diversiteit in het bomenbestand aan te brengen en te werken aan het halen van de landelijke bomennorm. Op basis van analyse van gemeentelijke vraagstukken rond bomen en werksessies met belangenorganisaties zijn, binnen wettelijke en beleidskaders, alle huidige uitdagingen en aandachtspunten voor het bomenbeleid en -beheer op een rij gezet (Hoofdstuk 3). Het gaat dan onder meer om het bomenareaal, ruimtelijke inrichting en projecten rond bomen, boombescherming, communicatie en participatie en uitvoerbaarheid.

Deze context leidde tot de overkoepelende visie en motto voor het bomenbeleid: **‘Gezonde bomen voor een gezonde leefomgeving’**. Om deze visie handen en voeten te geven, zijn onderstaande drie ambities geformuleerd, met als basis heldere beleidskaders en -richtlijnen.

Per ambitie (hoofdstuk 4) geven de onderliggende doelstellingen aan wat de gemeente gaat doen, welke beleidskaders en richtlijnen de gemeente stelt. De **ontwikkelkalender** (hoofdstuk 5) bevat tot slot de producten die gemaakt of geactualiseerd moeten worden om de beleidsdoelen tot uitvoer te kunnen brengen.

Met het vaststellen van het nieuwe bomenbeleid, vervalt het oude Beleidsplan 'Duurzaam en integraal boombeheer' uit 2011. De praktische benadering van dat beleid is nu geborgd als Bomenbeheerplan Horst aan de Maas 2025 en te vinden in bijlage 1. Zo zijn er ook enkele 'oude' uitwerkingen zoals het Beoordelingskader Kapaanvragen en de Bomenlegger in een nieuw jasje gestoken en geborgd onder het nieuwe beleid. Ook is een nieuwe uitwerking te vinden, namelijk Aanwijscriteria Boomstructuren.

Na vaststelling van het beleid kan gefaseerd uitvoering worden gegeven aan de doelstellingen en worden de ontwikkelpunten naar prioriteit opgepakt in de Uitvoeringsagenda Bomen. Team Economie & Gebiedsontwikkeling en team Openbare Werken zullen hierbij de belanghebbenden betrekken en zorgen voor integrale afstemming.

De Uitvoeringsagenda Bomen heeft een looptijd van circa 10 jaar. Hiervoor zijn acties en maatregelen geformuleerd voor de korte termijn (binnen 2 jaar), de middellange termijn (binnen 5 jaar) en de langere termijn (binnen 10 jaar). Op basis van de gestelde prioriteit worden deze acties en uitwerkingen doorgevoerd in het bomenbeheerplan, in de werkwijze bij ruimtelijke ontwikkelingen, in het kapvergunningstelsel, aanplantprogramma's enzovoorts.

Deze aanpak is tekenend voor het traject waarmee dit beleid tot stand is gekomen, namelijk samen met gemeentelijke en maatschappelijke stakeholders. Het proces is getrokken door medewerkers van team

Economie & Gebiedsontwikkeling en team Openbare Werken en het beleid is zodanig tot stand gekomen met ondersteuning van Bomenwacht Nederland.

“Gezonde bomen voor een gezonde leefomgeving”

1. Inleiding

Dit bomenbeleid vervangt het bestaande beleid uit 2011 en speelt in op de actuele maatschappelijke uitdagingen en opgaven. We koesteren onze bomen, van aanplant tot vervanging, bij werkzaamheden en bij ruimtelijke ontwikkelingen. We werken in de geest van de Omgevingswet en geven invulling aan de Omgevingsvisie Horst aan de Maas 2040. Dit beleid staat ervoor om bomen optimaal te laten bijdragen aan de leefomgeving.

1.1. Aanleiding

Gemeente Horst aan de Maas is een boomrijke, groene gemeente met ongeveer 40.000 individueel geregistreerde bomen in beheer. In de vorige beleidsperiode is ingezet op deregulering en het beperken van schade en overlast. Dit beleid is echter aan vernieuwing toe vanwege de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024. De praktische insteek van het 'oude' bomenbeleid en -beheer is wel behouden in de vorm van een bomenbeheerplan.

Bij het opstellen van het nieuwe bomenbeleid is gewerkt in de geest van de Omgevingswet: integraal en participatief, met oog voor het behoud, de verbetering en het ontwikkelen van de kwaliteiten van de leefomgeving. Ook inhoudelijk sluit dit bomenbeleid aan bij de uitgangspunten van de Omgevingsvisie Horst aan de Maas 2040¹.

Onze ambitie

“In 2040 zijn we een groene, gezonde woongemeente met een duurzame, schone en innovatieve economie en agrarische sector, een herkenbaar en aantrekkelijk landschap en een sterk recreatief profiel. Gezondheid, veiligheid, groen, economie en wonen zijn belangrijk voor de toekomst van onze gemeente. Ze horen bij onze cultuur en identiteit, en dragen bij aan de welvaart en kwaliteit van onze woon- en leefomgeving.”

Deze ambitie voor Horst aan de Maas is belangrijk voor de toekomst van onze gemeente. Groen en bomen draagt immers bij aan een gezonde en vitale leefomgeving en voorziet in meerdere functies, zoals spelen, bewegen en ontmoeten. Ook vanwege biodiversiteitsherstel wordt onder andere ingezet op groenblauwe dooradering, zowel in de dorpen als in het buitengebied. Daarom werken we aan meer en kwalitatief beter groen. *Uit: Ontwerp Omgevingsvisie Horst aan de Maas 2040 (juni 2025)*

Met dit beleid sturen we op de beste keuzes ter bevordering van gezondheid, duurzaamheid en een vitale economie in onze gemeente. Hiervoor zijn actuele en complete beheergegevens onmisbaar.

Onze visie op bomen in gemeente is daarom: **“Gezonde bomen voor een gezonde leefomgeving”**

1.2. Afbakening

Dit beleid geeft hoofdlijnen voor het beheer en behoud, de verbetering en de ontwikkeling van het bomenbestand in onze gemeente. Dit omvat zowel individuele bomen als bomen die onderdeel zijn van boomstructuren, zoals lanen en wegbeplantingen. We richten ons zowel op de bomen binnen als buiten de bebouwde kom (oftewel buiten de bebouwingscontour houtkap, zie bijlage 11) en zowel op bomen van de gemeente zelf als op bomen van inwoners en andere eigenaren. Alle bomen dragen immers bij aan een gezonde leefomgeving.

Het bomenbeleidsplan gaat niet in op het beheer van bossen, natuurterreinen en landschapselementen, zoals houtwallen, zoombeplantingen en singels. Deze assets zijn onderdeel van het natuur- en landschapsbeheer (zoals beschreven in de Beheervisie 2023-2032 Bossen, natuurterreinen en landschapselementen).

1.3. Participatie

Dit nieuwe beleid is in samenspraak met diverse interne en externe stakeholders opgesteld. Er zijn werksessies georganiseerd met interne ambtelijke stakeholders en met externe stakeholders van diverse (groene) belangenorganisaties. In bijlage 4 en 5 zijn de verslagen terug te vinden. De speerpunten uit deze sessies vormen samen met de wettelijke kaders en beleidskaders de voeding voor het bomenbeleid.

¹) Vaststelling van de Omgevingsvisie Horst aan de Maas staat gepland in 2025.

1.4. Wettelijke kaders en beleidskaders

Het bomenbeleid past binnen de landelijke wettelijke kaders en beleidsregels en verordeningen vanuit provincie en waterschap, naast de gemeentelijke lokale regelgeving. Deze kaderstellende documenten, voor zover relevant, zijn hieronder genoemd.

Landelijk

- ▶ Nationale Omgevingsvisie
- ▶ Omgevingswet
 - Kerninstrumenten: Omgevingsvisie, Omgevingsprogramma, Omgevingsplan en Omgevingsvergunning
 - Algemene en specifieke zorgplicht
 - Rijksinstructieregels omtrent houtopstanden (bebouwingscontour houtkap) ²

Landelijk (vervolg)

- ▶ Burgerlijk Wetboek
 - Zorgplicht voor bomen: verplichtingen boomeigenaar ter bescherming medeburgers en eigendommen
 - Boomveiligheidscontroles (BVC) m.b.v. Visual Tree Assessment (VTA-inspectie)

Provinciaal

- ▶ Omgevingsverordening Limburg
 - Instructieregels voor gemeenten en waterschappen in het omgevingsplan of de waterschapsverordening. ³
 - Regels voor activiteiten die voor alle inwoners en bedrijven gelden, of voor specifieke doelgroepen. ⁴

Gemeentelijk

- ▶ Algemene Plaatselijke Verordening Fysieke Leefomgeving :
Artikel 3:10 van deze APV geeft aan dat een omgevingsvergunning noodzakelijk is voor het vellen van houtopstanden ⁵ :
- ▶ Omgevingsvisie Horst aan de Maas 2040
- ▶ Hoofdlijnenakkoord en Collegeprogramma 2022-2026
- ▶ Duurzaamheidsprogramma 2020-2050
- ▶ Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Horst aan de Maas
- ▶ Beleidsplan Openbaar Groen 2020
- ▶ Groenstructuurvisie 2020 (dorpskernen)
- ▶ Landschapsontwikkelingsplan (buitengebied)
- ▶ Beleidsplan duurzaam en integraal boombeheer 2011
- ▶ De Bomenlegger, incl. Bomenlijst met monumentale bomen

En alle hiervoor in de plaats tredende relevante wetgeving.

1.5. Analyse bomenbestand

Hieronder geven we een korte samenvatting over het bomenareaal in Horst aan de Maas. Voor een uitgebreidere beschrijving verwijzen we naar bijlage 6.

Allereerst is het totale areaal in aantallen en als bomennorm beschreven. Met ongeveer 40.000 gemeentelijke bomen (bijna 1 per inwoner) is Horst aan de Maas boomrijker dan een gemiddelde Nederlandse gemeente met 0,5 gemeentelijke boom per inwoner. Met 1,6 m3 boomkroonvolume per vierkante meter, waarbij ook bospercelen en niet-gemeentelijke bomen zijn meegerekend, is de huidige bomennorm 'matig' en ligt er een vergroeningsopgave van 0,6 m3 per vierkante meter om aan de landelijke bomennorm te voldoen.

2) Deze dient vastgesteld te worden door de gemeenteraad in het omgevingsplan. Dit wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd en naar verwachting eind 2025 zal dit plaatsvinden.

3) Een voorbeeld hiervan is de bebouwingscontouren houtkap.

4) Een voorbeeld zijn de beleidsregels Houtopstanden Limburg Deze regels zijn van toepassing voor eigenaren van houtopstanden bij een kapmelding van een houtopstand buiten de bebouwde kom. Het gaat om kap in houtopstanden met totale bosoppervlakte van meer dan 1000 m2, of een bomenrij van meer dan 20 bomen (vanaf 21 bomen geldt meldplicht voor kap in een bomenrij).

5) Voor de volledige tekst van dit artikel verwijzen wij naar de APV fysieke leefomgeving.

Ook is gekeken naar het sortiment, waarbij het eikengeslacht bovenmatig vertegenwoordigd blijkt. Daarnaast treffen we veel lindebomen, esdoorns, berken en essen aan in de gemeente. Met 15.000 zomereiken (38% van het totale areaal) is het verhogen van de diversiteit een aandachtspunt.

In bijlage 6 is hoofdstuk 2 gewijd aan monumentale en bijzondere bomen met beschermde status. Bomen staan als monumentaal geregistreerd als ze ouder zijn dan 80 jaar. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de gemeentelijke boomstructuren. We zien veel monumentale bomen terug als herkenbare structuren in het buitengebied (zie kaart boomstructuren in bijlage 2). In de boomspaspoorten is de aparte beleidsstatus voor structuurbomen echter (nu nog) niet opgenomen. Hoewel deze monumentale bomen individueel beschermd zijn, vormt ook de bescherming van de boomstructuur als zodanig vormt een aandachtspunt.

Afbeelding 1: Voorbeeld van een boomstructuur in het buitengebied: Oude Peeldijk bij Meterik.

De gemeente Horst aan de Maas is onder te verdelen in drie landschappen: het Maaslandschap, het Zandlandschap en het Peellandschap. Bomen kleuren deze landschappen, met elk hun eigen kenmerkende beplantingselementen en soorten (zie hoofdstuk 4 van bijlage 6). Vervolgens gaan we kort in op de bomen en het groen in de **dorpen**. De visie hierop ook uitgebreider beschreven in de Groenstructuurvisie Horst aan de Maas (2020). Tenslotte gaan we in op de bedrijventerreinen en werklandschappen waar landschappelijke inpassing ook een rol speelt (hoofdstuk 6 van bijlage 6).

1.6. Status

De status van dit bomenbeleid is bindend zodra bestuurlijke vaststelling heeft plaatsgevonden. Het vorige beleidsplan 'Duurzaam & integraal boombeheer 2011' vervalt op dat moment, alsmede de bijlagen behorende bij dit beleidsplan.

Ook het bomenbeheerplan (bijlage 1) is geborgd en is per onderdeel door de vakinhoudelijk verantwoordelijke geactualiseerd op basis van landelijke normen en richtlijnen en doelstellingen uit dit beleid.

De nieuwe beleidsregels van dit bomenbeleid zijn zelfbindend voor de gemeente. Juridische regels voor inwoners en niet-gemeentelijke rechtspersonen zijn vastgelegd in de APV en in het omgevingsplan. Deze blijven met de vaststelling van het bomenbeleidsplan ongewijzigd.

Het bomenbeleid vormt een thematische uitwerking onder het omgevingsprogramma Groen-Blauw-Klimaatadaptatie⁶ dat bij vaststelling van het bomenbeleid nog in ontwikkeling is.

1.7. Implementatie, uitwerking en uitvoering

Het in de praktijk brengen van dit beleidsplan gebeurt gefaseerd. De uitwerkingen staan op de **ontwikkelkalender** (hoofdstuk 6) en worden op basis van prioriteit doorgevoerd in het boombeheerplan, in de werkwijze bij ruimtelijke ontwikkelingen, in het kapvergunningstelsel enzovoorts. We maken onderscheid tussen implementatie en uitvoering op korte termijn (binnen 2 jaar) en op langere termijn.

2. Het belang van bomen

De gemeente Horst aan de Maas wordt beleefd als een groene gemeente. Ongeveer 40.000 bomen geven de gemeente een groene uitstraling en dragen bij aan een mooie en gezonde leefomgeving. Bomen zijn mede bepalend voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het belang van bomen is samen te vatten in de thema's biodiversiteit, identiteit en cultuurhistorie, klimaatadaptatie en gezondheid, die we in dit hoofdstuk toelichten.

2.1. Biodiversiteit

Afhankelijk van de soort, vormen bomen een habitat en vervullen bomen een cruciale rol voor het lokale ecosysteem. Door hun functie van als voedselbron, nest- en schuilgelegenheid voor dieren, insecten maar ook planten, mossen en schimmels, dragen bomen bij aan soortenrijkdom en biodiversiteit. Een boom vormt een leefgemeenschap op zichzelf. In een natuurlijke bodem leven schimmels en bacteriën in symbiose (langdurige samenwerking) met boomwortels, waarbij beide profiteren. Dit helpt bij het bereiken van een natuurlijke balans waardoor plaagdieren niet de overhand krijgen en er altijd voldoende voedsel beschikbaar is voor dieren en insecten. Diversiteit vermindert de vatbaarheid voor ziekten en plagen die in een monocultuur ongeremd kunnen uitbreiden. Naarmate de boom ouder wordt verandert de leefgemeenschap. Het behoud van oude en veterane bomen is essentieel voor het versterken van de biodiversiteit. Samen met andere bomen, dieren, heesters en planten vormen ze grote leefgemeenschappen. Daarom is het belangrijk om natuurgebieden en dorpen met elkaar te verbinden, door het overbruggen van niet-natuurlijke barrières tussen groengebieden of bomenlanen.

Voor de biodiversiteit ofwel soortenrijkdom is de herkomst van bomen van belang. Inheemse boomsoorten komen hier van nature voor en bieden onderdak aan meer soorten insecten en andere dieren. Op een zomereik zijn tot wel 450 insectensoorten te vinden, op een Amerikaanse eik slechts 13.

Boomsoorten met een hoge bijdrage aan biodiversiteit zijn:

Afbeelding 2: de soortenrijkdom aan insecten per boomsoort

2.2. Identiteit en cultuurhistorie

Waarom zijn bomen belangrijk? Als dit wordt gevraagd, is een veelgenoemde waarde de beleving van de seizoenen. Ook de aanwezigheid van vogels wordt gewaardeerd, alsmede de fraaie uitstraling die bomen aan een straat geven. Een groene omgeving heeft een positief effect op onze gezondheid, welzijn en welbevinden. Met een gezond bomenbestand, laten we de beleving van bomen toenemen en daarmee vergroten we de leefbaarheid in onze gemeente, zowel in de dorpskernen als daarbuiten.

⁶) Naar verwachting wordt het Omgevingsprogramma Groen-Blauw-Klimaatadaptatie in 2026 vastgesteld.

Afbeelding 3: Bomen in de dorpskernen.

Afbeelding 4: Bomen in buitengebied.

Duurzaamheid is op alle terreinen toepasbaar. Voor boombeheer betekent het dat bomen gezond oud kunnen worden. Oude bomen als levend monument, bijzondere bomen met een verhaal, lanen, boomgaarden, bosjes, erfbeplanting of grote bomen als beeldbepalend element in de omgeving. Bomen zijn verbonden met de identiteit, cultuurhistorie en het erfgoed van het gebied. Door oude bomen te koesteren, blijft de geschiedenis leven.

2.3. Klimaatadaptatie

De klimaatverandering zorgt voor meer extreem weer. De boomkronen vormen een natuurlijk groen dak in onze wijken. Zij zorgen voor de broodnodige verkoeling op hete zomerdagen door schaduwwerking en verdamping. Het regenwater dat bij zware buien valt, kan langzaam in de grond of het plantvak rondom de boom zakken, waardoor het riool niet te veel wordt belast.

Het bomenbestand moet op de toekomst voorbereid te zijn. Monoculturen zijn namelijk gevoelig voor ziekten en plagen. Variatie is daarom het antwoord op klimaatverandering. Het betekent afwisseling van boomsoorten in woonwijken. Krijgt een bepaalde soort het dan moeilijk of krijgen we te maken met een soortspecifieke aantasting, dan voorkomen de andere soorten een kaalslag in de wijk.

De aloude laanbeplantingen van dezelfde boomsoort blijven in stand in de cultuurhistorische lijnen (van de hoofdgroenstructuur). Tenzij aanplanten van dezelfde boomsoort niet verantwoord is, vanwege veranderende omstandigheden (bijvoorbeeld door klimaatverandering). In andere lanen kan geleidelijk een mix van (vergelijkbare) boomsoorten te zien zijn.

Naast inheemse soorten is het nodig om ook soorten aan te planten die hier niet van nature thuishoren. Soorten uit de mediterrane zone kunnen bijvoorbeeld beter omgaan met hitte en droogte. Ook aanplant van gekweekte variëteiten is zinvol vanwege specifieke boomeigenschappen.

Bomen helpen de negatieve effecten van klimaatverandering tegen te gaan, CO₂ afvang en opslag, minder wateroverlast en gematigde temperatuur. Zo zorgen bomen voor een verlaging van de luchttemperatuur tussen de 0,7 en 2,7° C. De gevoelstemperatuur (PET) daalt door de bomen tussen de 3,4 en 19 °C (Kluck et al, 2020).

Afbeelding 5: De waarde van bomen in ecosysteemdiensten gevat (links) en doorerekend in absolute opbrengst (rechts)

Mits bomen goed groeien, neemt de groene waarde met de jaren exponentieel toe. Dit vergt de nodige investeringen zoals een groeiplaatsinrichting met voldoende ruimte, voeding, vocht, zuurstof en gezond bodemleven, goede nazorg en onderhoud, goede snoei en het voorkomen van schade, beheerproblemen en overlastsituaties. Hoe ouder en groter een boom is, hoe meer ecosysteemdiensten hij levert. Hieronder is een berekening weergegeven van de koolstof-opslag van een jonge eik en een volwassen eik. (Bij deze boomsoort staat 1 centimeter diktegroei van de stam ongeveer gelijk aan 1 levensjaar).

Afbeelding 6: Het verschil van de hoeveelheid vastgelegde hoeveelheid koolstof tussen een jonge en een volwassen eik.

2.4. Gezondheid

Met de visie 'Gezonde bomen voor een gezonde leefomgeving' dragen we bij aan gezondheid van de inwoners. Gezonde bomen dragen meer bij doordat ze beter in staat zijn verontreinigende stoffen op te nemen. Ze helpen zo gezondheidsproblemen als ademhalingsproblemen, hart-, vaat- en longziekten te verminderen (RIVM⁷, WUR⁸). Op warme zomerdagen is het prettig vertoeven in de schaduw van

7) Het effect van vegetatie op de luchtkwaliteit, RIVM Rapport 680705019/2011

8) Bomen voor schone lucht, edepot.wur.nl/51718

een boom. Het bladerdak van de laanbomen in het dorp maken de wandeling naar het bos of park als koelteplek aangenaam.

Gerichte aanleg van groen en schaduwrijke plekken stimuleert mensen om erop uit te trekken, naar buiten te gaan en actief te zijn. Of dit een wandeling of fietstocht door de omgeving is, of tuinieren in de eigen tuin. Een actieve leefstijl bevordert de gezondheid. En buiten zijn leidt tot meer sociale contacten.

In een groene omgeving waarbij mensen meer naar buiten gaan, is de sociale samenhang groter dankzij spontane ontmoetingen. Dat vermindert de eenzaamheid en dat draagt bij aan de mentale gezondheid. Er zijn meer voorbeelden van de baten van bomen voor mentale gezondheid. Zo hebben mensen met burnout klachten baat bij wandelingen in een groene omgeving. Het simpelweg uitzicht hebben op bomen vanuit ons huis heeft een positieve invloed op ons welzijn. Ziekenhuizen laten patiënten bij voorkeur bijkomen van een operatie op een kamer met zicht op bomen, omdat onderzoek uitwijst dat dit de genezing bevordert.

Bomen in de bebouwde omgeving werken als luchtfilter door fijnstof en andere vervuilingen uit de lucht te vangen. Door de toenemende verstedelijking neemt de ruimte voor groen af. Het maken van een juiste afweging op de vraag waar wel en waar geen bomen te planten is belangrijker dan ooit. Los van het landschappelijke karakter behoort ook het bevorderen van de gezondheid tot een belangrijke reden om bomen en groen aan te planten. In tabel 1 geven we schematisch de relatie tussen milieu/welzijn en bomen weer. Bomen zijn essentieel voor een goede leefomgeving.

Bomen die in het kader van milieu en welzijn worden aangeplant kunnen ook een nevenfunctie hebben. Bomen langs een drukke weg met de hoofdfunctie geluid en/of vluchtige organische stoffen af te vangen, zullen tevens de structuur van de weg accentueren. Daarnaast kan het remmend werken wat indirect positief is voor mens, natuur en omgeving.

2.5. Overige waarden van bomen

Naast de waarde voor biodiversiteit, identiteit en cultuurhistorie, klimaatadaptatie en gezondheid, hebben bomen andere maatschappelijke en economische voordelen. Informatie hierover is onder andere te vinden op:

- ▶ <https://bomenzijnbelangrijk.nl/>
- ▶ <https://degroenestad.nl/facts/>
- ▶ <https://www.wur.nl/nl/onderzoek-resultaten/onderzoeksinstituten/environmental-research/program-mas/de-groene-stad-3/natuur-en-gezondheid-in-de-stad.htm>

Hieronder een korte weergave van alle aspecten waaraan bomen bijdragen.

Aspect	Doel / effect
Biodiversiteit	Vergroten van biodiversiteit en ecosysteemdiensten
Beperken broeikaseffect	Vastleggen van CO ₂
Energiebesparing	Vermindering van warmteverliezen (luwte)
Esthetisch	Verfraaiing van het landschap, steden en dorpen, wijken en buurten, straten en tuinen
Gezondheid	Mogelijkheden (bevordering) voor ontspanning en beweging
Hittestress	Verlaging van de gevoelstemperatuur. Verkoeling tijdens warme dagen
Landschap	Verhoging landschapskwaliteit. Afscherming van verkeer en industrie
Microklimaat	Verlaging van de temperatuur en schaduwwerking
Waarde onroerende goed	Onderzoek toont aan dat bebouwing in groene wijken een hogere vastgoedwaarde heeft. Zie: https://groenblauwenetwerken.nl/measures/stadsbomen/
Waterbeheer	Vasthouden van water en vermindering van afvoerpieken bij neerslag

Tabel 7: De relatie tussen milieu/welzijn en bomen

3. Uitdagingen en aandachtspunten

De bureaustudie, analyse van het bomenbestand en de werksessies hebben uitdagingen en aandachtspunten opgeleverd die de basis vormen voor het bomenbeleid. We onderscheiden hierin 5 aspecten die hieronder worden toegelicht.

3.1. Bomenbestand

- Gevarieerd bomenbestand: Hoe zorgen we voor meer diversiteit in soorten?
- Biodiversiteit: Hoe kunnen we met bomen de biodiversiteit in de gemeente herstellen?
- Aanvullen en uitbreiden waar mogelijk: Welke soorten bomen moeten worden geplant en waar?
- Bomenbalans: hoe kunnen we ervoor zorgen dat het aantal bomen meegroeit met het aantal inwoners in de gemeente?
- Cyclisch beheer: Wat zijn de 'best practices' om de gezondheid en levensduur van bomen te waarborgen?

3.2. Inrichting en beheer

- De juiste boom op de juiste plek: Welke soorten moeten waar worden geplant?
- De juiste groeiplaatsinrichting: Hoe richten we groeiplaatsen toekomstbestendig in?
- Gezondheid: Hoe kunnen we met bomen de (sociale) gezondheid, ons welzijn en aantrekkelijke buurten bevorderen?
- Klimaatadaptatie: Waar en hoe kunnen bomen bijdragen aan een betere luchtkwaliteit, verkoeling, vermindering van wateroverlast en het vasthouden van water?
- Boomnorm: Hoe zetten we een boomnorm (bijv. 3-30-300 regel) effectief in?
- Groennorm: Hoe zetten we de groennormen (kwantitatief en kwalitatief) effectief in?

3.3. Bescherming

- Inventariseren, vastleggen en beter beschermen boomstructuren: Hoe leggen we belangrijke boomstructuren vast en hoe kunnen we deze beschermen?
- Inventariseren, vastleggen en beter beschermen landschapselementen: Hoe leggen we landschapselementen vast en hoe kunnen we deze beter beschermen en monitoren?
- Beschermen en monitoren: Hoe kunnen we bestaande gemeentelijke en particuliere bomen beter beschermen tegen schade en (voortijdige) kap?
- Lokale identiteit & cultuurhistorie: Hoe kunnen we met bomen de historische betekenis van plekken veiligstellen voor nu en in de toekomst?
- Bomen in ruimtelijke projecten: Hoe kunnen als gemeente de regie houden?
- Afwegingskader kappen van bomen: hoe zetten we de vergunningplicht voor het kappen van (beschermwaardige) bomen effectiever in?

3.4. Communicatie en participatie

- Educatie en kennisdeling: Hoe kunnen we groene kennis binnen de gemeente vergroten?
- Samenwerking: Hoe kunnen we de samenwerking met lokale (groene) partners versterken?
- Stimuleren bewonersparticipatie: Hoe kunnen bewoners en belangengroepen actief betrokken worden bij aanplant en beheer van bomen?

3.5. Financiële middelen

- Financiering en budget: Welke financiële middelen zijn beschikbaar voor het toekomstig bomenbeleid en beheer en hoe worden deze effectief ingezet?

4. Visie: Gezonde bomen voor een gezonde leefomgeving

We zetten ons in voor een gezonde, groene gemeente, dankzij de gemeentelijke bomen. We willen hiervoor extra bomen planten om de leefomgeving groen te houden en de bestaande bomen koesteren en gezond houden.

4.1. Visie

Gezondheid staat centraal in het beleid van onze gemeente en daar dragen bomen aan bij.

Uit de werksessies, die in het kader van dit bomenbeleid zijn gehouden, kwam naar voren dat bomen een groot belang dienen voor mens, dier en milieu. Een groenere leefomgeving vangt onder andere de negatieve effecten van **klimaatverandering** op, stimuleert **biodiversiteit**, laat **cultuurhistorisch erfgoed** leven en verhoogt ons algehele gevoel van **welzijn**.

Er wordt met dit nieuwe beleid gewerkt aan een goed en gezond bomenbestand en het behouden en waar mogelijk laten toenemen van het bomenbestand. Het doel is om de groene waarde van bomen te laten toenemen en een gezonde leefomgeving te maken voor nu en de toekomst.

4.2. Ambities

Met dit bomenbeleid zetten we in op een **beter bomen, meer en beter beschermde bomen en betere samenwerking rond bomen**. Dit alles op basis van duidelijke **kaders en richtlijnen**.

Hiermee werken we aan een gezonde leefomgeving en een gezond bomenbestand. We vergroten de biodiversiteit en weerbaarheid tegen ziekten en plagen. We beschermen cultuurhistorie en erfgoed, verbeteren het regulerend vermogen in perioden van droogte, hitte of extreme regenval. We willen met een gezonde omgeving een positieve impact maken op het welzijn van onze inwoners, zowel fysiek als mentaal.

4.3. Doelstellingen bij ambitie 1: Betere bomen

Introductie

Een gezonde leefomgeving en een gezond bomenbestand zijn leidend voor dit bomenbeleid. Gezonde groei leidt tot meer bladerdak en kroonvolume en daarmee nemen de groene baten van bomen voor de leefomgeving toe. Dit zijn bijvoorbeeld het verminderen van hittestress en wateroverlast. Ook dragen bomen door schaduwwerking op watergangen bij aan de kwaliteit van het oppervlaktewater. Met een verscheidenheid aan soorten, ondersteunen we de lokale flora en fauna, vermindert de plaagdruk, en maken we het bomenbestand beter weerbaar tegen ziekten en aantastingen. Door 'de juiste boom op de juiste plek te planten' zorgen we ervoor dat bomen gezond kunnen uitgroeien, minder overlast veroorzaken en hun functie optimaal vervullen. Bovendien is een kwalitatief goed bomenbestand toekomstbestendig en brengt dat minder vervangingskosten met zich mee. In het dagelijks beheer en onderhoud koesteren we bomen en met name de particuliere beschermwaardige en monumentale bomen. In geval van kap hebben we oog voor circulair werken en het laten staan of liggen van dood hout in het belang van biodiversiteit.

Doelstelling 1: We zetten de juiste boom op de juiste plek

We houden rekening met de behoefte van de boom

Om gezond uit te groeien, wordt zowel boven- als ondergronds beoordeeld hoeveel groeiruimte beschikbaar is. Hier wordt de boomsoort op geselecteerd.

Vervolgens wordt de boomsoort geselecteerd op basis van de (verwachte) omstandigheden zoals bodemsamenstelling, grondwaterstand, mate van droogte en hitte, verharding, strooizout en benodigde opkroonhoogte. Dit moet matchen met de behoeften en eigenschappen van de boomsoort.

Richtlijn voor de groeiplaatsinrichting

Als de boomsoort bekend is, wordt met <http://www.boommonitor.nl> de groeiplaatsinrichting te berekend. Voor de verschillende boomtypen hanteren we als minimale ambitieleeftijd het volgende:

- 40 jaar voor bomen van de 3e grootte en vormbomen
- 60 jaar voor bomen van de 1e en 2e grootte
- 80 jaar voor toekomstig monumentale bomen

Ontwikkelpunt 1:

In de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) worden de **ontwerprichtlijnen** voor bomen opgenomen. Hierbij wordt verwezen naar Boommonitor en naar Hoofdstuk 1 (Bomenontwerp) van de meest recente versie van Handboek Bomen.

We houden rekening met de omgeving

Aan de hand van de functie en het gebruik van de locatie en de landschappelijke identiteit (zie bijlage 5, hoofdstuk 4), selecteren we bomen die de gewenste eigenschappen hebben. Denk bijvoorbeeld aan boomgrootte, kroonvorm, pollenwaarde, bladkleur en vruchtdracht. Het selecteren van de best passende boom doen we met behulp van www.bomentabel.nl <http://www.bomentabel.nl/>.

We passen geen soorten toe die extra gevoelig zijn voor heersende ziekten. Ook vermijden we soorten toe die problemen opleveren op specifieke locaties (zoals luisgevoelige lindes bij parkeervakken). We houden rekening met daken waar zonnepanelen liggen, en met daken die geschikt zijn voor het opwekken van zonne-energie.

Richtlijnen voor de omgeving

Op plekken waar het nut heeft, passen we boomsoorten toe die bijdragen aan de ecologie. We vermijden boomsoorten die in de toekomst overlast kunnen geven.

Ontwikkelpunt 2:

we stellen een **boomsoortenlijst** op met voor dit gebied geschikte soorten die bijdragen aan de biodiversiteit van nu en voor de toekomst, afgestemd op de ecologische kansenkaart.

Ontwikkelpunt 3:

We ontwikkelen een **schaduwtoets** voor het bepalen van de juiste bomen in combinatie met zonnepanelen en zonnedaken.

Doelstelling 2: We vergroten de variatie van het bomenbestand

Met circa 39% zomereiken en een toenemend aandeel zomerlinde en winterlinde (13%), kent het huidige bomenbestand onvoldoende diversiteit. Om de weerbaarheid van het bomenbestand te vergroten, en de biodiversiteit te versterken, is variatie belangrijk en worden **geen monoculturen** meer aangeplant. Er worden geen gezonde bomen gekapt, maar bij vervanging of nieuwe aanplant wordt rekening gehouden met de diversiteitsnorm van Santamour.

Beleidskader variatie

Gemeentelijk streven we de 10-20-30-diversiteitsnorm van Santamour na en hier houden we bij boomvervanging rekening mee. Bij nieuwe ontwikkelingen en reconstructies is diversiteit binnen het projectgebied de norm.

- Max. 10% dezelfde boomsoort (bijv. zomereik)
- Max. 20% hetzelfde geslacht (bijv. *Quercus*)
- Max 30% dezelfde familie (bijv. napjesdrager)

Doelstelling 3: We zorgen voor kwaliteit vanaf de start

We werken met goed plantmateriaal en creëren optimale aanplantomstandigheden. We geven bomen een groeiplaats waarin ze gezond kunnen uitgroeien tot aan hun 'ambitieleeftijd'. We beperken monoculturen van gekloonde bomen (cultivars) en we streven naar genetische variatie en plantmateriaal van autochtone herkomst om de kans op resistentie en weerbaarheid tegen ziekten en aantastingen te vergroten.

Richtlijnen duurzaam plantmateriaal

Plantmateriaal is afkomstig van bedrijven die het certificaat On the way to Planet Proof voeren. Planet-Proof en SKAL gecertificeerde bedrijven voldoen aan bovenwettelijke eisen en leveren daarmee een bijdrage aan een schonere lucht, vruchtbare bodem, goede waterkwaliteit, meer natuur op het bedrijf, diergezondheid & welzijn en recycling.

Het plantmateriaal wordt gekeurd op gebreken bij de kwekerij.

De aannemer maakt een werkplan waarbij o.a. staat dat niet gewerkt wordt bij zware regenval.

Doelstelling 4: We investeren in groeiplaatsverbetering voor gezonde en veilige bomen**Zorgplicht**

We beheren onze bomen cyclisch volgens een methodiek van inspectie, besluitvorming, voorbereiding en uitvoering. Ingrijpende maatregelen worden binnen de vastgestelde urgentietermijn uitgevoerd.

Hiermee voldoen we aan de wettelijke Zorgplicht.

Investeren en ondersteunen

Wanneer bomen niet goed groeien en dit met maatregelen zoals groeiplaatsverbetering, duurzaam opgelost kan worden, is dat het overwegen waard. Ook het verbeteren en in stand houden van bomen met de monumentale of bijzondere status kan de extra investering waard zijn.

Ontwikkelpunt 4:

We ontwikkelen een **afwegingskader investeringsbereidheid** per beleidsstatus (zie doelstelling 7) en per boomeigenaar. Aan de hand hiervan kunnen we bepalen of verbetermaatregelen toegepast worden.

Ontwikkelpunt 5:

De duurzame **beheermethodes en maatregelen voor kwaliteitsverbetering** worden opgenomen in het beheerplan. Denk aan:

- Organische stof behouden en zo een gesloten voedselkringloop creëren;
- Op tijd snoeien, zodat geen grote snoeiwonden ontstaan;
- Schade aan bomen voorkomen bij o.a. maaien, evenementen en werkzaamheden,
- Boven- of ondergrondse obstakels verwijderen,
- Goede toekomstbestendige standplaats,
- Groeiplaatsverbetering,
- Bodemverbetering,
- Kroonverankering aanbrengen

We helpen particuliere eigenaren van monumentale of bijzondere bomen door naast VTA inspecties (visuele inspecties), ook ecologische inspecties voor hen te verzorgen. Voor levensduurverlengende maatregelen (maar niet voor regulier beheer) wordt jaarlijks budget vrij gemaakt uit het Bomenfonds. Om aanspraak te maken op een bijdrage uit het Bomenfonds dient de rechtmatige eigenaar, of de gebruiker van een perceel waarop zich de houtopstand bevindt dient een schriftelijk verzoek in voor deelname aan de tegemoetkomingsregeling.

Ziekten, plagen en aantastingen

Voor de gezondheid van de bomen en de omgeving voorkomen en bestrijden we boomziekten en aantastingen. Ten aanzien van ziekten en aantastingen passen we ecologisch beheer toe waar mogelijk (bijvoorbeeld luizen bestrijden met larven van lieveheersbeestjes).

Vanwege de invloed van klimaatverandering en het verspreidingsgebied van schimmels en insecten, vestigen zich nieuwe ziekten en plagen in ons land. Voorbeelden hiervan zijn de bloedingsziekte onder de kastanjabomen, essentaksterfte en massaria-aantasting in platanen.

Ontwikkelpunt 6:

We monitoren ziekten en aantastingen. Wanneer nieuwe ziekten zich voordoen, is het nodig hiervoor een protocol op te stellen.

Doelstelling 5: Ook (bijna) dode bomen laten we bijdragen.**Veteraanbomen**

De laatste jaren wordt de waarde van deze veteranenbomen steeds meer duidelijk (zie ook paragraaf 3.3). Veteranenbomen hebben een aangepast beheer nodig. Dit betekent dat niet elke ingreep zomaar kan en dat elke ingreep goed overwogen moet worden.

Ontwikkelpunt 7:

We stellen aanwiscriteria op voor veteranenbomen en maken een beheerplan voor bomen die de veteranenfase mogen doorlopen.

Hergebruik van hout

Hout en snoeiafval wordt zo hoogwaardig mogelijk en lokaal hergebruikt voor lokaal hout, zitbanken, boompalen, nestkastjes, takkenrillen, snipperpaden of mulch bijvoorbeeld.

Biodiversiteit

Dood hout, afgestorven takken, losse bast en gevallen bladeren vormen een sleutelrol in de natuur. 10% van alle flora en fauna op het land is afhankelijk van dood hout en in bossen zelfs 40%. Dood hout draagt in grote mate bij aan biodiversiteit. Uiteraard is het laten staan of liggen van dood hout niet op alle plekken zinvol, mogelijk en wenselijk. Hiervoor is een goede afweging noodzakelijk.

Ontwikkelpunt 8:

We ontwikkelen een afwegingskader voor het laten staan of liggen van dood hout.

4.4. Doelstellingen bij ambitie 2: Meer en beter beschermde bomen

Introductie

Meer bomen en beter beschermde bomen betekent groene baten voor de toekomst. Daarom zetten we in op behoud en uitbreiding van het bomenareaal.

Om beter bestand te zijn tegen toenemende kans op hitte, wateroverlast en aanhoudende periodes van droogte, zijn het beter beschermen en aanplanten van bomen belangrijk. Eveneens draagt uitbreiding van het bomenareaal bij aan behoud en versterking van het groene karakter van onze gemeente en de leefbaarheid voor mens en dier.

We zoeken naar mogelijkheden voor aanplant in ontbrekende schakels in de bomenstructuur, het realiseren van ecologische verbindingen en meer groen in en om de wijken. Belangrijk is dat bomen niet voortijdig en onnodig gekapt worden. Hiervoor gebruiken we een duidelijk afwegingskader voor het beoordelen van kapvergunningaanvragen (bijlage 7). Als een boom gekapt wordt, vindt altijd herplant plaats om het verloren groen op den duur te herstellen. De bestaande en wenselijke boomstructuren maken we inzichtelijk en voor het uitbreiden van het bomenbestand maken we gebruik van een programmatische aanpak.

Doelstelling 6: Uitbreiding boomkroonbedekkingspercentage naar 20% in bestaande woonwijken en buurten

In ongeveer de helft van de wijken ligt het boomkroonbedekkingspercentage boven de 20%. Dit betreft vooral wijken en buurtschappen in het buitengebied. Hier dragen zowel gemeentelijke als niet-gemeentelijke bomen aan bij. Het toevoegen van bomen in wijken die nog niet aan de 20% boomkroonbedekking voldoen, is een vergroeningsslag gewenst. (zie paragraaf 1.3 in bijlage 6). Inwoners willen we stimuleren om bomen te planten en hun tuin te vergroenen en zo bij te dragen aan het bereiken van de bomennorm voor hun buurt.

Bij nieuwe ontwikkelingen en grote transities streven we de 3-30-300 vuistregel na, zie doelstelling 7.

Richtlijn boomkroonbedekking

In woonwijken streven we naar een boomkroonbedekkingspercentage van minimaal 20%. Zowel gemeentelijke als particuliere bomen in tuinen tellen hierbij mee. Ook bedrijventerreinen zullen een bijdrage moeten leveren aan vergroening.

Ontwikkelpunt 9:

Het boomkroonbedekkingspercentage van gemeentelijke bomen wordt **berekend of ingemeten en geëxtrapoleerd** naar het potentieel op basis van de huidige conditie, leeftijd en boomsoort.

Ontwikkelpunt 10:

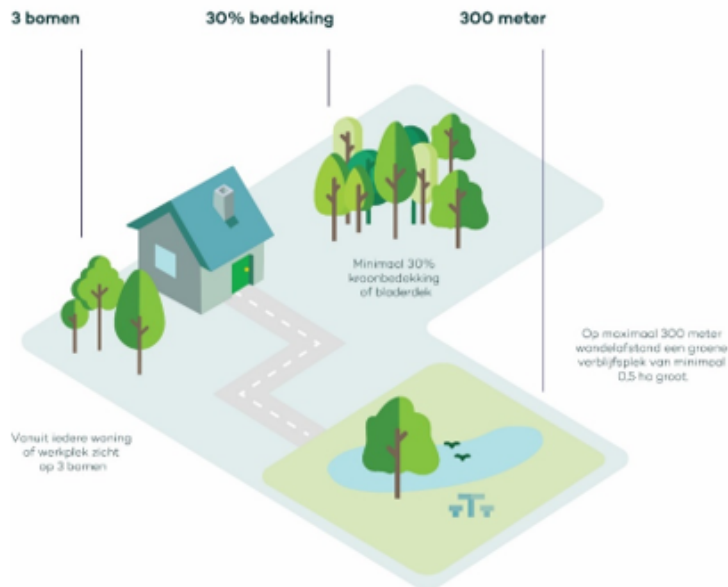
Er wordt een **vergroeningsplan** opgesteld voor het aanplanten van extra bomen in woonwijken die niet aan 20% boomkroonbedekking komen.

Doelstelling 7: We breiden het bomenbestand uit

Bomennorm

Bij de beleidsambitie om de gemeente te vergroenen, zijn streefwaarden nodig. Landelijk is de 3-30-300-regel omarmt en ook in gemeente Horst aan de Maas willen we volgens dit principe werken en inrichten (zie ook doelstelling 6). Bij nieuwe ontwikkelingen en grote transitieën hanteren we de **3-30-300 regel als richtlijn** voor initiatiefnemers van ruimtelijke projecten. Niet in alle situaties is de 3-30-300 regel (geheel) haalbaar, zoals bij inbreidingsprojecten of omvorming van bedrijfspand naar woning. Het groene (en gezonde) karakter van een ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan de hand van de 3-30-300 regel.

3 - 30 -300 regel

Afbeelding 8: 3-30-300 regel

Aanplantprogramma

Ook stellen we een aanplantprogramma op voor extra bomen in de gemeente. Met name in versteende wijken waar veel sprake is van hittestress, zoeken we naar mogelijkheden om te vergroenen met bomen. We stellen een aanplantprogramma op voor extra bomen in de gemeente. Daarnaast werkt de gemeente aan programma's zoals

- Groen groeit mee: ieder kind een boom
- Continueren aanplantprogramma's
- Bomenrondes, aanplant- en vergroeningsacties in versteende wijken

Boomstructuren en landschapselementen aanvullen en uitbreiden

De bestaande bomenstructuur wordt aangevuld en uitgebreid waar mogelijk. Daarnaast wordt landelijk en provinciaal gewerkt aan groenblauwe dooradering van het buitengebied. Hier werkt gemeente Horst aan de Maas aan mee. Ook landschapselementen zijn hierbij van belang. Hiervoor is het nodig dat we:

- Landschapselementen inventariseren en digitaal in kaart brengen;
- bepalen of en hoe we deze elementen beter kunnen beschermen;
- bepalen waar uitbreiden wenselijk en mogelijk is.

Richtlijnen uitbreiden bomenbestand

- We planten de juiste boom op de juiste plek
- In wijken waar sprake is van hittestress, wordt als eerste onderzocht waar mogelijkheden voor vergroening zijn.
- In bestaande situaties streven we naar een kroonbedekking van 20% waar mogelijk.
- Bij nieuwe ontwikkelingen en bij grote transitieën streven we de 3-30-300-vuistregel na wat inhoudt: 30% boomkroonbedekking bij eindbeeld.
- We streven 10% groenblauwe dooradering in het buitengebied na, plus groenblauwe dooradering van de (grote) dorpen conform de (concept) Omgevingsvisie Horst aan de Maas 2040.

Ontwikkelpunt 11:

- Een **afwegingskader nieuwe plantlocaties** opstellen. Hiermee kan worden bepaald welke nieuwe plantlocatie prioriteit heeft. Te denken valt aan aspecten zoals mate van hittestress, gebruiksin-tensiteit, kwetsbare doelgroepen, kosten om voldoende groeiplaats te creëren en boomgrootte-klasse (oftewel toegevoegde waarde van de boom bij eindgrootte).

Ontwikkelpunt 12:

- **Aanvullen boomstructuurkaart** met hoofdstructuren en nevenstructuren op basis van aanvullende criteria zoals klimaatfunctie en recreatieve functie van bomen. Ook wenselijke structuren en ont-brekende schakels brengen we in beeld op basis van deze criteria.

Ontwikkelpunt 13:

- Ten aanzien van de groenblauwe dooradering in het buitengebied inventariseren we de gemeen-telijke én niet-gemeentelijke landschapselementen, brengen we ze digitaal in kaart en bepalen we of en hoe we ze (beter) kunnen beschermen en uitbreiden. Hierbij maken we zoveel mogelijk gebruik van gebiedskennis, van bijvoorbeeld Stichting Landschap Horst aan de Maas.

Doelstelling 8: We actualiseren de bomenlijst en boomstructuurkaart

We behouden en beschermen (gemeentelijke) reguliere straat- en laanbomen en bomen en boomstruc-turen met een verhoogde beleidsstatus. Handboek Bomen onderscheidt bomen met beleidsstatus I (beschermwaardige/ monumentale bomen) en bomen met beleidsstatus II (structuurbomen).

Beleidsstatus I: monumentale bomen en bijzondere bomen ⁹

In gemeente Horst aan de Maas worden de bomen van beleidsstatus I omschreven als 'unieke en on-vervangbare exemplaren'. Ze zijn nader te classificeren als:

- ▶ Monumentale bomen (Beleidsstatus Ia)
- ▶ Bijzondere bomen (Beleidsstatus Ib)
- ▶ Toekomstbomen (Beleidsstatus Ic)

Toekomstbomen worden bewust aangeplant om uit te kunnen groeien tot bijzondere of monumentale boom. Voor deze bomen is een duurzame groeiplaats ingericht op een daarvoor geschikte locatie waarin de bomen 80 jaar gezond kunnen uitgroeien. Met de beleidsstatus wordt de bescherming van de groeiplaats verzekerd.

Veterane bomen zijn geregistreerd als monumentale boom, met de opmerking dat ze 'veteraan' beheer krijgen.

Op basis van beleidsstatus I krijgt een boom meer bescherming en wordt extra geïnvesteerd in duurzaam behoud en kwaliteitsverbetering van de boom. De aanwijscriteria voor bomen met Beleidsstatus 1 staan in de Bomenlegger (bijlage 8).

Beleidsstatus II: structuurbomen

De structuurbomen met beleidsstatus II zijn nader te classificeren als:

- ▶ Hoofdstructuur (Beleidsstatus IIa)
- ▶ Nevenstructuur (Beleidsstatus IIb)

Een overzichtskaart met de boomstructuren is opgenomen in bijlage 2. De aanwijscriteria voor boom-structuren zijn opgenomen in bijlage 3.

Beleidsstatus III: overige bomen

Dit zijn alle overige individueel geregistreerde gemeentelijke laan- straat- en parkbomen.

Doelstelling 9: We beschermen bomen tegen kap

Met kappen wordt uiteraard het rooien of vellen van een boom bedoeld, maar ook het verplanten of voor de eerste keer knotten, opkronen of kandelaberan (het afzagen van alle takken tot er alleen nog een stam en takstompen overblijven). De groene waarde die verloren gaat is niet snel hersteld, zeker niet bij grote gezonde bomen. We herkennen vier belangrijke redenen voor kap:

- ▶ **Veiligheid** (de boom verkeert in de aftakelingsfase, met gevaarlijke situaties tot gevolg, is ernstig ziek of heeft een zwakke structuur en/of veel dood hout. Ook voor bomen die het verkeer hinderen

9) De Lijst met Monumentale bomen, zoals bepaald in Artikel 3.10 van de APV is bijgevoegd bij dit Bomenbeleidsplan.

en voor gevaarlijke situaties zorgen kan vanwege veiligheidsproblemen een kapverzoek worden ingediend.)

- ▶ **Beheer** (de boom is slecht of niet beheerbaar door terugkerende knelpunten zoals bestratingsopdruk, takken tegen de gevel of onvoldoende opkroonhoogte. Ook kan een boom een andere boom belemmeren in zijn groei en is dunnen van de houtopstand een beheermaatregel om de algemene kwaliteit te verhogen. Kortom: er is bij beheerproblemen geen sprake van 'de juiste boom op de juiste plek').
- ▶ **Ruimtelijke ontwikkelingen en bouwprojecten** (de boom is niet in te passen in een ontwerp of de boom kan vanwege de geplande werkzaamheden niet behouden blijven op zijn huidige standplaats).
- ▶ **Overlast** (er is sprake van hinder door een boom).

Bij bomen met beleidsstatus I en II In het Beoordelingskader Kapaanvragen (bijlage 7) staan per beleidsstatus de redenen en de bezwaren tegen het vellen van een boom.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen zit de boombeheerder vanaf de initiatieffase aan tafel en adviseert over de bomen in het project. Bij een ruimtelijke ontwikkeling introduceren we het Bomenplan dat de initiatiefnemer moet maken. Hierin wordt per projectfase geïnventariseerd wat de impact op bomen is en hoe het projectgebied wordt ingericht. Zo wordt er een QuickScan en een Boomeffectanalyse (BEA) uitgevoerd om de bomen te inventariseren en de projectinvloed te bepalen. Bij de uitvoering van werkzaamheden wordt zorgvuldig gewerkt. Op basis van de beslisboom (bijlage 9) wordt al dan niet een werkplan bomen opgesteld en is de bomenposter Werken rondom bomen duidelijk zichtbaar (bijlage 10). Bij structuurbomen is het kappen van één of enkele bomen soms niet zo erg. De structuur als geheel mag niet onherstelbaar aangetast raken.

Het uitgangspunt bij ervaren **overlast** is dat alleen maatregelen worden getroffen als sprake is van geïntegreerde overlast. In het uiterste geval kan kap overwogen worden, maar zeker bij bomen met beleidsstatus I en II wordt dit grondig onderzocht.

Richtlijnen boombescherming

- De gemeente is **zeer terughoudend** met het kappen van haar eigen reguliere straat- en laanbomen. Ten aanzien van beschermwaardige bomen en boomstructuren geldt een nog strenger beschermingsregime.
- Het uitgangspunt bij **ruimtelijke ontwikkelingen** is dat we geen bomen kappen, tenzij inpassen of verplanten niet mogelijk is en het belang van de ontwikkeling groter is dan de groene waarde van de boom.
- Bij werkzaamheden wordt onderzocht of een werkplan nodig is (bijlage 10) en conform het eventuele werkplan wordt gewerkt. De Bomenposter Werken rondom Bomen (bijlage 11) is duidelijk zichtbaar op locatie.

Ontwikkelpunt 14:

- De beleidsstatus (I, II of III) moet in het paspoort staan, of afgeleid kunnen worden op basis van de beleidsklasse zoals 'monumentale boom' of 'bijzondere boom'.

Ontwikkelpunt 15:

- Aanwijscriteria actualiseren voor beschermwaardige bomen, monumentale bomen, boomstructuren en landschapselementen. (loopt)

Ontwikkelpunt 16:

- Afwegingskader voor behoud of vervanging van bomen per beleidsstatus bij beheerknelpunten.

Ontwikkelpunt 17:

- Afwegingskader overlast actualiseren, waarbij ook aandacht is voor zonnepanelen.

Ontwikkelpunt 18:

- Afwegingskader beoordeling kapaanvragen actualiseren. (huidige versie in bijlage 7).

Ontwikkelpunt 19:

- Bomenplan voor bomen in projecten; per fase beschrijven wat wordt onderzocht en afgewogen en wie hierbij betrokken zijn.

Doelstelling 10: We compenseren het verlies van een boom na kap

Na kap van beschermwaardige bomen vindt altijd compensatie plaats. Dit kan op verschillende manieren.

1. Door **een boom van dezelfde soort** op dezelfde plek te planten.
 - Alternatief is een andere locatie te kiezen, maar wel zo nabij mogelijk.
2. Door **een andere boomsoort van dezelfde boomgrootteklasse** op dezelfde plek te planten.
 - Alternatief is een andere locatie te kiezen, maar wel zo nabij mogelijk.
3. Door **een kleinere of grotere boomsoort** te planten op dezelfde plek of nabij.
 - Met behulp van Boommonitor kan berekend worden hoe groot de boom wordt bij een goede groeiplaatsinrichting. Het is bijvoorbeeld mogelijk meer kleinere bomen terug te planten of minder grotere bomen.
4. Als herplant niet mogelijk is, moet **financieel gecompenseerd** worden. De financiële boomwaarde geldt als compensatiebedrag dat in het Bomenfonds gestort wordt.

Ten aanzien van particuliere bijzondere en monumentale bomen wordt geen herplant opgelegd bij het verlenen van een kapvergunning. Wel wordt advies gegeven hoe de eigenaar de groene waarde op termijn kan hertellen met nieuwe aanplant.

Richtlijnen compensatie

- Het doel is dat het **boomkroonvolume** na een bepaalde groeiperiode **wordt hersteld**.
- Bij een boom die in verminderde conditie verkeert of om andere redenen een lager W-cijfer krijgt dan 10, 8 of 7, daalt de financiële waarde.
 - o Met een W-cijfer van 6 rekenen we nog 60% van de financiële boomwaarde.
 - o Met een W-cijfer van 4 rekenen we nog 20%,
 - o Met een W-cijfer van 2 rekenen we nog 10%
 - o Met een W-cijfer 1 is de boom afgestorven en de waarde 0.

Ontwikkelpunt 20:

- **Herplantladder** en compensatiematrix opstellen voor herstel groene waarde na kap voor alle boomeigenaren.

4.5. Doelstellingen bij ambitie 3: Betere samenwerking rond bomen

Introductie

Het verbeteren en uitbreiden van het bomenbestand raakt iedereen die in de omgeving woont en werkt. Het is daarom belangrijk om de opgaven en consequenties eenduidig uit te leggen en miscommunicatie te voorkomen.

Doelstelling 11: We maken informatie over bomen beter toegankelijk

We willen ervoor zorgen dat informatie over bomen en het bomenbestand voor iedereen toegankelijk is. Ons uitgangspunt is dat door kennisdeling ook de bewustwording groter wordt. Kennis delen en uitleg geven over bomen zijn belangrijke basisingrediënten voor draagvlak en samenwerking, zowel intern bij de gemeentelijke organisatie, als met samenwerkingspartners en inwoners. Dit doen we op verschillende manieren:

- Bomenpagina op gemeentelijke website met bomenbeleid, bomennieuws, de bomenlegger en kaartviewer monumentale bomen.
- Publiekscampagnes en samenwerking met Steenbreek.
- De samenwerking met lokale gemeentelijke partners, zoals Stichting Landschap Horst aan de Maas, Contactgroep Groen en Heemkundekringen wordt voortgezet en versterkt.
- Bredere kennisdeling binnen en buiten de organisatie over werken rondom bomen, bomen in projecten, boombescherming en dergelijke.
- Het faciliteren van educatie over erfgoed en cultuurhistorie door samenwerkingspartners, bijvoorbeeld over landschapselementen en het verhaal van bomen.
- Handvatten voor implementatie van het beleid en de werkwijze per team aanbieden aan de gemeentelijke organisatie.

Richtlijn informatiedelen

- Brede kennisdeling en samenwerking vereist dat we heldere begrippen gebruiken die voor iedereen hetzelfde betekenen. Definities moeten helder zijn zodat over het gebruik ervan geen miscommunicatie ontstaat.

- We willen vanuit het boombeheer vanaf de initiatieffase van projecten aangesloten worden. Zowel bij maatschappelijke groene initiatieven als van gemeentelijke ontwikkelingen waar bomen bij betrokken zijn.
 - o Richting het groene netwerk communiceren we over gemeentelijke initiatieven zodra dit kan. Zo kunnen we gebruik maken van externe kennis en advies.
 - o Vanuit de ambtelijke organisatie vragen we integrale kennis en advies om maatschappelijke initiatieven te optimaliseren.

Doelstelling 12: We versterken het gevoel van eigenaarschap voor bomen

Zowel bij de interne gemeentelijke organisatie als bij lokale groene partners willen we het gevoel van eigenaarschap ten aanzien van bomen versterken. Ons uitgangspunt is dat door samenwerking de maatschappelijke betrokkenheid groter wordt. We betrekken waar mogelijk, inwoners actief bij aanplant en beheer van bomen.

We maken samenwerken praktisch door de focus op concrete projecten te leggen waarbij bomen behouden, geplant of verbeterd kunnen worden. Voor al deze projecten moeten kaders en richtlijnen worden opgesteld en breed gedeeld worden zodat iedereen weet wat de rol vanuit het boombeheer kan zijn. Hiermee maken we optimaal gebruik van eventuele meekoppelkansen.

Ontwikkelpunt 21:

- Kaders en richtlijnen opstellen voor het behouden, aanplanten of verbeteren van bomen bij
 - o Afkoppelen riool/bergen hemelwater
 - o Herinrichten fysieke leefomgeving met bomen
 - o Ambities klimaat/leefbaarheid

Doelstelling 13: We vergroten de bewonersparticipatie bij bomen.

Met diverse communicatiemiddelen willen we inwoners bereiken zodra zich kansen voordoen om mee te denken bij nieuwe aanplant of het beheer van bomen. Hiervoor zetten we de communicatiemiddelen in die we bij doelstelling 11 hebben genoemd. Iedere situatie vraagt om passende participatie. Hierbij wordt gewerkt conform de gemeentelijke participatieaanpak waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen omgevingsparticipatie, overheidsparticipatie en inwonersparticipatie. Bij inwonersparticipatie wordt gebruik gemaakt van een stappenplan inclusief participatieladder.

Richtlijn bewonersparticipatie

- Iedere situatie vraagt om passende participatie. De invloed en rol van inwoners is situatie-afhankelijk. Hierbij wordt gewerkt conform de gemeentelijke participatieaanpak.

5. Ontwikkelkalender Bomen 2025-2035 (Uitvoeringsagenda)

De Ontwikkelkalender Bomen 2025-2035 (Uitvoeringsagenda) heeft een looptijd van circa 10 jaar. In onderstaande overzichtstabel staan de acties en maatregelen op korte termijn (binnen 2 jaar), op middellange termijn (binnen 5 jaar) en op de langere termijn (binnen 10 jaar). Op basis van de gestelde prioriteit worden deze acties en uitwerkingen doorgevoerd in het bomenbeheerplan, in de werkwijze bij ruimtelijke ontwikkelingen, in het kapvergunningstelsel enzovoorts.

Nr	Omschrijving actie/maatregel	Prioriteit	Tijdsplanning uitvoering (termijn)	Ambtelijk trekker (EG/OW/IV)	Toelichting
1.	Ontwerprichtlijnen voor bomen in de LIOR opnemen op basis van Handboek Bomen.	Hoog		OW	
			Korte termijn, 2026 gereed		

2.	Boomsoortenlijst met geschikte soorten opstellen en afstemmen op ecologische kanskaart.	Mid-del	Middellange termijn	EG/OW	Meenemen in Uitvoeringsagenda Programma GBK
3.	We ontwikkelen een schaduwtoets voor het bepalen van de juiste bomen in combinatie met zonnepanelen en zonnedaken.	Mid-del	Middellange termijn	OW	Meenemen in Uitvoeringsagenda Programma GBK
4.	Afwegingskader investeringsbereidheid per beleidsstatus en per boomeigenaar. (ihkv groeiplaats-verbetering)	Mid-del	Middellange termijn	OW	
5.	Duurzame beheermethodes en maatregelen voor groeiplaatsen kwaliteitsverbetering in het beheerplan opnemen.	Mid-del	Doorlopend	OW	Streven is groeiplaatsverbetering toepassen voor 5% van de bomen. obv 12000 bomen in stedelijk gebied komt dit neer op 500 bomen
6.	Ziekten en aantastingen monitoren. Indien nodig stellen we een protocol op.	Hoog	Korte termijn, permanent	OW	
7.	Aanwijscriteria opstellen en beheerplan maken voor bomen die de veteranenfase mogen doorlopen, inclusief monitoring en veiligheidsmaatregelen.	Mid-del	Middellange termijn	OW	
8.	Afwegingskader ontwikkelen voor het laten staan of laten liggen van dood hout.	Mid-del	Middellange termijn	OW	Combineren met punt 7.
9.	Het boomkroonbedekkingspercentage van gemeentelijke bomen berekenen of inmeten en extrapoleren naar het potentieel.	Mid-del	Langere termijn	EG/OW/Informatie	Meenemen in Programma GBK
10.	Vergroeningsplan opstellen voor het aanplanten van extra bomen in woonwijken die niet aan voldoende boomkroonbedekking komen. Per jaar 1 of 2 dorpskernen vergroenen in gefaseerde aanpak.	Mid-del	Doorlopend	EG/OW	Streven is 5% uitbreiding in 10 jaar in de kernen. Dit komt neer op 500 bomen obv areaal van ca 12.000 bomen in stedelijk gebied
11.	Beleidsstatus (I, II of III) van bomen in paspoorten zetten of kunnen afleiden op basis beleidsklasse	Mid-del	Middellange termijn	OW	Meenemen BVC cyclus
12.	Aanwijscriteria actualiseren voor beschermwaardige bomen, monumentale bomen, hoofd- en nevenboomstructuren. De beleidsstatus (I of II) van deze bomen vastleggen in het paspoort.	Hoog	2026-2027, deels gereed	EG/OW	Combineren met punt 11.
13.	Afwegingskader opstellen voor behoud of vervanging van bomen per beleidsstatus bij beheerhelpunten.	Laag	Langere termijn	OW	
14.	Afwegingskader overlast actualiseren, waarbij ook aandacht is voor zonnepanelen.	Mid-del	Middellange termijn	OW/Informatie	Combineren met punt 3.

15.	Afwegingskader beoordeling kapaanvragen actualiseren.	Hoog	Korte termijn, 2025 gereed	OW	
16.	Bomenplan voor bomen in projecten opstellen.	Hoog	Korte termijn, 2026-2027	EG/ OW	
17.	Herplantladder en compensatiematrix opstellen.	Laag	Langere termijn	OW	
18.	Beoordelingsmethode voor nieuwe plantlocaties opstellen.	Mid- del	Middellange termijn	OW	Combineren met punt 10.
19.	Vergroeningsplan uitbreiden en aanvullen hoofdboomstructuur.	Mid- del	Doorlopend	EG/ OW	Vastleggen in Uitvoeringsagenda Programma GBK. Streven is 5% uitbreiding in 10 jaar tijd. Dit komt neer op het planten van 700 bomen op een areaal van ca 14000 structuurbomen
20.	Landschapselementen inventariseren, digitaal vastleggen (viewer) en bepalen of en hoe we deze beter kunnen beschermen en uitbreiden.	Hoog	Korte termijn, loopt 2026-2027	OW	Streven is 5% uitbreiding in 10 jaar tijd. Dit komt omgerekend neer op het planten van ca 800 bomen obv areaal van 16.000 bomen die onderdeel zijn van de nevenstructuur en/of landschapselementen in het landelijk gebied
21.	Kaders en richtlijnen opstellen voor het behouden, aanplanten of verbeteren van bomen bij diverse projecten: meekoppelingen benoemen.	Hoog	Korte termijn, 2026-2027	EG	Vastleggen in Programma GBK. Combineren met punt 16.

Bijlage 1 Bomenbeheerplan Gezonde bomen voor een gezonde leefomgeving

1. Inleiding

Dit beheerplan vormt een leidraad voor het beheer van gemeentelijke bomen op hoofdlijnen. Het geeft handvatten voor de communicatie tussen bestuurders, beheerders, uitvoerders en inwoners. Daarnaast is het een toetsinstrument voor specifieke beheerkeuzes en onderhoud.

1.1. Aanleiding

In 2025 heeft gemeente Horst aan de Maas nieuw bomenbeleid vastgesteld. Hierdoor is het oude bomenbeleid uit 2011 komen te vervallen. De praktische richtlijnen en handvatten voor het dagelijks beheer en onderhoud van bomen zijn waar nodig aangevuld en hebben nu hun plek gekregen in dit Bomenbeheerplan.

1.2. Ambities en doelstellingen

Dit bomenbeheerplan draagt bij aan de beleidsambities en onderliggende doelstellingen:

Ambitie 1: Betere bomen:

- We zetten de juiste boom op de juiste plek.
- We vergroten de variatie van het bomenbestand.
- We zorgen voor kwaliteit vanaf de start.
- We investeren in groeiplaatsverbetering voor gezonde en veilige bomen.
- Ook (bijna) dode bomen laten we bijdragen.

Ambitie 2: Meer en beter beschermde bomen:

- Uitbreiding boomkroonbedekkingspercentage naar 10 tot 20% in bestaande woonwijken en buurten.
- We breiden het bomenbestand uit.
- We actualiseren de bomenlijst en boomstructuurkaart.
- We beschermen bomen tegen kap.
- We compenseren het verlies van een boom na kap.

Ambitie 3: Betere samenwerking rond bomen.

- We maken informatie over bomen beter toegankelijk.
- We versterken het gevoel van eigenaarschap voor bomen.
- We vergroten de bewonersparticipatie bij bomen.

1.3. Wettelijke zorgplicht

Naast bovengenoemde ambities en doelstellingen, geeft het bomenbeheerplan weer hoe de gemeente Horst aan de Maas invulling geeft aan de wettelijke zorgplicht voor bomen. Deze plicht komt voort uit de rechtspraak die voortvloeit uit artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek. Op grond van dit artikel is een boomeigenaar aansprakelijk voor schade veroorzaakt door de boom als de te besteden zorg voor de boom onvoldoende is geweest. De gemeente wil als boomeigenaar voldoen aan de wettelijke zorgplicht ter bescherming van zaken en personen. Het is daarom belangrijk om bomen regelmatig te (laten) controleren en deze controle te documenteren. Dit is de verantwoordelijkheid van de boomeigenaar. Voor bomen geldt echter geen risico aansprakelijkheid. Dit betekent dat een boomeigenaar niet aansprakelijk is enkel en alleen vanwege het feit dat het zijn boom is. Degene die schade lijdt, zal telkens moeten bewijzen dat de eigenaar zijn zorgplicht heeft geschonden. (bijvoorbeeld wanneer een boom is omgewaaid op een auto)

1.4. Reikwijdte

Dit beheerplan gaat over alle gemeentelijke bomen binnen de gemeentegrenzen van Horst aan de Maas en over particuliere monumentale bomen die op de Bomenlijst vermeld staan. De individuele laan- en straatbomen staan als boompunten geregistreerd in het beheersysteem.

Andere partijen, zoals overige overheden en particulieren, hebben ook bomen in eigendom binnen de gemeentegrenzen. Deze bomen zijn geen onderdeel van dit beheerplan.

Dit beheerplan op hoofdlijnen geeft richting aan het beheer van individuele bomen in de gemeente. Een specifieke uitwerking van verschillende maatregelen wordt jaarlijks gemaakt en in een uitvoeringsopdracht gezet. Dit beheerplan is opgesteld voor de komende 10 jaar en wordt iedere 3 jaar geëvalueerd.

1.5. Werkvoorschriften

Werken volgens Handboek Bomen en Certificering

Gemeente Horst aan de Maas werkt conform de normen uit de meest recente versie van het Handboek Bomen. Het onderhoud aan bomen wordt in de basis door de eigen dienst uitgevoerd. Hierdoor kan goed worden geanticipeerd op de maatschappelijke veranderingen en wordt kwalitatief goed onderhoud geleverd. Bij het inhuren van externe deskundigheid wordt een vakbekwame specialist vereist met

minimaal het certificaat Boomveiligheid van Groenkeur of gelijkwaardig. Een theoretisch én praktisch deskundige op het gebied van bomen, een gecertificeerd Boomveiligheidscontroleur, Data inspecteur bomen (DIB), European Tree Worker (ETW) of European Tree Technician (ETT).

1.6. Databeheer

Alle gemeentelijke bomen worden digitaal geïnventariseerd en in kaart gebracht. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het softwareprogramma GRIB. Alle algemene boomgegevens worden verwerkt in het gemeentelijk beheersysteem iASSET.

2. Differentiatie beheer

2.1. Bomen met een verhoogde beleidsstatus

Toekomstbomen

Toekomstbomen worden bewust aangeplant om uit te groeien tot bijzondere of monumentale boom. Voor deze bomen is een duurzame groeiplaats ingericht op een daarvoor geschikte locatie waarin de bomen minimaal 80 jaar gezond kunnen uitgroeien. Met de beleidsstatus wordt de bescherming van de groeiplaats verzekerd.

Monumentale en bijzondere bomen

Aan de hand van een aantal basiscriteria kan bepaald worden of een boom bijzonder of monumentaal is, zie de Bomenlegger (bijlage 8 van het bomenbeleidsplan). Monumentale en bijzondere bomen hebben beleidsstatus I.

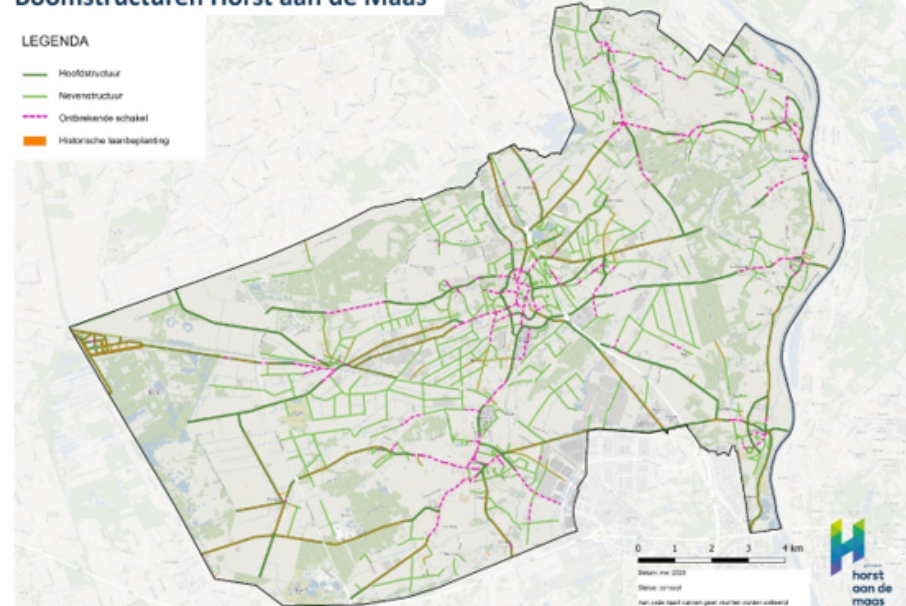
Veterane bomen

Monumentale bomen die zich in de 'eindfase' van hun ontwikkeling bevinden, vertonen meer gebreken; meer dode takken, holtes zorgen voor breukgevaar en grote zware takken kunnen uitbreken. Tegelijkertijd zijn juist deze bomen vaak beeldbepalend voor de omgeving en bieden veel ruimte voor dieren. Veterane bomen hebben ook beleidsstatus I.

Structuurbomen

Gemeente Horst aan de Maas onderscheidt hoofd- en nevenboomstructuren. Bomen in de hoofd- of nevenboomstructuur leveren een belangrijke bijdrage aan de identiteit en het karakter van (het buitengebied van) de gemeente. Ze kunnen stedenbouwkundige structuren en landschappelijke lijnen accentueren of versterken. Deze bomenstructuren begeleiden bijvoorbeeld wegen of wateren binnen de hoofdinfrastructuur of markeren een wijk- of gebiedsontsluiting. Ook kunnen lijnvormige elementen een belangrijke rol vervullen in de verbinding tussen dorp en buitengebied. Bij de structuurbomen geldt ook dat zij van waarde zijn voor het leveren van ecosysteemdiensten. In bijlage 9 van het bomenbeleidsplan zijn de criteria beschreven. Structuurbomen hebben beleidsstatus II.

Boomstructuren Horst aan de Maas

2.2. Bomen met een niet-verhoogde beleidsstatus

Reguliere straat- en laanbomen

Dit zijn alle overige bomen in de woon- en werkgebieden en groene parels. Straat- en laanbomen zijn gemeentelijke bomen die geen monumentale status hebben en geen onderdeel zijn van een hoofd- of nevenstructuur. Deze bomen zorgen wel voor een verrijking en verfraaiing van de leefomgeving. Deze bomen staan geregistreerd met beleidsstatus III.

Ecologisch beheerde bomen

Ecologisch beheerde bomen zijn dode bomen die tot op de stam zijn afgezet, zodat ze bij omvallen geen risico voor de omgeving meer vormen. Als stam hebben ecologisch beheerde bomen een grote rol als nestgelegenheid voor bijvoorbeeld spechten, en bieden voedsel voor insecten. Deze bomen hebben beleidsstatus IV.

Groene parels

Groene parels zijn bijzondere dragers voor het openbare gebied en ze dragen substantieel bij aan de identiteit van het dorp. Groene parels liggen in de dorpskernen en staan beschreven en op kaart aangegeven in de gemeentelijke Groenstructuurvisie 2020. Een groene parel kent geen boombeleidsstatus, maar dient als groen element in zijn geheel in stand gehouden te worden.

Ook (monumentale) bomen kunnen deel uitmaken van groene parels. Voorbeelden van parels zijn dorpspleinen met bijzondere bomen, wijk- en buurtparken, plantsoenen en dergelijke.

2.3. Hoe ziet het beheer eruit?

Bomen met een verhoogde beleidsstatus

Voor monumentale bomen, bijzondere bomen en toekomstbomen geldt een hogere investeringsbereidheid. Dit betekent dat meer budget beschikbaar wordt gesteld voor groeiplaatsverbetering en onderhoud. Wat betreft groeiplaatsverbeterende maatregelen kan gedacht worden aan het aanbrengen van een mulchlaag en eventueel het rondom afzetten van de boom om de groeiplaats te beschermen tegen verdichting. Bij monumentale bomen worden ook verdergaande beheermaatregelen genomen, zoals het aanbrengen van kroonverankering. Bij de inrichting van groeiplaatsen voor toekomstbomen wordt rekening gehouden met een optimale groeiplaats voor een ambitieleeftijd van minimaal 80 jaar. Bomen met een monumentale status zijn beschermd, waardoor boombehoud altijd het uitgangspunt is bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Particuliere eigenaren van monumentale bomen worden praktisch ondersteund door de gemeente bij het onderhoud. Deze ondersteuning bestaat uit:

- Zes-jaarlijkse inspectie van de kwaliteit van het element;
- Zes-jaarlijkse kroonsnoei (wegnemen dood hout, herstel en onderhoudssnoei)
- Eenmalige boomtechnische maatregelen ter behoud en/of verbetering van een duurzame instandhouding.

Zie hiervoor de spelregels voor ondersteuning in de bomenlegger.

Veterane bomen

Monumentale bomen die in de 'eindfase' van hun ontwikkeling verkeren, vertonen meer gebreken. Dode takken en holtes zorgen voor breukgevaar en grote zware takken kunnen uitbreken. Tegelijkertijd zijn juist deze bomen vaak beeldbepalend voor de omgeving en bieden veel ruimte voor dieren. Wanneer de omgeving het toelaat, worden deze bomen als veterane bomen beheerd.

Het beheer van veterane bomen bestaat uit natuurvolgend beheer. Dit betekent dat de aftakeling van de boom op natuurlijke wijze (gecontroleerd) kan plaatsvinden. Gebreken als afsterving, rottingen en hollen worden gezien als waarden, omdat deze de biodiversiteit ondersteunen. Het veiligstellen van de omgeving kan gerealiseerd worden door de omgeving binnen de kroonbreedte van de boom af te zetten met hekken. Het doel van veteraan beheer is de levensduur van de boom te rekken. Het afzetten van de omgeving rond de boom komt ten goede van omgevingsveiligheid, maar helpt ook tegen verdichting van de groeiplaats. Bladafval zal ook niet worden verwijderd om het organisch stofgehalte in de bodem te verrijken. Daarnaast kunnen overige maatregelen getroffen worden voor het verbeteren van de groeiplaats. Bij deze bomen is de investeringsbereidheid hoog.

Structuurbomen

Structuurbomen worden in samenhang met nevenstaande bomen beheerd, waarbij het doel is de structuur in stand te houden, dan wel te versterken. In structuren zijn dunning en groepsgewijze vervanging mogelijke maatregelen om de structuur kwalitatief te kunnen verbeteren.

Voor een duurzaam beheer van structuurbomen is het evident dat de juiste boom op de juiste plaats staat. De sortimentkeuze is hierin van cruciaal belang. In hoofdstuk 3 paragraaf 3.9 sortimentskeuze op pagina 18, wordt hier nader op ingegaan.

Bij eventuele verwijdering dient altijd rekening te worden gehouden met beschermde flora en fauna die zich in en rond de boom heeft ontwikkeld. Boomstructuren herbergen een schat aan (kleine) flora en fauna. Denk hierbij aan vogels, vleermuizen, en tal van insecten zoals diverse vlindersoorten.

Groeiplaatsinrichting

Het ambitieniveau 'redelijk' voor minimaal 60 jaar wordt doorgaans aangehouden voor structuurbomen.

Reguliere straat- en laanbomen

Om de (bio)diversiteit te vergoten en de kans op plagen en ziekten te verkleinen wordt veel variatie aangeplant.

Omdat deze gemeentelijke bomen in woonstraten, pleinen en groenstroken staan, is de relatie van de bewoners tot de bomen erg belangrijk. Ondervinden zij veel overlast van de bomen, dan zullen zij de bomen niet ervaren als een verrijking van hun wijk of straat. Juist bij sferbomen is dit erg belangrijk. Ook hier geldt dat de juiste boom op de juiste plaats het belangrijkste middel is om de schoonheid van bomen te onderkennen.

Voor deze bomen geldt een lagere bescherming en minder investeringsbereidheid. Ze worden als individu beheerd om ze duurzaam in stand te houden. De bomen worden cyclisch binnen hun onderhoudsbehoefte beheerd.

Groeiplaatsinrichting

Het ambitieniveau 'redelijk' voor 40 jaar wordt doorgaans aangehouden voor reguliere straat- en laanbomen.

Ecologisch beheerde bomen

De boombeheerder beoordeelt bij iedere boom die vanuit regulier beheer in aanmerking komt voor kap of deze als ecologisch beheerde bomen kunnen worden beheerd. De boombeheerder beslist of het beheer van een ecologisch beheerde boom past op de specifieke locatie. Ecologisch beheer zal hoofdzakelijk worden toegepast in parken en bosplantsoenen waar de boom geen gevaar oplevert voor passanten. Het tot op de stam afzetten van bomen is een maatregel die enkel wordt toegepast om ervoor te zorgen dat een boom als ecologisch beheerde boom beheerd kan worden. Bij eventuele verwijdering dient altijd rekening te worden gehouden met beschermde flora en fauna die zich in en op de stam heeft ontwikkeld. Ecologisch beheerde bomen worden jaarlijks geïnspecteerd. Dit valt onder aandacht-beheer.

2.4. Boomtypes

De bomen zijn op boomtype ingedeeld conform Handboek Bomen. Het beheer is passend bij het type. De verschillende boomtypen worden hieronder omschreven; vrij uitgroeiend, niet vrij uitgroeiend en vormbomen.

Vrij uitgroeiend

Vrij uitgroeiende bomen zijn bomen in parken en groenstroken die tot onderaan de stam vertakt zijn en niet worden opgekroond of gesnoeid. Takken hangen niet over een weg of pad en daarom is geen vrije doorgang nodig. Vrij uitgroeiende bomen hebben hierdoor de kans meer kroonvolume te ontwikkelen dan niet vrij uitgroeiende bomen.

Niet vrij uitgroeiende bomen

Niet vrij uitgroeiende bomen zijn voornamelijk de bomen langs wegen en paden. Ze worden met enige regelmaat bijgestuurd in hun groeiwijze door middel van snoei. De onderzijde van de kroon wordt bij deze bomen opgekroond om voldoende doorrijhoogte te creëren, zodat verkeer geen hinder ondervindt van laaghangende takken.

Vormbomen

Deze bomen worden beheerd zodat ze in een bepaalde vorm blijven, ze worden geknot, gekandelaberd of geknipt/geschoren. Een reden om een boom als vormboom te beheren, is omdat de bovengrondse groeiruimte zich niet leent voor grote boomkronen. Door bomen op deze manier te beheren, kunnen ze beter ingepast worden bij beperkte boven- en ondergrondse groeiruimte. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt kan een boom ook worden aangemerkt als vormboom. Voorbeelden hiervan zijn knotwilgen en leilinden.

3. Planmatig beheer

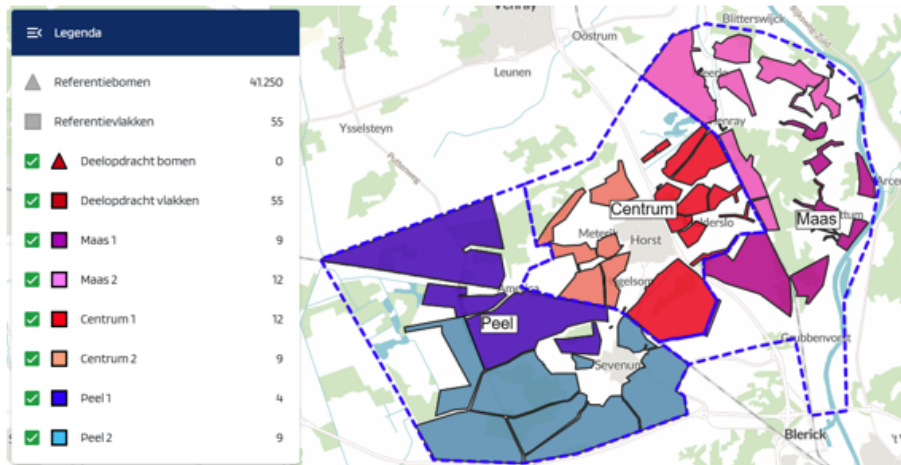
Belangrijk uitgangspunt bij het beheer van gemeentelijke bomen is dat wordt voldaan aan de wettelijke zorgplicht. Hier wordt invulling aan gegeven door planmatig beheer. Dit betekent dat in 3 vastgelegde cycli alle bomen worden geïnspecteerd, bevindingen worden geregistreerd en geadviseerde maatregelen worden uitgevoerd. Een volledige boomveiligheidscontrole (BVC) dient elke drie jaar te worden herhaald voor bomen in de dorpskernen en langs doorgaande wegen.

Bomen langs aangegeven B-wegen in het buitengebied worden elke 6 jaar geïnspecteerd. Deze inspectiefrequentie is vastgesteld in GRIB als cyclusgebied 'Centrum 1 en 2, Peel 1 en 2 en Maas 2'. Tijdens

deze controle worden de inventarisatiegegevens geactualiseerd en opnieuw op kaart gezet in GRIB en iASSET.

3.1. Gebiedsverdeling

De drie cycli binnen gemeente Horst aan de Maas bestaan uit de gebieden Peel, Centrum en Maas.

Cyclusindeling inspectie en onderhoud boomen Horst aan de Maas. Bron: GRIB

3.2. Beschrijving regulier beheerproces boomen

Het cyclisch onderhoud binnen de gemeente volgt een vast schema. Hierin worden jaarlijks vier processtappen doorlopen volgens het IBVU-proces die de drie- en zesjarige cyclus ondersteunen.

Inventariseren

Het jaarlijkse werkgebied wordt vastgesteld door de boombeheerder. In het vastgestelde werkgebied wordt een gecombineerde boomveiligheidscontrole (BVC) uitgevoerd. De BVC-controles worden uitgevoerd door inspecteurs van de gemeente. Aan de hand van de bevindingen worden maatregelen geadviseerd, waarover door de beheerder keuzes ten aanzien van de uitvoering worden gemaakt.

Beslissen

Tijdens deze processtap worden de keuzes ten aanzien van de geadviseerde (veiligheids- en onderhouds-) maatregelen vastgelegd. Op basis van de gemaakte keuzes wordt een werkpakket samengesteld met uit te voeren maatregelen.

Vorbereiden

Voor het werkpakket uit de voorgaande processtap wordt een werkschrijving opgesteld. Uitgangspunt voor deze werkschrijving wordt gevormd door de kwaliteitseisen uit het Handboek Bomen (Norm-instituut Bomen). Het beheer wordt uitgevoerd door de eigen dienst van de gemeente, waarbij externe partijen ondersteuning kunnen bieden.

Uitvoeren

Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden wordt een startoverleg gehouden met de eigen dienst, toezichthouder, beheerder en eventueel externe partijen. Gedurende dit overleg wordt onder meer de opdracht toegelicht, rollen en verantwoordelijkheden worden verdeeld en de planning wordt doorgenomen.

In het kader van de kwaliteitsbewaking vindt tijdens de uitvoeringsperiode een toetsmoment in het veld plaats. In aanwezigheid van de eigen dienst wordt na afronding van de werkzaamheden een oplevermoment ingepland, waarbij een opname uit het veld wordt beoordeeld. Bij deze werkzaamheden is een toezichthouder betrokken.

3.3. Boomveiligheidscontrole en onderhoudsinspectie

Alle gemeentelijke boomen worden geïnventariseerd en digitaal in kaart gebracht. Om de data actueel te houden, is het noodzakelijk om te blijven inventariseren.

Het inspecteren van de boomen geeft uitvoering aan de zorgplicht. De inspectie wordt in eerste instantie visueel uitgevoerd, ook wel de BVC genoemd. Een BVC mag alleen worden uitgevoerd door daartoe opgeleide en bevoegde personen. Iedere boom of boomgroep heeft zijn eigen paspoort. De BVC wordt vastgelegd in dit paspoort. Op basis hiervan wordt onderhoud uitgevoerd. Zowel de inspectie als het onderhoud wordt uitgevoerd conform de richtlijnen uit het Handboek Bomen.

Ook knot-, bol- en leibomen worden cyclisch geïnspecteerd. Deze vormbomen worden minimaal elke 3 jaar onderhouden (knotbomen eens per 3 jaar, leibomen jaarlijks).

3.4. Jaarlijkse inspectie

Naast de inspectie van de bomen in één van de drie cycli (Peel, Centrum of Maas), worden ook jaarlijkse inspectiebomen in de overige twee cycli geïnspecteerd, zie hoofdstuk 3, paragraaf 3.1. Jaarlijkse inspectie bomen, ook wel attentiebomen genoemd, zijn bomen met een gebrek en/of aantasting waardoor het nodig is het verloop van het gebrek en/of de aantasting jaarlijks te monitoren. Zodoende kan de gemeente tijdig passende beheermaatregelen treffen in het kader van veiligheid.

3.5. Boomveiligheidsonderzoek

Vanuit de boominspecties worden indien nodig aanbevelingen gedaan voor een Boomveiligheidsonderzoek (BVO). Een BVO kan aanbevolen worden als er vermoedelijk sprake is van een gebrek, en meer onderzoek is nodig om te bepalen of het daadwerkelijk een gebrek is en welke maatregelen nodig zijn. Tijdens de besluitvormingsfase wordt afgewogen of de betreffende boom waarvoor een BVO is aanbevolen, deze investering waard is, of dat vervanging een betere optie is. Uiteraard hangt dit onder andere samen met de beleidsstatus van de boom (*en als dat niet is vastgelegd, de kennis en ervaring van de boombeheerder*). Over het algemeen zal een BVO alleen bij monumentale bomen, waardevolle bomen, structuurbomen of veterane bomen worden uitgevoerd.

Een specifieke vorm van BVO is het door middel van een 'trekproef' simuleren van windbelasting op een boom. Hiermee is het mogelijk om te beoordelen hoe stabiel de boom staat en of de breukvastheid van de stam voldoende is. Voor het uitvoeren van de trekproef is een speciale opstelling met een lier¹⁰ en meetapparatuur nodig, dit is een kostbare onderzoeksmethode.

Het kan nodig zijn om op hoogte nader onderzoek (NO) uit te voeren. Dit zal klimmend of met een hoogwerker uitgevoerd moeten worden. Onderzoek op hoogte vraagt om inzet van ander materieel en een medewerker met specifieke deskundigheid en bijbehorende certificering.

3.6. Snoeien

Het reguliere onderhoud is van essentieel belang om een duurzaam, veilig boombeheer te voeren. Hiermee werken we aan een duurzaam en veilig bomenbestand. Bezuinigingen op onderhoud kunnen onomkeerbare gevolgen hebben voor de vitaliteit en de conditie van de boom en of het bomenbestand. De kwaliteit van het onderhoud wordt bepaald door de voorschriften van het Handboek Bomen.

Het onderhoud aan bomen wordt in de basis door de eigen dienst uitgevoerd. Hierdoor kan er goed geanticipeerd worden op de maatschappelijke veranderingen en wordt kwalitatief goed onderhoud geleverd. Bij het inhuren van externe deskundigheid wordt het European Tree Worker certificaat vereist. Bezuinigingen op onderhoud aan bomen kan onomkeerbare gevolgen hebben voor de vitaliteit en conditie van de boom. Om de drie of zes jaar wordt een BVC uitgevoerd van alle gemeentelijke straat-, laan- en parkbomen. Tijdens deze controle worden de inventarisatiegegevens geactualiseerd en opnieuw op kaart gezet (GRIB en IAsset).

3.7. Onderhouds- en begeleidingssnoei

Nadat in de BVC is vastgesteld welke bomen begeleidingssnoei of onderhoudssnoei nodig hebben, kunnen deze bomen na besluitvorming en voorbereiding gesnoeid worden. Deze werkzaamheden volgen de beheercyclus en worden daarom per cyclus één keer in de drie of zes jaar uitgevoerd (zie hoofdstuk 3). attentiebomen worden, indien nodig, jaarlijks gesnoeid wanneer er sprake is van een risicovol gebrek.

Bij begeleidingssnoei worden alle probleemtakken in de tijdelijke kroon verwijderd. Dit zijn te dikke takken, dubbele toppen en laaghangende takken in een wegprofiel. Binnen begeleidingssnoei worden variabele opkroonhoogten toegepast. Dit betekent dat bomen die zowel naast een autoweg, fietspad en/of wandelpad staan aan weerszijden een afwijkende opkroonhoogte kunnen hebben. De richtlijnen van Handboek Bomen worden gebruikt in het kader van opkronen, maar als de locatie het toelaat, mag hiervan worden afgeweken en kan eerder gestopt worden met opkronen. Het uitgangspunt is dat de wettelijke vrije doorgang nu en in de toekomst gehandhaafd wordt. De standaard voor opkronen is bij wandelpaden 2 meter, bij fietspaden 4 meter en bij wegen 6 meter.

¹⁰ Een lier is een werktuig dat gebruikt wordt in combinatie met een kabel of soms een touw

Binnen onderhoudssnoei worden alle probleemtakken in de blijvende kroon verwijderd. Voorbeelden hiervan zijn grof dood hout, takken tegen gevels/objecten en laaghangende twijgen/takken binnen een gebruiksfunctie.

Het reguliere boomonderhoud wordt zoveel mogelijk door de eigen dienst uitgevoerd. Het areaal is dermate groot dat extra ondersteuning jaarlijks nodig is. De medewerkers zijn deskundig en opgeleid op het gebied van boomverzorging en beheersen de assortimentskennis. Streven is om minimaal vier personen met het European Tree Worker-certificaat (verder als ETW aangeduid) in eigen dienst te hebben. Buiten de eigen dienst worden externe specialisten ingehuurd. Ook bij ondersteuning door externe deskundigheid wordt een boomdeskundige vereist zoals benoemd in paragraaf 1.4.

3.8. Vormsnoei

Alle vormbomen zijn ingedeeld in een eigen cyclus. Per vormboom wordt de snoeiwijze en snoeifrequentie op basis van soort en locatie bepaald.

- Knotten wordt ten minste één keer per drie jaar herhaald. Knotten in structuren wordt om en om gedaan om de bloeiperiode in structuren te verlengen ten behoeve van de biodiversiteit.
- Vormsnoei als scheren en knippen wordt ten minste jaarlijks herhaald.
- Lei- en dakbomen worden minimaal één keer per jaar teruggezet.
- Gekandelaberde of gekandelaarde bomen worden in ieder geval één keer per zes jaar teruggezet en indien nodig vaker.

Het terugzetten van vormbomen vindt zoveel als mogelijk in de winter plaats, zodat het bladvolume in de warme (na)zomer nog ondersteunt bij het bestrijden van hittestress.

Fruitsnoei

Fruitsnoei wordt niet vaker toegepast dan de cyclus aangeeft waarin de boom is opgenomen. Ook fruitbomen worden daarom wanneer nodig één keer per drie of zes jaar gesnoeid.

Stamopschot

Eénjarige takken langs de stamvoet en stam noemen we stamopschot. Deze éénjarige takken ontstaan als gevolg van snoei, zoals opkronen. Stamopschot dat een belemmering vormt voor de omgeving, zoals een vrije doorgang/doorkijk, wordt verwijderd.

Klimplanten

Hedera in bomen wordt verwijderd wanneer het de visuele beoordeling van de stamvoet, stam en kroon tijdens boomveiligheidsinspecties belemmert. Hedera is wegens zijn bloei en beschutting (nestmogelijkheden) ecologisch waardevol. Het verwijderen heeft dus negatieve impact op de ecologische waarde van de omgeving. Tijdens boomveiligheidsinspecties wordt aangegeven of hedera aanwezig is en of dit verwijderd moet worden voor een volledige inspectie.

3.9. Kap en aanplant

Binnen de gemeente Horst aan de Maas geldt geen verplichte omgevingsvergunning voor het kappen van bomen, met uitzondering van gemeentelijke bomen en bomen met beleidsstatus I. Bomen met beleidsstatus I zijn op grond van de Bomenlegger opgenomen op de bomenlijst met monumentale/ beschermwaardige bomen (zie bijlage 8). Voor het kappen van bomen met beleidsstatus I is een Omgevingsvergunning verplicht. Een aanvraag hiervoor dient gedaan te worden via het Omgevingsloket.

Alle bomen met beleidsstatus I zijn kapvergunningsplichtig, tenzij:

- Sprake is van acuut gevaar en de boom om veiligheidsredenen binnen 24 uur geveld moet worden (noodkap).
- Sprake is van een urgentietermijn van 1 maand op basis van de BVC-controle of het nader onderzoek. De BVC-controle of het nader onderzoek dient uitgevoerd te zijn door een gemeentelijk controleur of een externe partij die de gemeente ondersteunt.

Voor de besluitvorming om over te gaan op kap wordt het beoordelingskader kapaanvragen toegepast. Zie hiervoor bijlage 7 van het bomenbeleid.

Het herplanten van bomen na kap gebeurt niet per definitie op dezelfde plek waar de boom is weggehaald, dit is afhankelijk van de situatie.

Het proces van kap en aanplant is onderdeel van het cyclisch beheer.

Vellen

Vellen is het kappen, rooien of anderszins aantasten van de boom zodat deze niet kan voortbestaan. Voor dode, zieke en/of onveilige of slecht beheerbare bomen kan het advies 'vellen' worden gegeven.

Deze bomen worden na besluitvorming verwijderd en indien mogelijk vervangen. Omdat dode bomen ook onderdeel kunnen zijn van ecologisch beheer, kunnen deze behouden blijven onder specifieke voorwaarden. Bomen die voortijdig stagneren in groei en geen ecosysteemdiensten leveren, en waarbij maatregelen niet voor duurzame verbetering zorgen, kunnen om die reden ook vervangen worden.

Dunnen in structuren

Onder dunnen verstaan we het kappen van bomen in groenstructuren (structuurbomen) om naastgelegen bomen meer groeiruimte te geven. Een dunning is een selectieve kap en een nabootsing van de natuurlijke vermindering van het aantal bomen door concurrentie. Wanneer bomen groeien, nemen ze meer ruimte in waardoor er uiteindelijk steeds minder ruimte overblijft voor andere bomen om te groeien. Bij dunning laat de beheerder de bomen staan die het meest gewenst zijn, en hinderende buurbomen worden weggezaagd. De dunning stuurt zo de concurrentie tussen de bomen.

Daarom worden niet altijd alle bomen één op één vervangen. In het geval van door ziekten/plagen aangetaste structuren kan groepsgewijs vervangen worden om de vitaliteit van de structuur te beschermen.

Het uitgangspunt bij het beheer van boomstructuren is dat de kwaliteit van de structuur als geheel vooruitgaat en de structuur niet blijvend aangetast wordt.

De groeiplaats

De juiste boom op de juiste plaats is één van de factoren voor een duurzaam bomenbestand. Het ontwerp (groeiplaats) is de tweede factor. Voor een duurzame en gezonde groei heeft een boom ruimte nodig. Hoeveel ruimte is afhankelijk van de boomsoort (zie boommonitor: Groeiplaatsinrichting in relatie tot boomsoort en ambitieleeftijd).

Prognose boomkroonbedekking op basis van groeiplaatsinrichting

Met behulp van boommonitor wordt de verwachte boomkroonbedekking per boomsoort op basis van ambitieleeftijd en groeiplaatsinrichting weergegeven.

Ondergrondse groeiplaatsinrichting

Verharding en verdichting van de boomspiegel zijn de meest voorkomende knelpunten voor bomen. Ze verstoren het natuurlijke evenwicht (bodemvoedselweb) en de water- en luchthuishouding. De ondergrondse groeiplaats is tevens de plaats waar de boom zich kan verankeren. Een goed ontwikkeld wortelgestel is hiervoor noodzakelijk. Om dit mogelijk te maken, moet voldoende doorwortelbaar volume aanwezig zijn.

Voor een gezonde wortelgroei zijn ook de bodemkenmerken van cruciaal belang. Wortelgroei is slechts binnen bepaalde grenzen mogelijk, dus niet iedere bodem is goed doorwortelbaar. Het is daarom van belang dat bij de aanplant van nieuwe bomen de juiste aanlegcriteria worden gehanteerd. Bezuinigen aan de voorkant kost uiteindelijk geld in het beheer en levert problemen op voor de omgeving. Ook bij nieuwe ruimtelijke (maatschappelijke) ontwikkelingen rond bomen moet hiermee goed rekening worden gehouden.

Verplanten

Het verplanten van bomen heeft als doel bomen om het BKV te behouden. Verplanten wordt enkel overwogen, dan wel uitgevoerd, bij overstijgende maatschappelijke belangen bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals het aanleggen van een route voor veiligheidsdiensten.

Niet alle bomen zijn echter geschikt om te verplanten. Het verplanten van bomen dient duurzaam te worden uitgevoerd. Dit betekent dat voor de boom voor en na verplanting een minimale toekomstverwachting van 15 jaar moet gelden. Bij verplantprocessen zijn de richtlijnen en normen van het Handboek Bomen van toepassing.

Nazorg

De eerste drie jaar na aanplant hebben de bomen nazorg nodig. Zonder nazorg vervalt ook de garantie op het plantmateriaal. Bomen dienen in goede conditie opgeleverd te worden. Bij uitval tijdens de nazorgperiode is de aannemer verplicht een nieuwe boom aan te planten. Na vervanging start een nieuwe nazorgperiode van drie jaar. Onder nazorg wordt in ieder geval verstaan: watergeven, snoeien en het bestrijden van ziekten en aantastingen. Nieuwe bomen worden drie jaar na aanplant cyclisch beheerd binnen de cyclus van het deelgebied waar de boom staat.

Kwaliteitscontroles

Op de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden worden controles uitgevoerd door een toezichthouder van de gemeente of onafhankelijk deskundige, die volgens een standaardmethode de kwaliteit van de geleverde werkzaamheden toetst aan de eisen die in het Handboek Bomen worden gesteld. Hierbij wordt getoetst of de werkzaamheden conform opdracht worden uitgevoerd. Deze controles vinden plaats bij inspecties, onderhoudsmaatregelen, werkprocessen rond bomen en groeiplaatsinrichtingen.

Sortimentskeuze

In voorgaande paragrafen zijn verschillende toepassingskenmerken in beeld gebracht. Nadat alle toepassingskenmerken zijn doorlopen, wordt een keuze in het beschikbare sortiment gemaakt. Bij het kiezen van een soort dient de nadruk te liggen op de behoeften van de boom, de boomgrootteklasse, en overige kenmerken in relatie tot de toekomstige standplaats, waarbij ook de relatie met de omgeving van toepassing is (landschappelijke inpasbaarheid). Hierbij komt dat een grote variatie in de sortimentskeuze steeds belangrijker wordt. Door de klimaatveranderingen worden niet alleen maar inheemse soorten toegepast maar ook juist soorten die bestand zijn tegen extremen.

Voorheen ging bij toepassingen van bomen in het landschap de voorkeur uit naar inheemse boomsoorten die aansluiten bij het lokale landschap (natuurlijke of cultuurhistorische eigenschappen). Vanwege klimaatverandering zal kritisch gekeken moeten worden naar de best passende boomsoort. Bij voorkeur wordt voor inheemse soorten gekozen, waarbij altijd een combinatie van verschillende boomsoorten wordt toegepast om de diversiteit te bevorderen.

Bij toepassing binnen de bebouwde kom (stedelijk gebied) dient gelet te worden op de weerbaarheid van de boom tegen klimaatinvloeden (weersextremen zoals droogte en hitte, maar ook vervuiling).

Bij de sortimentskeuze zal altijd gelet worden op:

- Grondsoort van de plantplaats
- Habitus
- Bes- en vruchtdragende soorten
- Bloesem
- Gevoeligheid voor ziekten en plagen
- Wortel- en stameigenschappen

Aandachtspunten hierbij zijn vruchtdragende bomen bij wegen, parkeerplaatsen, fietspaden en voetpaden. Tevens vraagt de ziekte- en plaaggevoeligheid nabij speelterreinen aandacht. Wat betreft wortel- en stameigenschappen wordt in het kader van ent-/onderstampproblematiek bij voorkeur aanplantmateriaal toegepast dat gekweekt is op eigen wortel. Het is wenselijk een gevarieerde sortimentskeuze te maken. Het is van belang om hierin continu te bewegen in samenspraak met de kwekers.

4. Ontwerp en inrichting

Om een goed beheerbare en gezonde boom te stichten, is kwaliteit vanaf de start van groot belang. Gestuurd wordt op de bomennorm van 20 procent boomkroonbedekking in woonwijken, maar deze bomen moeten gezond kunnen uitgroeien.

Bomen zijn kwetsbare, levende organismen, die er jaren over doen om volwassen te worden. Bezuinigingen, onvoldoende kennis, samen met de toenemende verstedelijking zorgen ervoor dat jonge bomen vaak niet goed groeien. Na een paar jaar steken problemen de kop op. De bomen groeien niet goed, worden kwetsbaar voor allerlei ziekten en plagen en geven uiteindelijk meer overlast dan verrijking. De groene aankleding van de openbare ruimte lijkt weliswaar vanzelfsprekend en kosteloos aanwezig te zijn, maar vraagt wel degelijk om zorg en investering. In dit hoofdstuk bespreken we de ontwerpeisen.

4.1. Bomennorm

In bomenbeleid wordt de bomennorm genoemd als ontwerpeis voor ruimtelijke ontwikkelingen. De bomennorm staat voor het percentage bladerdak per vierkante meter. De bomennorm geldt voor situaties met volwassen bomen vanaf 40 jaar oud.

Overzicht Landelijke Bomennorm

Mate van BKV	BKV per km ²	BKV per m ²	Boomkroonbedekking	Kleur
Sterk = streefwaarde	> 2,2 miljoen m ³	> 2,2 m ³	30% en meer	
Matig	1,3 tot 2,2 miljoen m ³	1,3 tot 2,2 m ³	20% - 30%	
Weinig	0,6 tot 1,3 miljoen m ³	0,6 tot 1,3 m ³	10% - 20%	
Zeer weinig	< 0,6 miljoen m ³	< 0,6 m ³	< 10 %	

Landelijke Bomennorm, bron: Norminstituut Bomen

- Het gemeentelijk streven voor de boomkroonbedekking van een wijk is 20 procent van het totale oppervlak (exclusief open water).
- Bij nieuwe ontwikkelingen en grootschalige transitie streven we de landelijke 3-30-300 vuistregel na, met 30 procent boomkroonbedekking.
- Bij reconstructies en herinrichtingen streven we eveneens naar 20 procent boomkroonbedekking.

- o Aangezien het binnen bestaande situaties met diverse belangen op beperkte ruimte vaak niet mogelijk is om het bomenbestand uit te breiden, wordt minimaal 10 procent boomkroonbedekking geëist als ondergrens.

4.2. Prognose boomkroonbedekking

In het ontwerpproces is het noodzakelijk dat bekend is welke resultaten verwacht kunnen worden op basis van de plantlocatie, soortkeuze en groeiplaatsinrichting. Hiervoor heeft het Norminstituut Bomen de Boommonitor ontwikkeld. Het boomkroonvolume, de boomkroondiameter en de boomkroonprojectie zijn per boomsoort af te lezen in de Boommonitor. Hierbij wordt op basis van een optimale groeiplaatsinrichting voorspeld hoe groot de boom na 20, 40, 60 en 80 jaar is.

Is er niet voldoende ruimte voor aanplant, dan moet een ondergrondse voorziening worden aangebracht. Ook hiervoor is het Handboek Bomen leidend. Mocht dit om kostentechnische redenen niet mogelijk zijn, dan wordt er geen boom geplant. Uiteraard kan altijd maatwerk worden geleverd in goed overleg met de beheerder.

Boominfo

Omloop (cyclus)

Regulier (duurzaam groeiend)	20	40	60	80	jaar
------------------------------	----	----	----	----	------

Benodigde doorwortelbare ruimte (m³) en grondvlak (m²)

(ambitieniveau) Optimaal	13.7	23.6	29.4	35.3	m³
	13.7	23.6	29.4	35.3	m²
(ambitieniveau) Redelijk	11	18.8	23.6	28.3	m³
	11	18.8	23.6	28.3	m²
(minimum niveau) Marginaal	8.2	14.1	17.7	21.2	m³
	8.2	14.1	17.7	21.2	m²

Doorwortelbare diepte	1	1	1	1	m
Bovengronds obstakelvrij	4.2	7.2	9	10.8	m
Ondergronds obstakelvrij = minimale graafafstand	1.5	1.7	2.1	2.6	m
Kroonbreedte (verloop) = plantafstand	7	12	15	18	m
Plantspiegel	1.5 x 1.5	1.7 x 1.7	2.1 x 2.1	2.6 x 2.6	m

Opmerkingen:

Boomkroonvolume = BKV

Boomgrootte	1e grootte (eindhooft > 15m)	Normale kroon
Boomkroondiameter	7	12
Boomkroonprojectie	38	113
Boomkroonvolume (BKV)	150	800

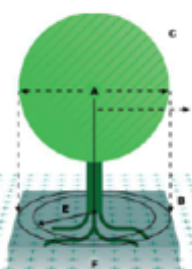
Maatvoeringen:

Bovengronds:

- A. Kroondiameter (m)
- B. Kroonprojectie (m²)
- C. Boomkroonvolume BKV (m³)
- D. Obstakelvrije zone bovengronds (m)

Ondergronds:

- E. Obstakelvrije zone ondergronds (m) = minimale graafafstand
- F. Doorwortelbare ruimte (m³)

Voor nadere gebruikersinformatie, ga naar
Rekenprogramma Boommonitor | www.norminstituutbomen.nl

NORM INSTITUTE BOMEN

Voorbeeldberekening van een groeiplaats met prognose boomkroonprojectie, bron: Boommonitor.

5. Bomen in projecten en werken rondom bomen

Voor iedere ruimtelijke ontwikkeling die plaatsvindt en invloed heeft op het openbare groen dient op voorhand afstemming plaats te vinden met de beheerder.

5.1. Bomenplan

Bij ruimtelijke ontwikkelingen zit de boombeheerder vanaf de initiatieffase aan tafel en adviseert over de bomen in het project. Bij een ruimtelijke ontwikkeling introduceren we hieronder het Bomenplan dat de initiatiefnemer moet maken.

Initiatieffase:

Inventarisatie van de aanwezige bomen en hun groeiplaats.

Definitieffase:

Een kwaliteitsbeoordeling wordt uitgevoerd, oftewel een 'nulmeting' waarbij de huidige kwaliteit van de bomen en de voorwaarden voor duurzaam beheer worden onderzocht. Zie hoofdstuk 19 'Kwaliteitsbeoordeling' van de meest recente versie van Handboek Bomen. In 19.13 staan de eisen aan de kwaliteitsbeoordeling.

Met deze informatie kan worden bepaald welke bomen behoudenswaardig zijn. Voor deze bomen is de ontwerpeis om ze in te passen of ze door verplanting in het projectgebied te behouden. De inrichting, het sfeerbeeld en de beheerbaarheid van de bomen in het plangebied worden bepaald en meegegeven voor de ontwerpfase.

Ontwerpfase:

Een BEA projectinvloed wordt uitgevoerd voor de bestaande, te behouden bomen. Op basis van de aanbevelingen kan het ontwerp worden aangepast waarna dit opnieuw getoetst wordt op het effect op de bomen. Ook wordt in deze fase getoetst of het project aan de normen en richtlijnen voldoet zoals in het programma van eisen zijn gesteld. Denk aan de bomennorm, voldoende diversiteit, groeiplaats-inrichting en praktische beheerbaarheid. Een aandachtspunt in het ontwerp is dat de bomen op verwachte eindgrootte worden ingetekend. In hoofdstuk 16, Bomen effect analyse (BEA) van de meest recente versie van Handboek Bomen, staan de eisen die gesteld worden aan een BEA.

Vorbereidingsfase:

Het werkplan bomen wordt opgesteld, waarin beschreven staat hoe schade aan bomen wordt voorkomen.

Realisatiefase en nazorgfase:

Door een toezichthouder bomen wordt toezicht gehouden op het zorgvuldig naleven van het werkplan bomen en op het volgen van de richtlijnen uit (de meest recente versie van) het Handboek Bomen hoofdstuk 2, Werken rond bomen.

5.2. Boombescherming

Opdrachtgevers, gemeente-afdelingen, aannemers en projectontwikkelaars dienen op de hoogte te zijn van de aanwezigheid van bomen. Om te voorkomen dat ernstige schade aan de bomen en/of standplaats wordt aangericht, dienen beschermende maatregelen getroffen te worden. Het Norminstituut Bomen heeft een hoofdstuk gewijd aan Werken rond bomen in het Handboek Bomen, wat door gemeente Horst aan de Maas wordt gebruikt als richtlijn voor zorgvuldig werken. Daarnaast is de bomenposter 'Werken rond bomen' een beknopte weergave met de belangrijkste voorwaarden om bij werkzaamheden de bomen niet te beschadigen.

De bomenposter is te vinden in de meest recente versie van Handboek Bomen en de editie 2022 is als bijlage 11 van het Bomenbeleid Horst aan de Maas terug te vinden. De actuele bomenposter wordt bij de vergunningverlening aan de initiatiefnemer verstrekt.

BOMENPOSTER WERKEN ROND BOMEN

KWETSBARE BOOMZONE

1. Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + rondom 1,5 meter

2. Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materiaal zijn binnen de KWETSBARE BOOMZONE NIET TOEGESTAAN ZONDER TOESTEMMING (Goedgekeurd Werkplan).

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

1. Plaats een niet-verplaatsbare fysieke afscheiding rond de boom (minimaal 2 m hoog) en marker de zone met de weerstandige posten 'Kwetsbare boomzone'.
2. Binnen elke kwetsbare boomzone zijn (tot 1,5 m buiten de kroonprojectie) de uitvoering van werkzaamheden en de opslag van materiaal en het rijden of parkeren van materiaal en voertuigen niet toegestaan zonder toestemming via een door de opdrachtgever of directie Goedgekeurd Werkplan.
3. Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaarden die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werkplan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen Effect Analyse (BEA).
4. Het Werkplan Bomen vormt het gedetailleerd type boom, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materiaal en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone mogen en moeten worden uitgevoerd.
5. Werkzaamheden mogen de duurzame standhouding van de boom nooit in gevaar brengen.
6. Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn niet toegestaan zonder toestemming via het goedgekeurde Werkplan, zie hierboven punt 2.

LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN

Stam o (cm)	Minimale graafafstand vanaf hart hart van de stamboom	Minimale afstand, of eenzijdige werkzaamheden of scheutkousde boom (breuklijn)
10 cm	> 1,25 m	20 cm
30 cm	> 1,00 m	20 cm
40 cm	> 1,25 m	30 cm
50 cm	> 2,25 m	35 cm
100 cm	> 2,50 m	45 cm
150 cm	> 3,00 m	55 cm

HANDBOEK BOMEN

Voor een juiste uitvoering van een Goedgekeurd Werkplan en de eisen en randvoorwaarden voor werkzaamheden rond bomen wordt verwezen naar het Handboek Bomen (H2) Werken rond bomen.

OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BOOMBEWERKINGEN

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

VLOEISTOFFEN EN GASEN

SNOEIWERKZAAMHEDEN

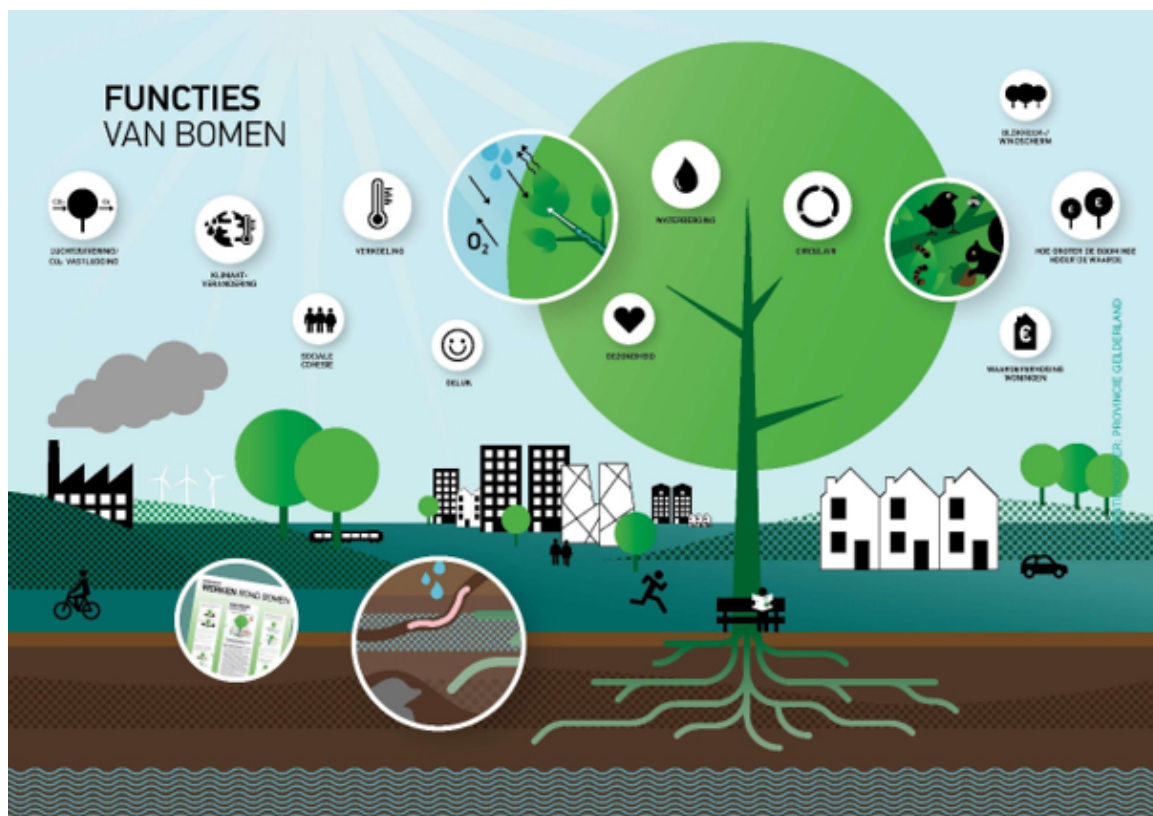
NORM INSTUUT BOMEN
www.norminstuutbomen.nl

'Bomenposter Werken rond bomen'. Bron: Handboek Bomen 2022

5.3. Compensatie van de waarde van bomen

Dat bomen sfeerbepalend zijn en in sterke mate bijdragen aan de herkenbaarheid en het karakter van een plek of landschap is inmiddels wel bekend. Een boom is niet alleen een esthetische verrijking van een plek. Bomen hebben ook positieve invloed op het welzijn van mensen, zowel psychisch als fysiek. Daarnaast leveren ze een positieve bijdrage aan het veranderende klimaat. Denk hierbij aan hittestress en opname van hemelwater bij piekbuien. Het feit dat huizen in een mooie groene omgeving met bomen

bij verkoop meer opbrengen dan in een minder groene omgeving laat zien dat de aanwezigheid van bomen ook in financiële zin positief gewaardeerd worden.

In dit hoofdstuk laten we zien hoe we de groene waarden van bomen vertalen naar geldelijke waarde. Dit is een compensatiebedrag dat ingelegd moet worden als herplant niet mogelijk is, of als bomen beschadigd raken en extra verzorging en/of aandacht nodig hebben om weer te herstellen.

Als derden schade veroorzaken aan gemeentelijke bomen kan de gemeente een schadevergoeding eisen. De hoogte van de schadeclaim wordt bepaald door een taxatie van een NVTB bomentaxateur, vermeerderd met de taxatiekosten en kosten voor eventuele herplant.

De vervangingswaarde:

De vervangingswaarde wordt bepaald door de kosten die gemaakt moeten worden om de betreffende boom op dezelfde locatie door een vergelijkbare boom te vervangen. De investeringen die in volwassen bomen zijn gedaan, worden meegerekend bij de boomwaarde. Ook zijn volwassen bomen waardevoller dan jonge bomen vanwege het kroonvolume en de ecosysteemdiensten die ze leveren.

W-cijfer	Boomwaarde
10	100%
8	100%
7	100%
6	60%
4	40%
2	10%
0	0%

Verrekening boomwaarde met W-cijfer

Om de vervangingswaarde te berekenen wordt de boomwaardeindextabel van de meest recente versie van Handboek Bomen gebruikt. De boomwaardeindextabel (15.16a van Handboek Bomen 2022) is gekoppeld aan kroondiameterklasse, boomhoogteklasse, kroonvorm, groeisnelheid en beleidsstatus. Bij

terugloop in conditie, beheerbaarheid en toekomstverwachting, daalt de financiële waarde. Deze aspecten worden uitgedrukt in het 'W-cijfer' oftewel boomwaarderingscijfer.

- De hoogste W-cijfers zijn 10, 8 en 7. Dit betreft bomen in uitstekende conditie en beheerbaarheid en een toekomstverwachting van meer dan 15 jaar. W-cijfers 8 en 10 zijn verbonden aan een groter boomkroonvolume.
- Als het W-cijfer 6 is, zakt de conditie naar 'redelijk tot goed'. De boomwaarde is dan nog 60 procent.
- Als het W-cijfer 4 is, is de conditie onvoldoende en zakt de toekomstverwachting naar 5 tot 15 jaar. De boomwaarde is dan nog 40 procent.
- Bij W-cijfer 2 is de boomwaarde 10 procent.
- Bij W-cijfer 0 heeft de boom geen financiële waarde meer.

BOOMWAARDERINGSCIJFER (W-CIJFER)

W-cijfer	Waardering	Duurzame instandhouding (handhaving)
BKV-gerelateerd:		
W-cijfer [W10]	Uitstekend	duurzame instandhouding reëel (≥ 15 jaar) en $BKV \geq 1.250 \text{ m}^3$
W-cijfer [W8]	Zeer goed	duurzame instandhouding reëel (≥ 15 jaar) en $BKV 750 - 1.250 \text{ m}^3$
Niet BKV-gerelateerd:		
W-cijfer [W7]	Goed	duurzame instandhouding reëel (≥ 15 jaar) afgestemd op 'beoogd eindbeeld'
W-cijfer [W6]	Voldoende	duurzame instandhouding reëel (≥ 15 jaar) eventueel stagnerende groei
W-cijfer [W4]	Onvoldoende	duurzame instandhouding knelpunt (5 - 15 jaar)
W-cijfer [W2]	Slecht	duurzame instandhouding niet reëel (< 5 jaar)
W-cijfer [W0]	Zeer slecht [X]	instandhouding (korte termijn) onhoudbaar (< 1 jaar)

Toelichting boomwaarderingscijfer (W-Cijfer) uit Handboek Bomen 2022, Hoofdstuk 19

BOOMWAARDE-INDEXTABEL (1)

Boomwaarde:

- A. Regulier groeiende boomsoorten | lange levensduur (eik/beuk/linde/esdoorn et cetera.)
- B. Snelgroeiende boomsoorten | kortere levensduur (wilg/els/populier et cetera.)
- BKV = Boomkroonvolume (m³)

Maatvoering bomen (indegabel)

Kroon- diameter- klasse (m)	Boomhoogte- klasse (m)	Boomkroon- projectie stelpost (m ²)	Boomkroon- volume BKV stelpost (m ³)	A. Bomen Regulier groeiend	Bomen A. met boom- beleidsstatus: Beleidsklasse I of II (A x 1,5)	B. Bomen Snel- groeiend (A x 0,6)	Bomen B. met boom- beleidsstatus: Beleidsklasse I of II (B x 1,5)
Aanplant: BKV (stelpost) 5 m ³				Vervangingskosten (aanplant)		Vervangingskosten (aanplant)	
ca. 2 m	Aanplant maat 14 - 16	3 m ²	5 m ³	A. Stelpost aanplant 14-16 (€ 1.500)		B. Stelpost aanplant 14-16 (€ 900)	
Zeer smalle kroon: < 5 m				Boomwaarde-index (euro's)		Boomwaarde-index (euro's)	
< 5 m	< 6 m	12,5 m ²	20 m ³	€ 1.800	€ 2.700	€ 1.080	€ 1.620
< 5 m	6 tot 12 m	12,5 m ²	40 m ³	€ 2.100	€ 3.150	€ 1.260	€ 1.890
< 5 m	12 tot 18 m	12,5 m ²	90 m ³	€ 2.850	€ 4.275	€ 1.710	€ 2.565
Smalle kroon: 5 tot 10 m							
5 tot 10 m	< 6 m	45 m ²	75 m ³	€ 2.625	€ 3.940	€ 1.575	€ 2.365
5 tot 10 m	6 tot 12 m	45 m ²	150 m ³	€ 3.750	€ 5.625	€ 2.250	€ 3.375
5 tot 10 m	12 tot 18 m	45 m ²	270 m ³	€ 5.550	€ 8.325	€ 3.330	€ 4.995
5 tot 10 m	18 tot 24 m	45 m ²	450 m ³	€ 8.250	€ 12.375	€ 4.950	€ 7.425
Reguliere (normale) kroon: 10 tot 15 m							
10 tot 15 m	6 tot 12 m	125 m ²	415 m ³	€ 7.725	€ 11.590	€ 4.635	€ 6.955
10 tot 15 m	12 tot 18 m	125 m ²	750 m ³	€ 12.750	€ 19.125	€ 7.650	€ 11.475
10 tot 15 m	18 tot 24 m	125 m ²	1.250 m ³	€ 20.250	€ 30.375	€ 12.150	€ 18.225
Brede kroon: 15 tot 20 m							
15 tot 20 m	6 tot 12 m	240 m ²	800 m ³	€ 13.500	€ 20.250	€ 8.100	€ 12.150
15 tot 20 m	12 tot 18 m	240 m ²	1.440 m ³	€ 23.100	€ 34.650	€ 13.860	€ 20.790
15 tot 20 m	18 tot 24 m	240 m ²	2.400 m ³	€ 37.500	€ 56.250	€ 22.500	€ 33.750
15 tot 20 m	≥ 24 m	240 m ²	3.360 m ³	€ 51.900	€ 77.850	€ 31.140	€ 46.710
Zeer brede kroon: ≥ 20 m							
≥ 20 m	12 tot 18 m	400 m ²	2.400 m ³	€ 37.500	€ 56.250	€ 22.500	€ 33.750
≥ 20 m	18 tot 24 m	400 m ²	4.000 m ³	€ 61.500	€ 92.250	€ 36.900	€ 55.350
≥ 20 m	≥ 24 m	400 m ²	5.600 m ³	€ 85.500	€ 128.250	€ 51.300	€ 76.950

Overzicht 15.16.a | Boomwaarde-indextabel | HB2022 | H15

Boomwaarde indextabel Handboek Bomen 2022, hoofdstuk 15.

5.4. Aansprakelijkheid bij schade

Bij het werken rond bomen wordt de initiatiefnemer altijd gewezen op de werkwijze rond bomen conform de meest recente versie van Handboek bomen, hoofdstuk 2. Wordt daar niet aan voldaan, dan moeten de werkzaamheden direct gestaakt worden en is de vervolgschade voor rekening van de veroorzaker.

Bij beschadiging direct of indirect (denk hierbij aan verdichting van de ondergrond) van gemeentebomen kan een schadevergoeding worden geëist aan de veroorzaker en/of opdrachtgever. De hoogte van de schadeclaim wordt bepaald door een taxatie, vermeerderd met de taxatiekosten (hoofdstuk 5 paragraaf 5.3 op pagina 25). Dit geldt ook voor de kosten van de eventuele herstelwerkzaamheden.

Schadetaxatie

Het rekenmodel volgens de richtlijnen van de NVTB wordt gebruikt wanneer de waarde en/of schade niet berekend kan worden aan de hand van de markt- of vervangingswaarde. De hoogte van de boomwaarde wordt berekend uit de geraamde kosten die gemaakt moeten worden om de betreffende boom op dezelfde locatie te vervangen, eventueel vermeerderd met de daaraan gekoppelde onderhoudskosten.

Voor uitgebreide informatie over de NVTB verwijzen wij u naar het rapport Richtlijnen NVTB van 2007.

5.5. Kabels en leidingen

De gemeente overlegt met de nutsbedrijven over het vaststellen van tracés bij aanleg en onderhoudswerkzaamheden van kabels en leidingen. Hierbij zal worden gezocht naar een compromis tussen de juridische regels rond bomen en relevante beleidsuitgangspunten zoals vastgesteld in het Bomenbeleid en het Handboek Kabels en Leidingen.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

De gemeente overlegt met de nutsbedrijven over het vaststellen van tracés bij aanleg van en onderhoudswerkzaamheden aan kabels en leidingen. Hierbij zal worden gezocht naar een compromis tussen de juridische regels rond bomen en relevante beleidsuitgangspunten zoals vastgesteld in het Bomenbeleid. Het gemeentelijk Handboek Kabels en Leidingen verwijst hierin naar het CROW 280 Combineren van onder- en bovengrondse infrastructuur met bomen.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- Voor middenspanning en gasleiding geldt een minimale afstand van 2,5 meter tussen het hart van de boom en de zijkant van de leiding (norm NEN7244-1).
 - Voor alle overige kabels en leidingen (data, laagspanning en water) geldt als uitgangspunt 2 meter afstand tussen het hart van de boom en de zijkant van de leiding.
- Rekening houden met de conditie en toekomstverwachting van de bomen.
- Rekening houden met de beleidsstatus: voor groene parels en bomen met beleidsstatus I worden verdergaande beschermingsmaatregelen getroffen dan voor bomen met beleidsstatus II of III.

Ter bescherming van de bomen hanteren wij de voorschriften die omschreven zijn in de meest recente versie van het Handboek Bomen van het Norminstituut Bomen.

6. Incidenteel onderhoud

6.1. Omgang calamiteiten

Gemeente Horst aan de Maas anticipeert op calamiteiten door te acteren op meldingen, bijvoorbeeld bij stormschade. Omdat de gemeente met een eigen dienst werkt, kan zij snel reageren en tijdig calamiteiten verhelpen. Bij een aangekondigde storm zet de gemeente preventief een team paraat om snel te kunnen schakelen.

6.2. Ziekten en aantastingen

Aandacht voor bestrijding van ziekten en plagen is evident voor een gezond en duurzaam bomenbestand. De eikenprocessierups en de luizen zijn momenteel de meest voorkomende plagen waarin de gemeente een actieve rol speelt.

Bacterievuur

Schimmels, insecten, bacteriën, aaltjes en virussen kunnen planten ziek maken of plagen vormen. Hierdoor kan veel schade ontstaan aan gewassen, en ook aan de natuur en de economie. Sinds 1 maart 2021 is de Plantgezondheidswet van kracht.

In Nederland zijn de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en de plantaardige keuringsdiensten Nederlandse Algemene Keuringsdienst (NAK), Naktuinbouw, Bloembollenkeuringsdienst (BKD) en het Kwaliteits-Controle-Bureau (KCB) als bevoegde autoriteit verantwoordelijk voor de uitvoering van de Europese regelgeving.

Op de website van de NVWA staat een lijst uitgelichte plantenziekten en plagen en ook welke quarantaine-organismen direct gemeld moeten worden omdat ze zeer schadelijk zijn.

Op deze kaart is te zien dat gemeente Horst aan de Maas in de bufferzone 'Boxmeer-Venray-Tegelen-Nederweert' ligt. Blauw omzoomd zijn ook enkele uitzonderingsgebieden zichtbaar waarin de meidoorn een landschappelijke bepalende rol speelt. Meidoorns kunnen daar in natuurgebieden en op landgoederen bijvoorbeeld behouden blijven als ze zijn aangetast door bacterievuur. In die gebieden gelden soepelere regels voor bacterievuur. Bestrijding van aantastingen door bacterievuur is binnen de bufferzone verplicht. Aangetaste planten en struiken moeten zo spoedig mogelijk volledig worden verwijderd en vernietigd.

Voor meer regels en richtlijnen, zie <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/plantenziekten-en-plagen/bacterievuur/bufferzones>

Beheersing eikenprocessierups

Sinds 1990 hebben we in Nederland te maken met de rupsen van de eikenprocessievlinder. De massale aanwezigheid van de eikenprocessierups kan leiden tot een plaag. In plaaggebieden kan dit leiden tot gezondheidsklachten bij mens en dier door de vele brandharen die deze rupsen achterlaten. De eikenprocessierups komt voornamelijk voor op eiken. In principe is de aantasting niet schadelijk voor de boom. Kaalvraat zorgt echter wel voor ontsiering van de bomen. De beheersing van eikenprocessierups uit zich door preventieve, curatieve en natuurlijke bestrijding.

Preventief

Het preventief nevelen van de eiken wanneer deze een bladbezetting hebben van 40 tot 50 procent met een bacteriepreparaat dat alleen op rupsen effectief is. Deze methode wordt toegepast op alle eiken binnen de bebouwde kom en op 'risico'-locaties zoals rond winkel- en zorgcentra, scholen, kinderdagverblijven, speeltuinen, drukke fietspaden, essentiële voetpaden en bij sportaccommodaties.

Curatief

Door het wegzuigen van nesten op 'risico'-locaties wanneer deze overlast veroorzaken. Op overige locaties worden wanneer dit geen overlast veroorzaakt geen nesten meer verwijderd. Hier wordt ruimte aan de natuur gegeven om de balans te herstellen.

Natuurlijke beheersing

De gemeente Horst aan de Maas gaat insteken op een meer natuurlijke beheersing door gebruik natuurlijke vijanden.

► **Inzet van monitoring/vlinderkasten.**

Deze 3 jarige pilot is gebiedsspecifiek gestart in 2025. Het doel is de natuurlijke vijanden, insecten uit het nest, in het gebied te houden maar EPR vlinders niet. Deze plekken hebben hoge kans op EPR en worden hiermee ook specifiek gemonitord.

► **Verbetering van de biodiversiteit rond eikenlanen.**

Het doel is dat een andere inrichting natuurlijke vijanden aantrekt of juist een onaantrekkelijk gebied vormt voor de EPR. Het aanplanten van inheemse heesters en extensief bermbeheer zijn voorbeelden hiervan.

Beheersing luizen

Linden en esdoorns zijn een aantrekkelijke gastheer voor luizen. Luizen voeden zich met plantensappen waarna ze zoete klevrige druppels uitscheiden (honingdauw). Deze honingdauw kan vervelende klachten geven over alles wat zich onder de bomen bevindt. De aanwezigheid van de luizen heeft nauwelijks nadelige gevolgen voor de boom zelf.

De gemeente voert niet op alle locaties een actieve bestrijding tegen de overlast van luizen. Bomen in het buitengebied waar relatief weinig mensen verblijven zijn voorbeelden hiervan.

De keuze van wel of geen bestrijding wordt bepaald door de beheerder.

Locaties waar geen bestrijding plaatsvindt:

- Natuurterreinen en bossen
- Bomen in het buitengebied (lage verblijfsduur)

Locaties waar wel bestrijding plaatsvindt:

- Centra en verblijfsgebieden
- Woonstraten en parkeerplaatsen
- (formeel) Speelplaatsen

Bestrijdingsmethoden kenmerken zich door een biologische aanpak.

6.3. Overige ziekten en aantastingen

De laatste jaren komen er steeds meer nieuwe ziekten en plagen voor die zich in ons land vestigen. Voorbeelden hiervan zijn de bloedingsziekte onder de kastanjabomen, essentaksterfte en massaria-aantasting in platanen, iepenziekte of roetschorsziekte. Deze veroorzaken ernstige aantastingen aan de bomen en kunnen de veiligheid voor mens, dier en de boom zelf in gevaar brengen. Het zijn vaker relatief nieuwe ziekten en plagen waarvoor nog niet altijd een bestrijdingsmethodiek op de markt is met aantoonbare resultaten. Aandacht voor deze nieuwe ziekten en plagen is echter van groot belang voor het in stand houden van een duurzaam en gezond bomenbestand.

Tijdens de jaarlijkse BVC wordt eventuele aanwezigheid van overige ziekten en aantastingen in beeld gebracht en gemonitord. Voorbeelden zijn essentaksterfte, kastanjabloedingsziekte, ent-/onderstamp-problematiek en roetschorsziekte. Waar nodig worden passende beheermaatregelen genomen zoals een verhoogde inspectiefrequentie, vervolgonderzoek, snoei of kap.

In het kader van ent-/onderstampproblematiek kan het voorkomen dat een gehele structuur van dezelfde soort, plantjaar en kweker is aangetast. Dit kan de boombeheerder ertoe doen besluiten de structuur groepsgewijs te vervangen t.b.v. het in stand houden van de structuur.

In het kader van het beheeren van bomen met roetschorsziekte wordt gebruikt gemaakt van het protocol in <https://www.terranostra.nu/media/documents/roetschorsziekte.pdf> gezien het verwijderen van deze bomen schade kan aanbrengen aan de gezondheid van de uitvoerder.

Klachten en meldingen

Overlast

In het kader van overlast heeft gemeente Horst aan de Maas een overlastprotocol opgesteld. Hierin staat omschreven in welke situaties er maatregelen getroffen worden om de overlast te verhelpen. Voorbeelden van overlast zijn: blad- en vruchtafval, zichthinder, schaduw (woning/tuin/zonnepanelen), bestratingsopdruk, ziekten/aantasting en allergieën. Zie hiervoor het Beoordelingskader kapaanvragen (bijlage 7 van het bomenbeleid).

Zonnepanelen

Voor zonnepanelen worden geen aparte beheermaatregelen genomen. Dit houdt in dat niet extra of meer gesnoeid wordt ten behoeve van meer zon op zonnepanelen. Bij nieuwe aanplant wordt wél rekening gehouden met aanwezige zonnepanelen. Hier worden bomen met een transparante kroon of van een kleinere grootte geplant. Dit geldt niet voor herplant van monumentale bomen of herplant van bomen in een hoofdgroenstructuur.

Invasieve exoten

Invasieve exoten kunnen de groei van inheemse soorten beperken of zelfs tegengaan. Daarnaast kunnen ze overlast veroorzaken indien geen natuurlijke vijanden aanwezig zijn. Tegelijkertijd zijn in de gemeente ook voorbeelden van deze bomen die geen overlast of schade veroorzaken en juist beeldbepalend zijn of bijdragen bij het opvangen van klimaatverandering. Daarom wordt per situatie gekeken wat het beste is voor de omgeving en welke maatregelen daaruit volgen. Bij (her)inrichtingsprojecten worden invasieve soorten vervangen. Voor de hemelboom geldt een uitsterfbeleid.

7. Communicatie

We willen ervoor zorgen dat informatie over bomen en het bomenbestand voor iedereen toegankelijk is. Ons beleidsuitgangspunt is dat door kennisdeling de bewustwording toeneemt en de betrokkenheid groter wordt.

Kennisdeling doen we door middel van:

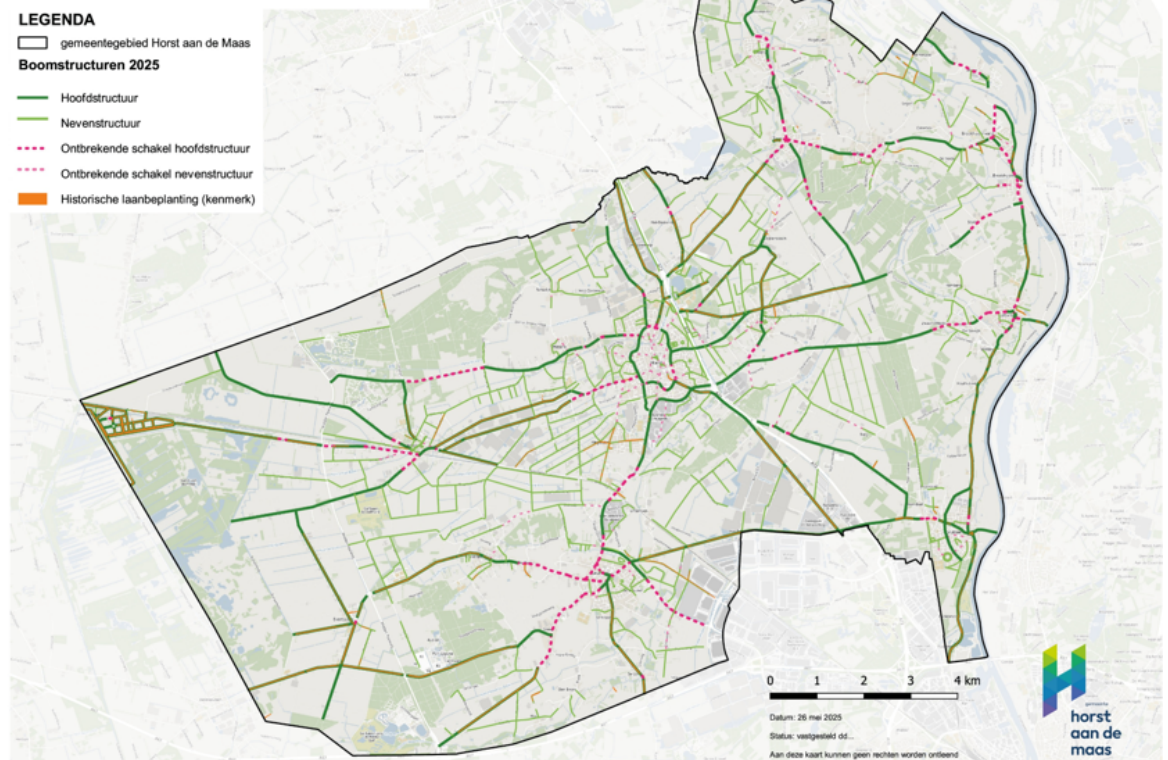
- Bomenpagina op de gemeentelijke website met bomenbeleid, bomennieuws, de bomenlegger en bomenvier monumentale bomen.
- Bredere kennisdeling binnen en buiten de organisatie over werken rond bomen, bomen in projecten, boombescherming en dergelijke.
- Het faciliteren van educatie over erfgoed en cultuurhistorie door samenwerkingspartners, bijvoorbeeld over landschapselementen en het verhaal van bomen.
- Handvatten voor implementatie van het beleid en de werkwijze per team aanbieden aan de gemeentelijke organisatie.

Betrokkenheid creëren doen we door middel van:

- Publiekscampagnes en samenwerking met Steenbreek.
- Richting het groene netwerk communiceren we over gemeentelijke initiatieven zodra dit kan. Zo kunnen we gebruik maken van externe kennis en advies.
- Vanuit de ambtelijke organisatie vragen we integrale kennis en advies om maatschappelijke initiatieven te optimaliseren.

Bijlage 2 – Overzichtskaart Boomstructuren

Boomstructuren Horst aan de Maas

Bijlage 3: Boomstructuren Horst aan de Maas

Doelen bescherming, waarden, definities en aanwiscriteria

1. Het belang van structuren in de dorpen en het buitengebied

Bomenlanen hebben een belangrijke betekenis voor de ruimtelijke en ecologische structuur van het landschap en kunnen dorpen en natuurgebieden aan elkaar verbinden. Zij vormen de lijnen waarlangs ecologische relaties verbonden zijn en de 'wanden' van het landschap, waarmee zij door maat, schaal en oriëntatie bijdragen aan het groene karakter. Bomenrijen die deze rol vervullen zijn aangeduid als boomstructuur. Voor het versterken van de groenblauwe dooradering in de dorpen en in het landelijk gebied en het verbinden van dorpen en natuurgebieden, zoals vastgelegd in de Omgevingsvisie Horst aan de Maas 2040, is het belangrijk om boomstructuren vast te leggen.

Via inventarisatie is een bomenlijst opgesteld met bijzondere en monumentale bomen met de ecologische, landschappelijke en/of cultuurhistorische waarde. Deze 'unieke en onvervangbare' exemplaren zijn geclassificeerd als '**Beleidsstatus I**'. De aanwiscriteria voor bomen met deze beleidsstatus staan in de Bomenlegger (bijlage 8).

Voor de dorpskernen zijn in de Groenstructuurvisie 2020 reeds hoofdgroenstructuren, groene parels en ondersteunende groenstructuren aangewezen. Nu worden ook boomstructuren in het buitengebied vastgelegd. In de beheerdata worden structuurbomen gecategoriseerd als '**Beleidsstatus II**'.

Het gaat om:

- ▶ Bomen in de hoofdgroenstructuur: hoofdstructuren voor bomen.
- ▶ Bomen in de ondersteunende groenstructuur: nevenstructuren voor bomen.

Alle overige individueel geregistreerde gemeentelijke laan- en straatbomen hebben '**Beleidsstatus III**'.

1.1 Omgevingsvergunning voor de activiteit kappen

Voor het vellen van structuurbomen is minimaal een kapvergunning nodig en de gemeente onderzoekt mogelijkheden om deze beplantingen nog meer te beschermen. Een kapvergunningsaanvraag wordt getoetst aan de hand van het Beoordelingskader kapaanvragen (bijlage 6 van het bomenbeleidsplan). Hiertoe zal altijd een schriftelijk verzoek aan de gemeente ten grondslag liggen. Het college is bevoegd voor bestuurlijke besluitvorming hiertoe.

2. Waarden van boomstructuren

2.1 Visuele en Ruimtelijke Integriteit

Boomstructuren dragen bij aan de visuele aantrekkelijkheid en ruimtelijke samenhang van het landschap. Ze vormen herkenbare lijnen en structuren in het landschap en hebben meerwaarde in verschillende opzichten.

Ecologische Corridors

Boomstructuren dienen als verbindingsroutes voor dieren en planten, waardoor de biodiversiteit wordt bevorderd. Ze zorgen voor een netwerk van groene corridors die essentieel zijn voor de ecologische gezondheid van de regio. Landelijk wordt gestreefd naar 10% groenblauwe dooradering in 2040, zie Aanvalsplan landschap. Ook lokaal streven wij naar groenblauwe dooradering van de (grote) dorpen en het buitengebied, zie (concept) Omgevingsvisie Horst aan de Maas 2040.

Historische en Culturele Waarde

Bepaalde boomstructuren hebben een historische of culturele betekenis. Ze kunnen deel uitmaken van het culturele erfgoed van de gemeente en zijn vaak gedocumenteerd in historische archieven of kaarten. Belangrijke partners zijn landelijk bijvoorbeeld de Bomenstichting en lokaal Stichting Landschap Horst aan de Maas, Groengroep Sevenum, de heemkunde vereniging en andere groene belangenorganisaties.

Regulerende functies

Boomstructuren vervullen belangrijke functies zoals het bieden van schaduw, het verminderen van geluidsoverlast, betere luchtkwaliteit en het fungeren als windbrekers. Deze functies dragen bij aan het comfort en de leefbaarheid van de omgeving.

Ruimtelijke Samenhang

Beeldbepalende boomstructuren kunnen (landschaps)architectonische en esthetische meerwaarde hebben en dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving. Het is belangrijk dat boomstructuren in harmonie zijn met de omliggende infrastructuur en bebouwing. Ze moeten bijdragen aan een samenhangend ruimtelijk beeld zonder schade te veroorzaken aan wegen of gebouwen.

Toegankelijkheid en Recreatie

Boomstructuren langs wandel- en fietspaden verhogen de toegankelijkheid en recreatieve waarde van een gebied. Ze bieden schaduwrijke paden en dragen bij aan de recreatieve mogelijkheden voor bewoners en bezoekers.

Klimaatadaptatie

Boomstructuren spelen een cruciale rol in klimaatadaptatie. Ze helpen bij het vasthouden van regenwater, verminderen hittestress en dragen bij aan de temperatuurregulatie in stedelijke gebieden.

3. Definities

3.1 Hoofdboomstructuur

De hoofdboomstructuur is de ruggengraat van het bomenbestand in onze gemeente. Ze hebben een grote invloed op de beleving en identiteit en vervullen belangrijke ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische functies. Denk bijvoorbeeld aan historische laanbeplantingen in Griendtsveen. Hoofdboomstructuren zijn bepalend voor hoe inwoners en bezoekers onze gemeente beleven en van uitzonderlijk grote waarde voor de uitstraling en identiteit van de gemeente.

Een hoofdstructuur is een bomenrij langs doorgaande wegen en andere belangrijke verkeersaders zoals invalswegen. Hoofdboomstructuren zijn vaak prominent aanwezig, kilometers lang, als tweezijdige laanstructuur van forse bomen die verschillende delen van het gebied met elkaar verbinden.

Voorbeeld van een hoofdstructuur: Peelstraat Kronenberg

3.2 Nevenboomstructuur

Deze structuren zijn meestal korter en minder prominent dan hoofdstructuren. Nog steeds draagt de structuur bij aan de beleving en identiteit en ecologische en landschappelijke waarde van een gebied. Nevenstructuren zijn belangrijk voor de lokale biodiversiteit en het bieden van schaduw en recreatieve mogelijkheden. De nevenboomstructuur is bepalend voor de uitstraling en structurering van de wijken en buurten, maar ook het buitengebied. Deze structuur kan de hoofdboomstructuur versterken. Over het algemeen dienen de bomen in stand gehouden te worden maar dat hoeft vaak niet exact op de huidige plek. Belangrijk is dat de beoogde functie ingevuld blijft.

3.3 Ambitiestructuur

Dit zijn de ontbrekende schakels in hoofd- en nevenstructuur én kunnen in sommige gevallen ook wenselijke locaties voor nieuwe landschapselementen, voor zover het om gemeentelijke gronden gaat.

In samenspraak met gebiedskenners en grondeigenaren en met ondersteuning van de gemeente en provincie kan de ontwikkeling van boomstructuren en het netwerk van landschapselementen in gang gezet worden. Op de kaart staan kansrijke locaties waar boomstructuren mogelijk kunnen worden uitgebreid, als deze voldoen aan bepaalde criteria (in eigendom van de gemeente bijvoorbeeld).

3.4 Landschapselementen

Een landschapselement is een onderdeel van het landschap dat als een vrij homogeen deel van het totale beeld wordt ervaren. Landschapselementen zijn de bouwstenen die samen de structuur van het landschap bepalen. Verschillen in aard, hoeveelheid en samenhang van landschapselementen dragen bij aan de karakteristieke kenmerken van het landschap. Landschapselementen kunnen punt-, lijn- of vlakvormig zijn. Te denken valt aan puntelementen zoals 'bakenbomen', beeldbepalende erf- en landschapsbomen of gedenkbomen. Voorbeelden van lijnvormige 'groene' landschapselementen zijn lanen, (knot)bomenrijen, houtwallen, elzensingels en heggen. Vlakvormige elementen zijn bijvoorbeeld

hoogstam boomgaarden, geriefbosjes en struwelen. Voorbeelden van ‘blauwe’ landschapselementen zijn sloten, beken met natuurlijke oevers en poelen.

In de Omgevingsvisie Horst aan de Maas 2024 stimuleert de gemeente naar Groenblauwe dooradering van het landelijk gebied, en betere verbinding van de natuurgebieden en de dorpen via onder andere een netwerk van landschapselementen.

Ook het Aanvalsplan Landschap streeft ernaar om deze kenmerkende landschapselementen terug te brengen en zo een rijk en gevarieerd mogelijk cultuurlandschap te creëren. Dit netwerk helpt bij het herstellen en behouden van de biodiversiteit en de herkenbaarheid van het Nederlandse landschap. Door de jaren heen zijn veel van deze landschapselementen verloren gegaan door schaalvergroting en intensivering van de landbouw.

3.5 Bomen in groene parels

Parels zijn bijzondere dragers voor het openbare gebied en dragen substantieel bij aan de identiteit van het dorp. De parels liggen in de dorpskernen en staan beschreven en op kaart aangegeven in de gemeentelijke Groenstructuurvisie 2020.

Belangrijk is dat (het beeld van) groene parels in tact blijft en duurzaam in stand gehouden wordt. Eigendom en onderhoud liggen bij de gemeente. Ook (monumentale) bomen en structuurbomen kunnen onderdeel uitmaken van groene parels. Voorbeelden van parels zijn dorpspleinen met bijzondere bomen, wijk- en buurtparken, plantsoenen en dergelijke. Doordat ze in een groene parel staan zijn ze niet extra beschermd.

Voorbeeld van een groene parel: Raadhuisstraat dorpskern Sevenum

4. Aanwijscriteria voor hoofd- en nevenboomstructuren

HOOFDBOOMSTRUCTUREN		
Aspect	Kenmerken	Vereiste criteria
Eigendom	Gemeente	1 van 1
Groenstructuur	De hoofdboomstructuur valt in de dorpskernen binnen de hoofdgroenstructuur	Vereist indien in de dorpskern
Prominent	Bomen van de eerste grootte	3 van 3
	Structuur vormt een herkenbare eenheid over grotere lengten en bestaat uit minimaal 21 bomen	
	Tweezijdig	
Duurzaamheid	Geen voorziene ruimtelijke ontwikkelingen ten nadele van de bomen.	3 van 3
	Mogelijkheid tot vervanging van bomen in de structuur met bomen van dezelfde boomgrootteklasse.	
	Voldoende boven- en ondergrondse groeiruimte voor de bomen om tot volle wasdom te komen.	

Ruimtelijke functie	Wegbegeleiding van hoofdwegen in het buitengebied of invalswegen voor de dorpskernen	1 van 3
	Markering van ontginningslijnen in het landschap	
	Wegbegeleiding van historische wegen (ouder dan 50 jaar)	

NEVENBOOMSTRUCTUREN		
Aspect	Kenmerken	Vereiste criteria
Eigendom	Gemeente	1 van 1
Groenstructuur	De nevenboomstructuur valt in de dorpskernen binnen de ondersteunende groenstructuur	Vereist indien in de dorpskern
Prominent	Bomen van de eerste of tweede grootte	3 van 3
	Structuur vormt een herkenbare eenheid en bestaat uit meerdere bomen	
	Tweezijdig of eenzijdig	
Duurzaamheid	Geen voorziene ruimtelijke ontwikkelingen ten nadele van de bomen.	3 van 3
	Mogelijkheid tot vervanging van bomen in de structuur met bomen van minimaal de tweede boomgrootteklasse.	
	Voldoende boven- en ondergrondse groeiruimte voor de bomen om tot volle wasdom te komen.	
Ruimtelijke functie	Wegbegeleiding van lokale wegen in het buitengebied	1 van 3
	Wegbegeleiding (wijk)ontsluitingswegen	
	Wijk- en buurtgroen	

Bijlage 4 Verslag interne werksessie bomenbeleid

Deelnemende teams en disciplines

Aan deze werksessie namen gemeentelijke collega's deel van verschillende teams: Economie & Gebiedsontwikkeling, Omgeving, Openbare Werken, Samenleving, Toezicht & Handhaving, Bestuur & Organisatie. Collega's van de volgende disciplines hebben input geleverd: omgevingsvisie, natuur & landschap, groen, openbare ruimte, water & klimaatadaptatie, duurzaamheid, speelvoorzieningen, samenleving, mobiliteit, omgevingsrecht, omgevingsregie, vergunningen en handhaving.

Vanuit de ambtelijke organisatie hebben verschillende medewerkers in een werksessie stellingen beantwoord, ideeën gegeven en discussies gevoerd over de uiteenlopende thema's.

De belangrijkste thema's zijn volgens de deelnemers:

1. Klimaat (13)
2. Leefbaarheid (9)
3. Biodiversiteit (7)
4. (Sociale) Gezondheid (7)

Er zijn ideeën gegeven voor het bomenbeleid.

1. SWOT-analyse

Per thema zijn door de deelnemers sterke, zwakke punten, kansen en bedreigingen genoteerd. Vervolgens zijn deze plenair nabesproken.

(Sociale) gezondheid	
Sterk • Leefbaarheid verbeteren is goed voor de mentale gezondheid • Minder hittestress • Gezonde lucht	Zwak
Kansen • Reconstructies van wegen geven kansen voor bomen (om het beter te maken!) • Vergroenen in wijken met een lage sociaal economische status (SES wijken) • Vergroenen rondom kwetsbare functies zoals verzorgingshuizen voor ouderen. • Spelen en klimmen in het groen is gezond en leerzaam voor kinderen.	Bedreigingen •

Toelichting/bespreking:

Het vergroenen van de omgeving is goed voor de sociale gezondheid. Dit zorgt onder andere voor minder stress en een gezonde lucht. Ook het gebruiken van groen om te spelen en te klimmen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Vergroenen moet als kans worden aangegrepen bij reconstructies en andere ontwikkelingen. Vooral wijken met lage sociaal economische status, locaties rondom kwetsbare doelgroepen en schoolpleinen moeten vergroend worden.

Klimaat	
Sterk • Meer sturing op klimaat	Zwak •
Kansen • Bomen met waterbergende functies • Klimaat regulatie door bomen	Bedreigingen • Andere functies worden belangrijker gevonden • Wisselende grondwaterstanden

	• Droogte • Extremere periodes van regen: bomen krijgen (te) natte voeten?
--	---

Toelichting/bespreking:

Op gebied van klimaat wordt flink gestuurd, al zijn 'rode' functies vaak van meer (economisch) belang en verliest groen het daar nog weleens van. De klimaatregulerende functie van bomen voor onder andere waterberging moet benadrukt en benut worden.

Biodiversiteit

Sterk • Toename assortiment • Wordt sterker op ingezet • Groeiplaatsen voor de toekomst: bomen moeten gezond oud kunnen worden.	Zwak • Oververtegenwoordiging van een enkele soort. Monoculturen zijn zwakte ivm ziektes en plagen. • Gebrek aan kennis over bomen: mensen zien bomen als rotzooimakers die ongedierte aantrekken.
Kansen • Kennis verspreiden over soortenrijkdom per boom: waardering boom door inwoner • Sterke ecosystemen en soortenrijkdom.	Bedreigingen • Niet doorslaan, ook minder ecologisch interessante bomen zijn belangrijk. • Het belang van biodiversiteit wordt nog onvoldoende gezien. Andere functies (assets) zijn vaak belangrijker. • Uit veiligheid dode bomen omzagen terwijl die belangrijk zijn voor biodiversiteit.

Toelichting/bespreking:

Net als klimaat, staat biodiversiteit momenteel in the spotlights. Het is nodig om bomen gezond oud te laten worden en goede groeiplaatsen in te richten, daar is ook de biodiversiteit mee gebaat. Afgestorven bomen dienen ook als voedsel en kunnen in het kader van biodiversiteit een rol krijgen. Er is meer kennis nodig over de biodiversiteitswaarde van bomen en zo de waardering voor bomen door inwoners te vergroten. Meer soortendiversiteit is nodig omdat de impact van ziektes en plagen op monoculturen enorm kan zijn. Met het versterken van soortenrijkdom worden ecosystemen ook versterkt.

Duurzaamheid en circulaire economie

Sterk • Inzetten op lange levensduur dmv boom plantgat verbetering en soortkeuze	Zwak • Groen is 'sluitpost'
Kansen • Hergebruik snoeiafval en hout • Groen moet belangrijker gemaakt worden ihkv de 'gezondste gemeente'	Bedreigingen • Schaduw

Het behouden van bomen dankzij groeiplaatsverbetering en het hergebruik van snoeiafval en snoeihout zijn vormen van duurzaam boombeheer. Het is belangrijk om duurzame vergroening niet te laten verliezen van het opwekken van duurzame energie. Hoe tonen we de meerwaarde van groen aan tegenover zonne-energie? Groen moet geen sluitpost zijn, maar een speerpunt voor de inrichting van Horst aan de Maas als gezondste gemeente!

Veiligheid

Sterk	Zwak
--------------	-------------

•	•
Kansen Groeiplaatsen bomen inrichten voor waterberging: minder wateroverlast en minder kosten	Bedreigingen - Bomen langs bestaande wegen (bij wegconstructie) - Bomen te dicht op de wegen (verkeersveiligheid) per wegbreedte en functie - Dode bomen omzagen ipv functie geven voor biodiversiteit.

Toelichting/bespreking:

Door het inrichten van open groeiplaatsen, wordt ook gezorgd voor wateropvang in de bodem. Dit verlaagt beheerkosten vanuit riool en water. Dode bomen moeten niet worden verwijderd als het niet nodig is, dan kunnen ze als liggende of staande stam een goede rol vervullen in het kader van biodiversiteit. Bomen die volgens de huidige normen te dicht op wegen staan, worden dikwijls geveld terwijl ze zelf gezond en vitaal zijn. Dit is een belangenafweging waar bij twijfel tot een politiek-bestuurlijke keuze over gemaakt moet worden. De meerwaarde en voordelen van bomen en groen zijn belangrijke uitgangspunten in deze discussie.

Leefbaarheid

Sterk Groene plekken in de wijk zoals wadi en speelvoorziening	Zwak
Kansen	Bedreigingen - Politiek - Bomen kappen om schaduw op zonnepanelen te verminderen.

Toelichting/bespreking:

Groene wadi's en speelvoorzieningen versterken de leefbaarheid van wijken. Politieke keuzes kunnen een bedreiging vorm ten aanzien van vergroening. Er moet niet te rigoureuus gehandeld worden om schaduw op zonnepanelen te verhelpen. De technologische ontwikkelingen kunnen in de toekomst voor mogelijkheden zorgen om bomen en zonnepanelen te combineren.

Identiteit en cultuur(historie)

Sterk	Zwak Cultuurhistorie is deels vastgelegd maar hierna niets mee gedaan. Waarom niet?
Kansen - Meer aandacht voor cultuurhistorie - Boomverhalen en geschiedenis vertellen - Boom als monument behandelen en opnemen in nieuw monumentenbeleid.	Bedreigingen De waarde en verhalen gaan verloren als we ze niet vastleggen en doorvertellen.

Toelichting/bespreking:

Er is een cultuurhistorische waardenkaart die meer gebruikt kan worden om de geschiedenis van het landschap te vertellen en de verhalen achter landschapselementen. Het risico is dat die anders verloren gaan. Ook zijn concrete acties nodig om de landschappelijke waarde en cultuurhistorische waarde te behouden en te versterken. Een voorbeeld is om bomen als monument te behandelen en in nieuw monumentenbeleid op te nemen. En boomverhalen die de geschiedenis vertellen.

Educatie

Sterk - Groenblauwe schoolpleinen. - Klimaatles geven aan kinderen - Groenblauwe schoolpleinen: meer bomen op het plein.	Zwak
Kansen Scholen en bso's meer betrekken door workshops te organiseren of kinderfeesten te houden	Bedreigingen Te weinig vrijwilligers.

Toelichting/bespreking:

Er worden groenblauwe schoolpleinen ontwikkeld en er wordt klimaatles gegeven op basisscholen. Vrijwilligersorganisatie Landschap Horst aan de Maas is goed georganiseerd en van groot belang in het groen onderwijs voor jong en oud. Het hangt echter wel van dergelijke initiatieven af of educatie over groen en landschap, het ontstaan, het beheer en de toekomst ervan, wordt gegeven. De gemeente zou dit beter moeten borgen en faciliteren zodat het duurzaam in stand gehouden wordt. Er zouden meer groene activiteiten ontwikkeld kunnen worden voor scholen, bso's, workshops en kinderfeestjes.

Sport, recreatie en speelwaarde

Sterk Natuurlijk spelen is in opkomst	Zwak - Huidig speelbeleid heeft te weinig samenhang met groen en bomen - Onkunde. Vrijwillige beheerders maaien sportvelden. Alle overgroei in singels is weg. Er wordt ook veel (gif) gespoten.
Kansen - Integratie groen in groen spelen - Groen en bomen als speelobject - Groen en spelen meer samenvoegen - Boom niet opkronen wordt klimboom - Meer bomen op speelplekken	Bedreigingen Strengere regelgeving

Toelichting/bespreking:

Onder dit thema zien we dat er momenteel weinig samenhang is tussen speelbeleid en groen en bomen, al is het natuurlijk spelen in opkomst. Er kan veel meer uitgehaald worden. Meer bomen op speelplekken en bomen en groen als speelobject. Dit is een kans voor ontwikkeling en voor beheer. Door een boom niet op te kronen, kan een klimboom ontstaan. Echter fungeren regels en richtlijnen ten aanzien van 'goed beheer' en een 'veilige omgeving' hierbij als belemmerende factor. Behalve spelen, is ook beheer een knelpunt. Waar de singels rondom sportvelden door vrijwilligers worden beheerd, wordt bijvoorbeeld ondergroei weg gemaaid en gif gespoten. Deze onkunde kan met kennis en informatie worden verholpen.

Participatie & betrokkenheid

Sterk Actieve vrijwillige groenclubs. Veel aanplantinitiatieven voor erfbeplanting	Zwak Het gebeurt te weinig
Kansen Boomverhalen/kwaliteit vertellen	Bedreigingen Te weinig draagkracht (behalve in Sevenum)

• Bomen aanplanten in voortuinen op kosten van gemeente • Meer kennis delen over belang van bomen in bewoond gebied • Beter informeren • Ondersteuning particuliere monumentale boombezitters • Zaailingen (in bermen) markeren met een paal, beschikbaar opgesteld door gemeente zodat ze niet gemaaid worden.	• Strenge regelgeving, verzekering vrijwilligers waardoor onderhoud in eigen beheer niet mag.
---	---

Toelichting/bespreking:

Beleidsmatig moet worden vastgelegd waarover en hoe participatie plaats moet vinden, van meedenken tot meedoen en eigen beheer aan toe. Regels slaan de daadkracht soms dood en zonder sterke initiatiefnemer komt er weinig van de grond. Waar de samenleving van gemeente Horst aan de Maas sterk in is, is actieve vrijwillige groenclubs, erfbeplanting en andere aanplant initiatieven. Er zitten kansen in het stimuleren van vergroening van voortuinen door de gemeente door bomen uit te delen bijvoorbeeld. Meer informatie en kennis over het belang van bomen in bewoond gebied vergroot het draagvlak en enthousiasme onder de inwoners.

Energietransitie

Sterk • Zonnepanelen	Zwak •
Kansen • Klimaat en energie meer samen zien. Groen geeft verkoeling	Bedreigingen • Snoei voor meer opbrengst zonnepanelen.

Hierbij werd alleen genoteerd dat klimaat en energie gecombineerd moeten worden. Met de verkoeling die bomen geven, zijn airco's niet nodig bijvoorbeeld.

Overig; Beheer en inrichting

Sterk •	Zwak • Beheer van plantvakken (onder oudere bomen)
Kansen •	Bedreigingen •

Het beheer van plantvakken onder (oudere) bomen is lastig uitvoerbaar. Bomen langs bestaande wegen moeten wijken bij reconstructies.

2. Doelstellingen per thema (mentimeter)

Vanuit het bomenbeleid werken we graag mee aan het behalen van deze zaken. Hiervoor stellen we specifieke doelstellingen waar we ten aanzien van bomen aan zullen werken.

De doelstellingen hebben effect op de dagelijkse werkzaamheden. Deze werkzaamheden kunnen gecategoriseerd worden in negen proceslijnen. De taken en bevoegdheden per proceslijn zetten we op een rij en deze delen we in als volgt:

1. Voortzetting huidige werkwijze
2. Aanpassing huidige werkwijze
3. Ontwikkelen werkwijze

In de gemeentelijke werksessie werden keuzes voorgelegd die gemaakt kunnen worden als het gaat over bomen in onze gemeente.

Hieronder staan de antwoorden op de vragen. We beginnen met de vragen waarover men unaniem eens is, naar meer verdeeldheid en uiteindelijk de vragen waarover men het unaniem oneens is.

De monocultuur in soorten en leeftijden van bomen in historische lanen is niet meer van deze tijd.

Eens (14/15): De beleving speelt een rol, maar veel mensen zijn zich niet bewust van het feit dat het dezelfde of verschillende boomsoorten zijn. Redelijk gelijke boomgrootte is wel van belang, maar we willen geen gezonde bomen kappen ten behoeve van het uniforme beeld. Verschillen in grootte zijn na verloop van tijd niet meer te zien.

In iedere kern moeten we plekken aanwijzen waar bomen zeker 100 jaar oud kunnen worden.

Eens (13/15): Het gaat erom dat in ieder dorp een plek wordt gecreëerd waar een boom tot volwaardige volwas kan komen. Deze plek moet ook worden beschermd als 'groen monument (van de toekomst)'.

Kwaliteit gaat boven kwantiteit: We investeren liever in 1 boom die heel groot kan worden dan 10 bomen die klein blijven.

Eens (12/15): Boomtechnisch is het beter om voor grote bomen te kiezen op plekken waar voldoende ruimte is. Echter is het qua beleving wel goed om in een smal straatje meerdere kleine boomsoorten te planten. Deze verkoelen nauwelijks, maar geven wel een groen beeld. Bomen moeten realistisch (op eindgrootte) worden afgebeeld op sfeerimpressies van projecten.

Op plekken met hittestress moeten bomen geplant worden. Ook als dit ten koste gaat van bijvoorbeeld parkeerplaatsen.

Eens (12/15): Dit is inderdaad een oplossing voor toekomstige leefbaarheidsproblemen. En het draagt bij aan een gezonde leefomgeving.

De 3-30-300 regel moet als norm worden ingevoerd

Eens (11/15): Een goed uitgangspunt, maar qua norm moet maatwerk worden toegepast zodat de ambitie reëel is. Ook moeten plekken met uitdagingen zoals hittestress en wateroverlast vergroend worden. Bomen zijn daarbij goedkoper in beheer dan gevelgroen of andere varianten. Het vergroenen met geveltuinen moet wel gestimuleerd worden. De norm van 75 m² groen per huishouden en de norm voor het percentage boomkroonbedekking moeten samen zorgen voor een prettige leefomgeving.

Om ruimte voor bomen te hebben, moeten we dicht op kabels en leidingen planten dan de voorgescreven 2,5 meter.

Eens (9/15): Er zijn kansen om de ondergrondse inrichting bij nieuwe situaties beter te maken. Als we dit bij huidige situaties doen, dan geven we bomen onvoldoende ruimte. Er zouden ook wortelschermen geplaatst moeten worden om problemen te voorkomen.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen en projecten moeten bestaande bomen behouden blijven

Eens (9/15): Dit kan geen algemeen uitgangspunt zijn. Er moet wel rekening gehouden worden met kwalitatief goede bomen. Of ze behouden moeten blijven, is bij tegenstrijdige belangen een politiek-bestuurlijke afweging.

We moeten particuliere bomen vanaf een bepaalde omvang weer kapvergunningsplichtig maken

Oneens (9/15): Alleen monumentale bomen beschermen die impact hebben op de omgeving. Verder is de trend om inwoners niet teveel regels op te leggen. In het verleden werden bijna alle kapvergunningen verleend.

We planten geen bomen als die schaduw kunnen geven op aanwezige zonnepanelen van inwoners

Oneens (8/15): Dit hoeft in de toekomst misschien geen dilemma meer te zijn. Nu houden we er rekening mee.

We planten alleen nog inheemse of West-Europese boomsoorten aan met ecologische waarde.

Oneens (11/15): We moeten rekening houden met het klimaat van de toekomst en daar zijn de inheemse boomsoorten niet tegen bestand.

Bij het maken van een soortkeuze, speelt ook de functie van de boom mee. Die hoeft niet altijd van ecologische waarde te zijn, op sommige plekken mag een boom opvallend kleurrijk zijn, of bestand tegen hitte, strooizout en droogte.

3. Ingezonden reacties

Vanuit Team APV-vergunningen:

Voor zover APV gebruik maakt van de Kaartviewer is het dat wij bijzondere bomen of geen bijzondere bomen opzoeken, als wij een aanvraag voor een kapvergunning of informatieverzoek hiervoor krijgen. Maar wij zetten altijd nog een deelproces bij Groen uit voor een definitie oordeel.

Vanuit Erfgoed:

Er zijn raakvlakken en mogelijk conflicterende belangen tussen bomen en (gebouwd) erfgoed.

- Erfgoed en de ensemble waarde samen met de historische bebouwing vooral bij bijzonder landschappen;
- Veiligheid van omliggende bebouwing (conflicterend belangen met de constructieve veiligheid);
- Energietransitie en de schaduwvorming (conflicterend belangen met zonnepanelen);

Vanuit Ruimte:

Welke rol spelen bomen (en groen in het algemeen) bij jouw werkzaamheden?

- Beperken hittestress in stedelijk gebied
- Waterregulerende functie, zeker ook als City Cross wordt toegepast
- Bevordering biodiversiteit
- Aanplant bij wadi's en groene bergingen als landschapselement
- Inlopen achterstand Groen in Horst-Sevenum-Grubbenvorst
- Verbetering mentaal welbevinden

Wat wil je verbeteren, oplossen of versterken ten aanzien van bomen?

Welke kansen en mogelijkheden zie je?

- Bij reconstructies zoveel mogelijk bomen planten
- Waardebon boom als inwoner afkoppelt?

Welke knelpunten ervaar je?

- Ondergrondse infra
- Aanleg in kernen is duur

Welke ambities zou je stellen ten aanzien van bomen?

- Zoveel als mogelijk aanplanten
- Werkwijze stimuleren aanplant bomen Peel en Maas bekijken
- We starten het project "meer groen in de wijk". Hopelijk wordt dit succesvol en kunnen we het jaarlijks uitrollen.

Bijlage 5 Verslag werksessie Bomenbeleid 27 juni 2024

Deelnemers

Organisatie
ABM (Agrarische Belangenvereniging Mariapeel)
Bomenstichting
Bosgroepen Zuid Nederland
Breed maatschappelijk actief (o.a. Laefhoes America)
Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK)
Enexis
Greenport Venlo (HeusschenCopier Landschapskracht)
Groengroep Sevenum
Hökske (vogelwerkgroep)
IVN Maasdorpen
Landschap Horst aan de Maas
LLTB
Natuurwerkgroep Limburg
Provincie Limburg
Staatsbosbeheer
Vogelwerkgroep Hokske
Waterschap Limburg
Zoemhuuske

Ideeën en aandachtspunten voor het Bomenbeleidsplan Horst aan de Maas

Na een voorstelronde en powerpoint zijn stellingen voorgelegd over het nieuwe bomenbeleid. De resultaten (zie voor een indruk, bijlage 1) nemen we mee om beleidskeuzes te maken.

Na de stellingen zijn ideeën en aandachtspunten voor het bomenbeleid van de gemeente op topografische kaarten geplakt, zodat ook specifieke gebieden aangewezen konden worden. Hieronder geven we per thema de input weer die is gegeven.

(sociale) gezondheid

- Kaderrichtlijn water schaduwvorming nodig om algengroei te voorkomen.
- De boom moet gezien worden als onderdeel van het geheel

Klimaat

- Landschap Horst aan de Maas heeft op diverse plekken in totaal 50.000 bomen en struiken (bosplantsoen) geplant! O.a. langs de beek ten oosten van Horst.
- Greenport Venlo heeft bomen geplant ter compensatie
- Waterschap Limburg (WL): Verdroging tegengaan
- Waterschap Limburg: Wateroverlast bestrijden
- Herplant met klimaatbestendige bomen
- Bossenstrategie van de provincie: 1 miljoen bomen erbij. Ambitie Waterschap Limburg: 100.000 bomen erbij. Landschap Horst aan de Maas: heeft reeds 50.000 bomen geplant, o.a. bij scholen.
- Na de zomer verschijnt rapportage revitalisering bossen van de Provincie: klimaatslimme bossen met soortkeuze, doelsoorten en beheer.

Biodiversiteit en natuur

- Waterrobuust: ruimte voor water: klimaat: meer biodiversiteit, ook deal Waterschap Limburg
- Bufferstrook langs agrarische percelen; samen optrekken met agrariërs (zie ook mail LLTB)
- Plant inheemse boomsoorten. Dat zijn de waardplanten voor onze insecten.
- Plant meer vuilbomen in bosjes en struwelen.
- Biodiversiteit bij sportvelden, kennis en kunde uitdragen (zie ook sport)

Identiteit

- Kruis- en kapelbomen (nog) beter beheren (en registreren als onderdeel van het monument)
- Bomenlaan planten langs wegen waar dat nog niet gebeurd is.

Cultuurhistorie en landschap

- Hagenstructuur terug krijgen: prikkeldraad weg.
- Kasteelse bossen.
- Borging instandhouding landschapselementen in het buitengebied die niet onder de oude boswet regelgeving vallen (buiten bebouwingscontour bebouwde kom). Hoe?
- Kampontginningen inventariseren en randen herstellen (Noordwestelijk in de gemeente)
- Herstel houtwal Gusserveld (ten oosten van gusseweg bij Meterik). Herstel houtwallen waar het kan in het buitengebied!
- Waarden van ensembles: combinatie bebouwing/groen --> groen erfgoed
- *Vaak genoemd.* Herstel historische houtwal als bijzonder element. Monumentale bomen en winterlinde Speulhof. 300 jaar oude eikenstoven Gusseveld (oud bouwlandcomplex nabij Schadijsche Bossen).
- Alleen bij onoplosbaar gevaar (onveiligheid) mogen monumentale en bijzondere bomen gekapt worden.
- Aanleggen natuurspeelplaatsen in de wijk. Cultuurhistorie en landschap als verhaal gebruiken (kunstenaars betrekken?) (zie ook spelen)

participatie en betrokkenheid

- Kap bij particulieren reguleren en herplant verplichten. Welke regulering bij particulieren? Oplossing: melding met plek herplant. Periodieke steekproef door gemeente. Verplichte kapmelding particulieren (veel te winnen) en herplantplicht. (*vaak genoemd aandachtspunt!*)
- Instellen bomenfonds is belangrijk
- Continuïteit Landschap Horst aan de Maas is onmisbaar, want veel vrijwilligers, enorme kracht!
- Elk dorp een fruitboomgaard! Voorstel dat iemand een boom kan sponsoren met een bordje. Iedereen wordt zo eigenaar.
- Landschap Horst aan de Maas plant bomen met particulieren en op schoolpleinen.
- 'Samentuinen': gemeenschappelijk groen als verblijfsruimte. Ook als woonvorm introduceren!
- Niet alleen borgen maar juist communiceren!

Duurzaamheid en circulaire economie

- Duurzaamheid rondom paardensport (Peelbergen).
- Geen gemeentebomen kappen.
- Er moet m2 openbare ruimte bij om alle functies een goede plek te geven. Nu teveel belangenstrijd op te weinig oppervlak.
- Kasteelse bossen (hh)

Educatie

- Onderwijs er meer bij betrekken
- Landschap Horst aan de Maas plant bomen met particulieren en op schoolpleinen. (hh)
- Betrek de jeugd bij onderhoud bijenoases in de kernen.
- Schoolpleinen omvormen meer blauw en groen

Energietransitie

- 'Toverland': zware stroomkabels nodig (3x) die 25 cm van elkaar af moeten liggen. Hierdoor is een brede strook door het bos niet meer leefbaar voor planten en dieren. Wat moeten we hiermee?
- Afhang fase D (woningbouwproject; wat wordt hiermee bedoeld?)
- Uitwerken beleid zonnepanelen en gemeentelijke bomen (overlastprotocol)

Veiligheid

- Houd oog voor sociale veiligheid bij vergroening openbare plekken en speelplekken (kunnen we hieruit opmaken dat *doorzichtigheid belangrijk is?*)
- Doorstroming garanderen: waterveiligheid
- Bescherm gevoelige plekken (?) (Kunnen we hieruit opmaken dat er 'kwetsbare doelgroepen' mee wordt bedoeld?)

Sport, recreatie en spelen

- Biodiversiteit bij sportvelden, kennis en kunde uitdragen
- Aanleggen natuurspeelplaatsen in de wijk. Cultuurhistorie en landschap als verhaal gebruiken (kunstenaars betrekken?)
- Accepteer 'schade' bij/door spelen.

Algemene ideeën

- Samenwerken met buurgemeenten (Leudal, Maasgouw), provincie en waterschap om bomenplan te maken en samen te werken aan planten van bomen. Convenanten sluiten e.d. *Opmerking: daar waar dat mogelijk is en kansen zijn, wordt al veel samengewerkt.*

- Meer ruimte en grond nodig voor het realiseren van de groene ambities. Op de beschikbare ruimte binnen de bebouwde kom botsen de belangen.
- In plaats van de bestemming groen, de functie van locaties beschrijven en de rol van bomen daarbij benoemen (omgevingsplan: Evenwichtige Toewijzing Functies Aan Locaties). Consequenties van omvorming beschrijven in regels.
- Zorg: Particuliere bomen en landschapselementen, met name in landelijk gebied, beter beschermen (welke aanwijscriteria hanteren we?)
- Vergroening stimuleren ipv meer controleren (is ook niet te handhaven)
- Uitwerking: Huidige situatie boomkroonbedekking in kaart brengen om te bepalen wat de ambitie is.
- Uitwerking: huidige structuren in kaart brengen om te bepalen wat de ambitie is.

Individuele input vooraf

Bij het aanmelden had men de ruimte om alvast input te geven voor het beleid. De volgende punten zijn ingestuurd:

Organisatie	Input
Bomenstichting, gevestigd te Arnhem	Horst aan de Maas heeft een mooi gevarieerd bestand aan monumentale bomen. Een groot deel daarvan is al landelijk geregistreerd en er zijn nog de nodige bomen aanwezig ter aanvulling. Daarover heb ik al contact gehad met de gemeente en dit contact wordt voortgezet.
LLTB regiovertegenwoordiger	waardevolle aanvulling, mogelijk als een verdienkapaciteit/alternatief voor agrarische sector, knelgevallen waar mogelijk samen aanpassen en alternatieve opties in overleg met betrokkenen.
HeusschenCopier Landschapskracht projectleider	Vergroenen, de juiste boom op de juiste plek, rekening houden met klimaatverandering
Programmaleider IN! Horst aan de Maas, gemeente Horst aan de Maas	gezondheid, rust, stressvermindering, snoeiwerk, vermindering hittestress, woonplezier, schaduw (zowel voor- als na-deel), ruimtegebrek, kansen om samen te pakken met inrichting ruimte > samenkomen/spelen boomhut o.i.d.
Stichting Landschap Horst aan de Maas: bestuurslid	Waarde zeer belangrijk in stand houden een must. Hiaat in huidige lijst/beleid: ontbreken van landschapsbeeldbepalende/cultuurhistorische elementen. Dit totaal kapvergunning plichtig maken Lijsten regelmatig actualiseren/aanvullen. Nu wordt er vaak naar leeftijd vanaf gekeken, jonger maar cultuurhistorisch moet ook kader zijn /worden.
Enexis Regio Accountbeheerder	kabel en leiding tracés beschermen
Natuur en Milieufederatie Limburg, adviseur RO, natuur en landschap	Ecologische (o.a. biodiversiteit), economische (o.a. energiebesparing door schaduw), sociale waarde (o.a. gezondheid) en esthetische waarde. Kansen: groene corridors, klimaatadaptatie. Knelpunten: ruimte, onderhoud.

Input namens organisaties die niet aanwezig konden zijn, of achteraf ingezonden.

Ook zijn notities en zienswijzen ingestuurd die we hebben samengevat in kansen en verbeterpunten die we zullen overwegen om op te nemen in het bomenbeleid:

Heusschen Copier Landschapskracht

Kans of verbeterpunt	Beschrijving
Kans	Bomen, landschapselementen en bossen aan te duiden als waardevolle bomen of waardevolle houtopstanden. Bovenop Wet natuurbescherming. Bijvoorbeeld: <u>Venlo</u>
Verbeterpunt	bescherming van bomen buiten de bebouwde kom
Kans	Bomenkaart actualiseren en ontsluiten via online kaart

Verbeterpunt	Bomen zijn belangrijk en niet ondergeschikt aan overige functie. Bomen zijn nodig voor een gezonde en leefbare omgeving. Voer bijvoorbeeld de 3-30-300 regel in als ambitie.
Kans	Investeer ook in bomen van derden want elke boom is belangrijk. Vergroeningsactie voor particulieren. Boom wordt duurzaam in stand gehouden (door de gemeente).
Kans	Participatie oppakken in samenwerking met Landschap Horst aan de Maas.
Kans	Bedrijventerreinen van Greeport Venlo bij het stedelijk gebied betrekken; in de toekomst overdragen aan de gemeente.
Verbeterpunt	Het zou een groenbeleidsplan moeten zijn met bomen, borders, gras, klimplanten, heggen: deze ook laten beschermen en compenseren bij ruimtelijke ontwikkelingen. Want ze hebben hoge waarde in het stedelijke gebied.

Natuur en Milieu Limburg

Kans of verbeterpunt	Beschrijving
Kans	Waarden van bomen benoemen Ecologische waarde Economische waarde Sociale waarde Esthetische waarde
Kans	Groene infrastructuur: groene corridors voor biodiversiteit en recreatieve routes.
Kans	Educatie en betrokkenheid; bewustzijn creëren met educatieve programma's
Kans	Samenwerking met landbouw
Verbeterpunt	Gebrek aan beschikbare ruimte om bomen aan te planten. Hoe realiseer je de 3-30-300 norm?
Verbeterpunt	Onderhoudskosten. Burgers kunnen gebruik maken van uitdaagrecht.
Verbeterpunt	Ziektes en plagen. Gevarieerd aanplanten en monocultuur op den duur vervangen.
Verbeterpunt	Boomsoorten die geschikt zijn voor veranderend klimaat.

Landschap Horst aan de Maas

Kans of verbeterpunt	Beschrijving
Kans	Bomenbeleid breder trekken: ook voor gemeentelijke en particuliere bomen, cultuurhistorische én landschapsbeeldbepalende elementen.
Kans	Rol voor Landschap Horst aan de Maas t.a.v. particulieren
Verbeterpunt	Huidige areaal optimaal en kwalitatief in stand houden. (<i>beheer goed op orde</i>)
Kans	Vergroening stimuleren
Verbeterpunt	Bewustwording bij inwoners vergroten Bewustwording groene waarde bij eigenaren van monumentale boom
Verbeterpunt	Bomenlijst en digitale waardenkaart maken met monumentale bomen, (<i>en veteranenbomen</i>), cultuurhistorische beplanting en landschappelijke beplanting van zowel gemeente als particulieren, toekomstig beschermwaardige bomen en houtopstanden --> criteria formuleren --> kapvergunningsplicht uitbreiden naar alle houtopstanden op de Bomenlijst.
Verbeterpunt	Bomenlijst inventariseren, inspecteren en actueel houden --> wie doet wat?
Verbeterpunt	Ondersteunen particuliere eigenaren van monumentale bomen (subsidie, advies, diensten)
Kans	Vrijwilligers inzetten als ambassadeur en om kanshebbers voor de Bomenlijst te inventariseren.
Kans	Landschap Horst aan de Maas vertelt verhaal over de monumentale bomen en maakt het beleefbaar voor eigenaar en via eigen PR breed voor de samenleving.
Kans	Educatie: bijeenkomsten en excursies organiseren, eigenaren hun verhaal laten vertellen

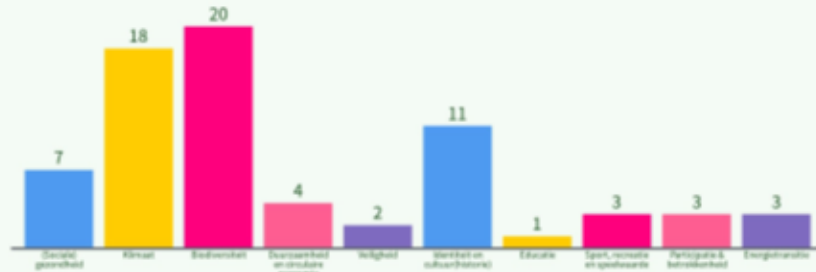
Kans	Educatie: excursies voor kinderen om het levensverhaal van houtopstanden te leren kennen.
Kans	Leertuinen/dorpsgaarden en speeltuinen vergroenen. Verhaal beleefbaar maken voor jong en oud.
Verbeterpunt	Herstellen en kwaliteit verbeteren van bomen en landschapselementen. Subsidieregeling instellen.

Groengroep Sevenum

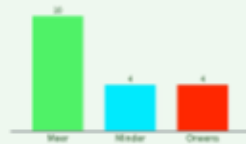
Kans of verbeterpunt	Beschrijving
Kans	Lanen aanvullen. Verschil soorten en leeftijden geen probleem. Onregelmatige/willekeurige afstanden geen dichte laan geeft draagvlak bij agrariërs.
Verbeterpunt	Provinciale herplantlijn 4,4 m vanaf de weg terugdringen. Anders kunnen geen laanbomen herplant worden.
Kans	Samen met Groengroep, Landschap HadM en gemeente kanslokaties zoeken voor bomen planten.
Kans	Meerwaarde van bomen bekend maken, maar vlak niet uit dat schaduw inkomstenderving betekent voor ondernemers.
Kans	Diversiteit in de bebouwde kom; maar geen tuinkermis in het landschap maken.
Verbeterpunt	Minder intensief snoeien (kandelaberen, opkronen): geef als gemeente het goede voorbeeld. Zie foto's in notitie Groengroep Sevenum.
Verbeterpunt	Kandelaberen als noodmaatregel uitdragen (in beheerplan)
Kans	Oude bomen laten staan, ze zijn een ecologische oase.
Verbeterpunt	Tekort aan oude bomen.
Verbeterpunt	Second opinion geven aan waterschap als het gaat om bomen kappen.
Kans	Zaailingen aanwijzen en beschermen zodat ze als blijvers kunnen doorgroeien in bermen en slootkanten. Ze passen in het landschap, hebben geen zorg nodig, zijn sterk en zelfredzaam.
Kans	Bomenplant door particulieren stimuleren. Bvb in nieuwbouwwijken de bewoners een boom aanbieden. Alternatief: haag of struiken. Ook: bomen aanbieden aan LHadM die de aangesloten groepen zoals GG Sevenum opdracht kan geven de bomen ergens mooi te planten.
Verbeterpunt	Instructie boombeheer door derden zoals beheerders begraafplaatsen (kerkelijk eigendom). Bomen worden onkundig gesnoeid.
Kans	Promoot mooie bomen. Kijk hoe andere gemeenten het doen (Maasgouw, Eindhoven).
Kans	Sortiment afstemmen op doelstelling biodiversiteit.
Verbeterpunt	Natuurvriendelijke bestrijding luizen en ongewenste soorten.
kans	Vervang het woord 'bladafval' in 'bladhumus'. Benoem de functie voor bodemleven, vochtuithouding en drainage dankzij regenwormen. 'bladeren zijn confetti van de herfst om de zomer mee af te sluiten'

Bijlage 1: resultaten stellingen (vogelvlucht)

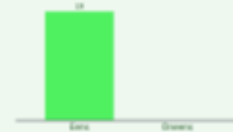
Wat vind je de belangrijkste 3 thema's voor bomenbeleid?

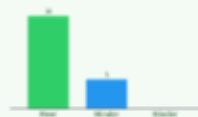
We stellen een boomnorm in van minimaal 30% kroonbedekking bij nieuwbouw (uitgaande van volwassen bomen).

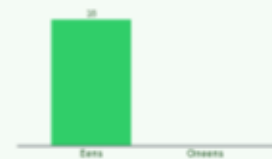
Op plekken waar sprake is van hittestress krijgt het aanplanten van bomen meer prioriteit.

In 2040 is 10% van het landelijk gebied groenblauwe structuren om natuur te verbinden. De helft daarvan is bomen of houtsingels.

Biodiversiteit moet beter worden gemonitord

Bijlage 6: Analyse bomenbestand

Bomen, bossen en landschapselementen geven onze gemeente een groene uitstraling. We zijn trots op de grote bomen en statige lanen die ons landschap kenmerken. Dit hoofdstuk bevat een beknopte beschrijving van het gemeentelijk bomenareaal, met kwaliteiten en aandachtspunten.

Het gemeentelijke bomenbestand bevat (2025) ongeveer 40.000 individueel geregistreerde straat- en laanbomen. Daarnaast zijn er bossen, struwelen en andere landschapselementen waarvan de bomen die er staan niet individueel geregistreerd zijn, maar als vlak worden beheerd.

We beginnen dit hoofdstuk met de bomen en zoomen steeds verder uit naar structuren, dorpen en landschappen die de gemeente kenmerken.

1. Bomen in Horst aan de Maas

1.1 Areaal

Het aantal individueel geregistreerde gemeentelijke bomen, inclusief de geregistreerde particuliere monumentale bomen, bedraagt ongeveer **40.000**. Hiermee komt het aantal bomen op bijna 1 per inwoner (inwoneraantal op 1 januari 2024 is bijna 44.000). Hiermee is gemeente Horst aan de Maas boomrijker dan een gemiddelde gemeente in Nederland met 0,5 geregistreerde boom per inwoner.

Ongeveer tweederde van de geregistreerde bomen in de gemeente staat in het buitengebied. Dit is te verklaren omdat onze gemeente voor een belangrijk deel bestaat uit buitengebied. Daarnaast zijn er talloze bomen in bospercelen, landschapselementen en bomen van particulieren en andere eigenaren die niet individueel geteld worden, maar die de gemeente wel een groene en natuurlijke uitstraling geven.

Nu zegt het aantal bomen niet alles. De boomsoort, de grootte en de conditie van de bomen is van invloed op de groene waarden die een boom vertegenwoordigt ten aanzien van biodiversiteit, identiteit en cultuurhistorie, klimaatadaptatie en gezondheid. Het uitgangspunt is dat groene waarden toenemen met het kroonvolume.

Het aantal bomen is dus niet zozeer van belang, het kroonvolume des te meer. Enkele grotere bomen kunnen meer bijdragen aan bijvoorbeeld biodiversiteit, identiteit en cultuurhistorie, klimaatadaptatie en gezondheid dan meerdere kleine bomen. Er wordt daarom steeds meer gestuurd op boomkroonvolume.

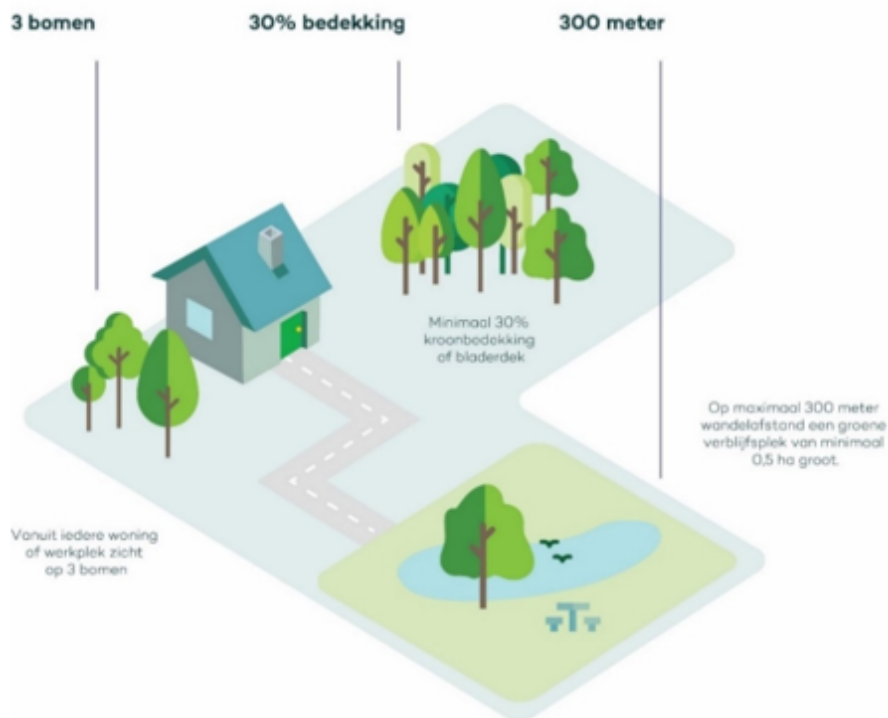
1.2 3-30-300-vuistregel

Uit studies blijkt dat 30% boomkroonbedekking de minimale grens is voor de beoogde effecten van groen op de gezondheid en leefbaarheid van de woonomgeving. Een lager percentage geeft een minder effect, een hoger percentage geeft een hoger effect. Bomen leveren per oppervlak meer baten, zoals verkoeling en ecosysteemdiensten, dan ander groen. Het meest effectief voor de omgeving zijn grote (en oude) bomen.

Prof. Dr. Cecil Konijnendijk ontwikkelde in 2021 de 3-30-300-vuistregel als maatstaf om te sturen op vergroening (afbeelding 1). Nadat deze regel landelijke bekendheid heeft gekregen werd ook gespeeld met de praktische toepasbaarheid. Het Norminstituut Bomen ontwikkelde de Bomennorm van 2,2 m³ boomkroonvolume per vierkante meter (afbeelding 2).

In de update van de Landelijke handreiking Groen in en om de stad (GIOS) in het najaar van 2025 zal ook een bomennorm worden opgenomen. Hierdoor krijgen gemeenten een eenduidige landelijke richtlijn om na te streven.

3 - 30 -300 regel

Afbeelding 1: 3-30-300 vuistregel

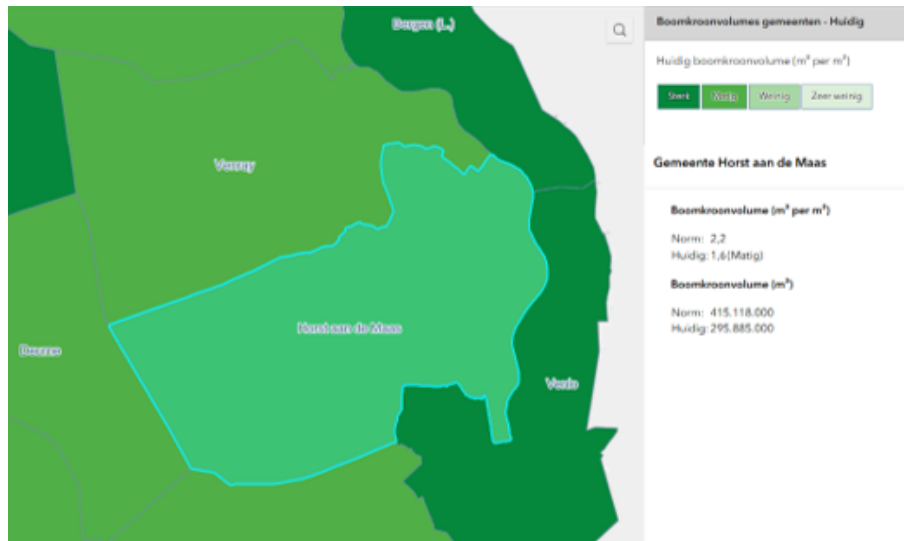
Overzicht Landelijke Bomennorm

Mate van BKV	BKV per km ²	BKV per m ²	Boomkroonbedekking	Kleur
Sterk = streefwaarde	> 2,2 miljoen m ³	> 2,2 m ³	30% en meer	
Matig	1,3 tot 2,2 miljoen m ³	1,3 tot 2,2 m ³	20% - 30%	
Weinig	0,6 tot 1,3 miljoen m ³	0,6 tot 1,3 m ³	10% - 20%	
Zeer weinig	< 0,6 miljoen m ³	< 0,6 m ³	< 10 %	

Afbeelding 2: Landelijke bomennorm Norminstituut Bomen

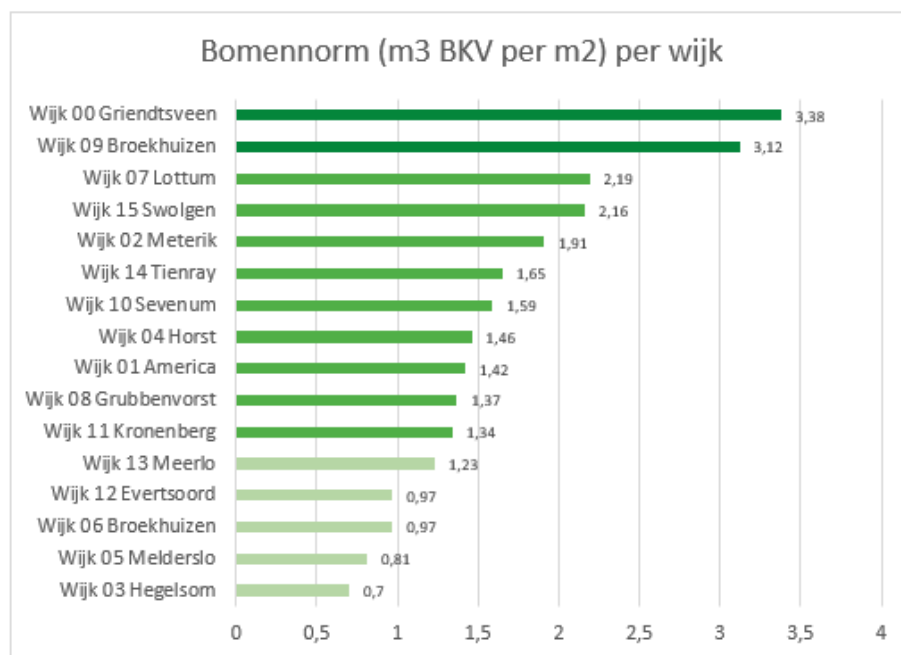
1.3 Boomkroonvolume per vierkante meter in gemeente Horst aan de Maas

Gemeentelijk komt Horst aan de Maas op Bomennorm 'matig', namelijk 1,6 m³ kroonvolume per vierkante meter.

Afbeelding 4: BKV gemeente Horst aan de Maas (bron: [Bomennorm - Cobra Groeninzicht](#))

Op basis van de meest recente inspectiedata kan het boomkroonvolume van gemeentelijke bomen, particuliere bomen en bosplantsoenen per vierkante meter voor iedere wijk worden berekend. Geen enkele wijk heeft 'zeer weinig' boomkroonvolume.

Figuur 4: BKV per wijk (kuub per vierkante meter)

Op de [klimaat-effectatlas](#) kan tot buurtniveau worden ingezoomd en hier zien we dat Horst-Centrum, De Comert, De Riet en Hoogveld een 'zeer weinig' scoren met minder dan 10% boomkroonbedekking.

1.4 Sortiment Inheemse top-3

Van de ruim 350 verschillende boomsoorten en cultivars die het gemeentelijk bomenbestand rijk is, voert de zomereik (*Quercus robur*) de lijst aan. In gemeente Horst aan de Maas staan ruim 15.000 **zomereiken**, wat overeen komt met ongeveer 38% van het gemeentelijke areaal. Op de tweede plek van meest voorkomende soorten staat **Hollandse linde** (iets meer dan 5%), gevolgd door de **ruwe berk** met 4,6%. De top 3 bevat hiermee inheemse boomsoorten met een hoge waarde voor de lokale biodiversiteit.

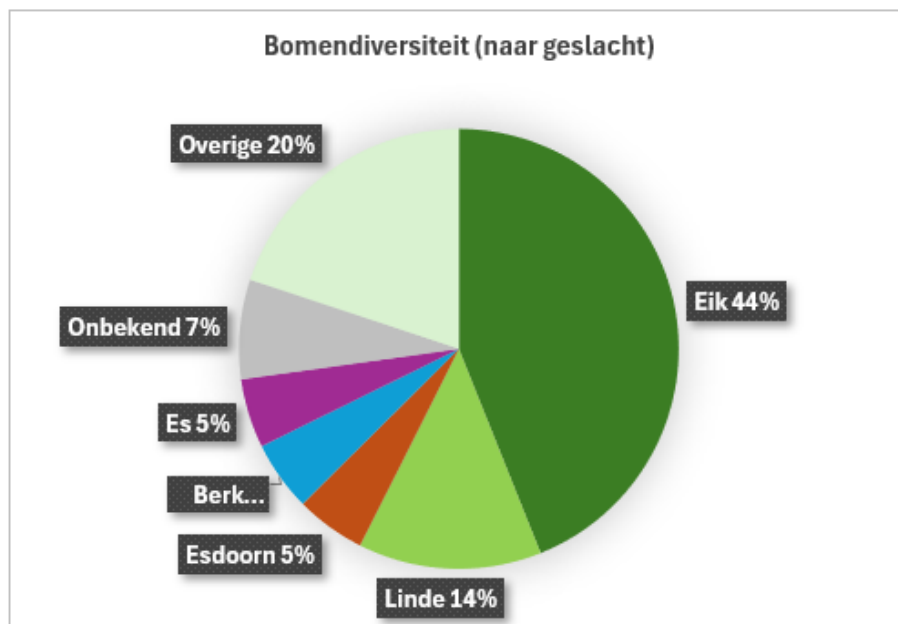
Diversiteit

Het is wenselijk om meer diversiteit in het bomenbestand na te streven om ziekten, aantastingen en plagen te voorkomen. Denk aan de eikenprocessierups die veelvuldig in zomereiken kan voorkomen, en de kwetsbaarheid van deze boomsoort ten aanzien van hittestress en stikstofdepositie.

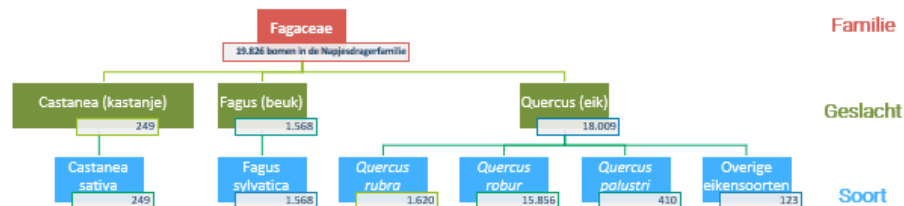
Voor het verminderen van de kwetsbaarheid van het bomenbestand, heeft Santamour in 1993 de 10-20-30-diversiteitsnorm ontwikkeld. Bomen zijn op te delen in families, geslachten en soorten. Een boomfamilie bestaat uit meerdere boomgeslachten. Een boomgeslacht bestaat weer uit meerdere boomsoorten, zie figuur 1. Dit is een ingewikkeld verhaal maar belangrijk voor een gemeente om in de gaten te houden vanwege de grote gevolgen van een (potentiële) ziekte in het bomenbestand. Ziekten slaan vaak toe binnen een specifieke boomsoort of boomgeslacht. Om te voorkomen dat een groot deel van een bomenareaal de gevolgen van een ziekte moet ondergaan is een divers bomenbestand essentieel. Om hier beter grip op te houden is de 10-20-30 regel opgesteld door de Amerikaanse onderzoeker F. Santamour (1993):

- ▶ maximaal 10% van het totaal aantal bomen mag van dezelfde soort zijn
- ▶ maximaal 20% van het totaal aantal bomen mag van hetzelfde geslacht zijn
- ▶ maximaal 30% van het totaal aantal bomen mag van dezelfde familie zijn

Bron: https://issuu.com/madeinvelp/docs/onderzoeksrapport_72_dpi

Figuur 5: Meest voorkomende boomgeslachten in gemeente Horst aan de Maas.

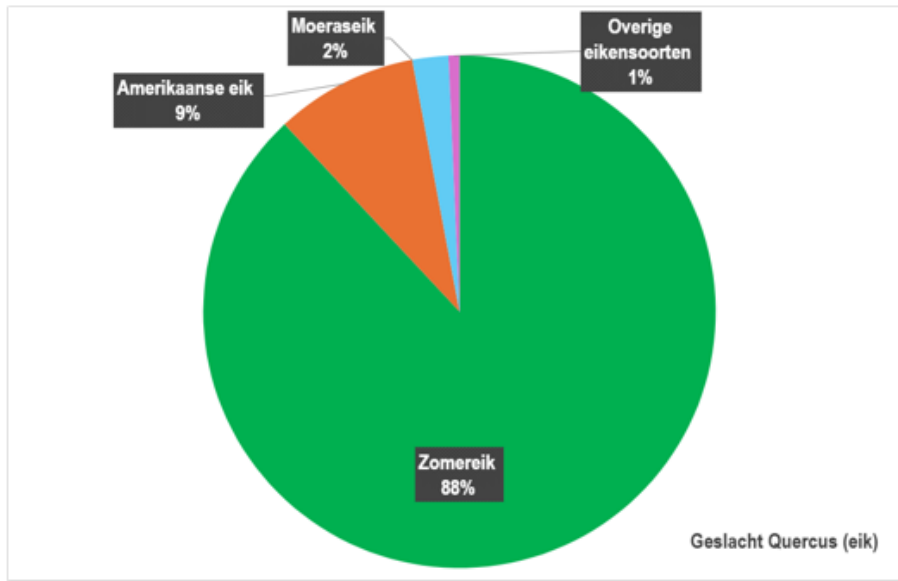

Figuur 6:2: relatie boomfamilie, -geslacht en -soort in aantallen voor de napjesdragerfamilie in gemeente Horst aan de Maas.

Voor deze familie is de diversiteit als volgt.

- 48% napjesdragerfamilie
- 44% van het geslacht Quercus
- 18% van de soort Quercus robur (zomereik)

Het eikengeslacht en de zomereik als soort zijn oververtegenwoordigd in de gemeente. Dit is historisch gegroeid en de duurzame en ecologische aantrekkelijke zomereik is kenmerkend voor de Nederlandse zandlandschappen. Voor het geslacht eik (Quercus) ziet de soortenverdeling er als volgt uit:

Grafiek 7: soortenverdeling van het eikengeslacht in gemeente Horst aan de Maas

Vanwege het verhogen van de ecologische waarde worden geen Amerikaanse eiken aan het areaal toegevoegd en bij het vervangen van een Amerikaanse eik wordt een andere boomsoort gekozen.

1.5 Conditie

Conditie zegt iets over de vitaliteit van een boom. Bomen in goede conditie zijn sterk en beter weerbaar tegen ziektes en aantastingen. Bomen met een zwakke conditie groeien niet of nauwelijks en krijgen sneller te maken met ziekten en aantastingen. Vaak zien we bij oude bomen de conditie achteruit gaan. En bomen in een slechte groeiplaats, zoals in gesloten verharding of elementenverharding, hebben eerder last van groeistagnatie door conditieproblemen. Tot slot hangt de conditie af van de boomsoort en of die goed kan gedijen op de locatie.

Op basis van de inspectiegegevens is **75% van het bomenbestand in voldoende conditie**. Dat is vergelijkbaar met de landelijke score. De eiken, lindes en berken doen het over het algemeen heel goed. Er zijn geen boomsoorten waarbij het opvalt dat ze in grote aantallen in (zeer) slechte conditie verkeren.

1.6 Leeftijdopbouw

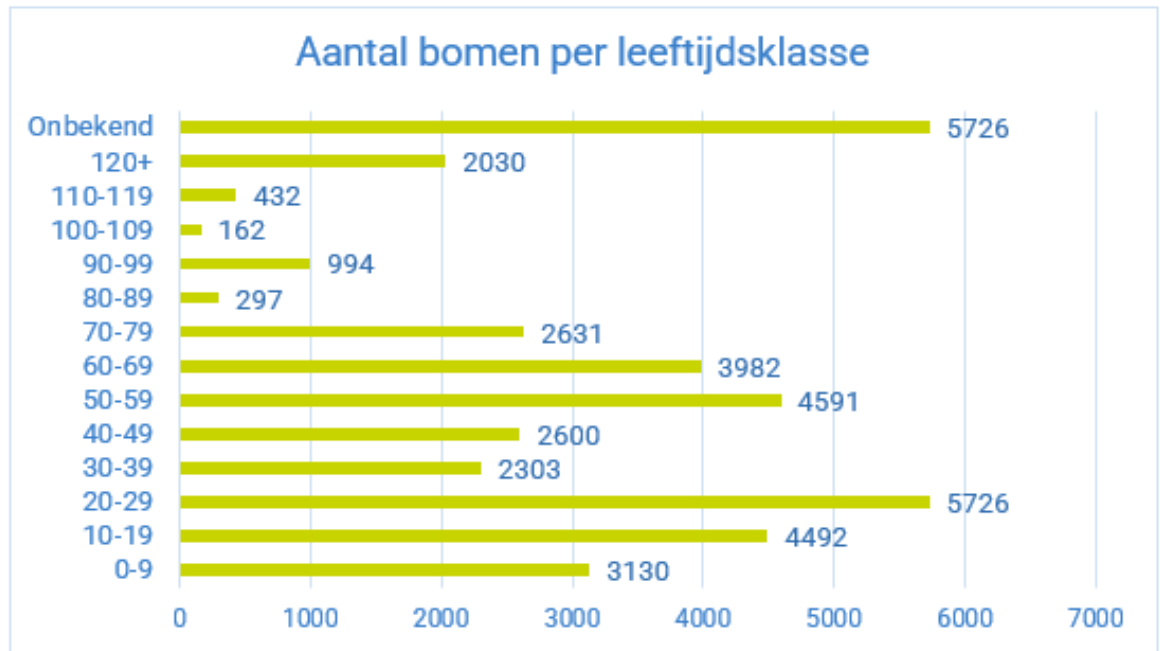
In onze gemeente treffen we bomen van uiteenlopende leeftijden aan.

Tussen 1995 en 2004 zijn de meeste bomen aangeplant. Deze zijn nu 20 tot 29 jaar oud. Dit zou kunnen samenvallen met ruimtelijke ontwikkelingen en bouw- of herinrichtingsprojecten. Een andere piek zien we in de jaren '70. Deze bomen zijn nu 50 tot 59 jaar oud.

Vervangingsopgave

Een boom die door veiligheidsproblemen of beheerproblemen niet kan blijven staan, moet vervangen worden. Het liefst op dezelfde plek, door een boom van gelijke boomgrootteklasse. Bij het kiezen van de boomsoort moeten de functies, kenmerken, behoeften en groene waarden passen bij de locatie.

Hoeveel bomen jaarlijks geplant worden, verschilt sterk per decennium. Gemiddeld over de afgelopen 50 jaar, worden er 365 bomen per jaar aangeplant; oftewel **1 boom per dag!** Of er meer bomen aangeplant moeten worden om de bomennorm te halen is een uitwerking die we bij de tweede ambitie nader uitwerken (zie paragraaf 5.4).

Figuur 8: Leeftijdsverdeling van het bomenbestand

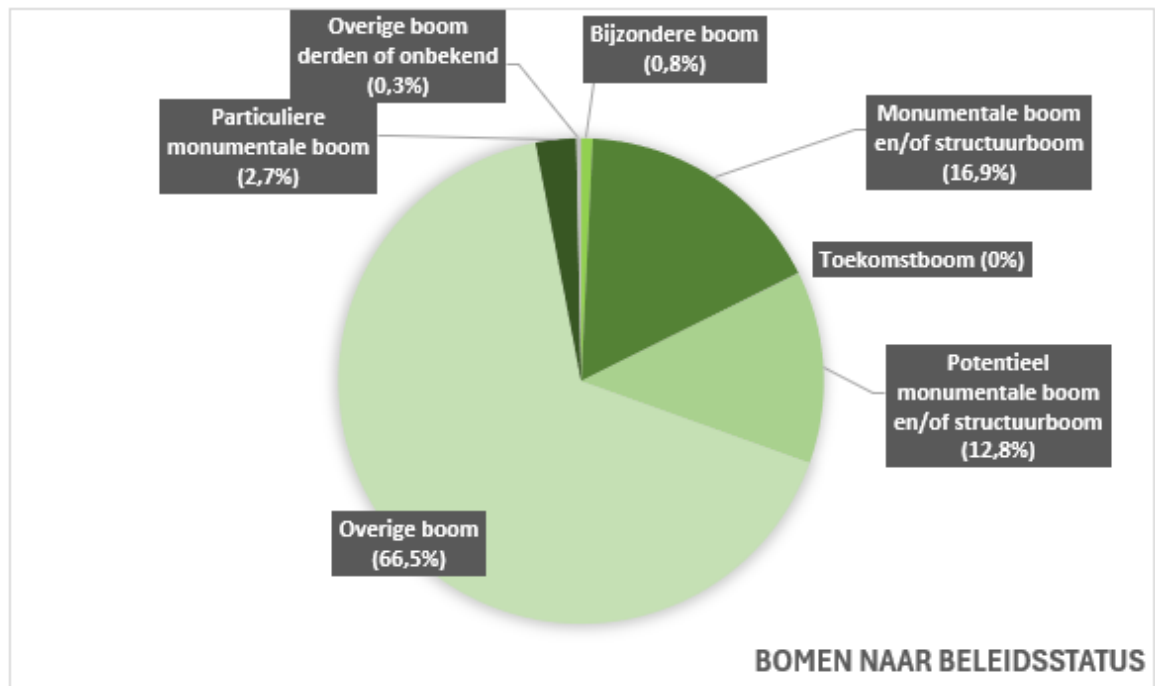
Het aantal gekapte bomen is nooit bijgehouden en de groei of afname van het totale areaal van de afgelopen decennia is niet te achterhalen. Om de omvang van het bomenbestand bij te houden, werken we in de toekomst graag met een bomenbalans waarbij het aantal bomen en de groene waarde meegroeit met het aantal inwoners.

2. Monumentale en bijzondere bomen

Monumentale bomen, bijzondere en beschermde groeiplaatsen krijgen extra bescherming vanwege hun onvervangbare waarde en waarde voor de toekomst. Ze hebben een minimale leeftijd of zijn wegens een bijzondere gelegenheid zijn geplant. De conditie mag niet onomkeerbaar zijn waarbij volledig verval binnen 10 jaar verwacht wordt. Daarnaast moet een monumentale of bijzondere boom voldoen specifieke criteria die zijn beschreven in de bomenlegger (bijlage 5).

Monumentale en waardevolle bomen kunnen binnen een bomenstructuur vallen. In dit geval blijven de bomen hun eigen status behouden, ongeacht het type structuur waarin ze staan. Ook zijn er 'parels'. Dit zijn plekken of gebieden waarbinnen alle bomen met bepaalde kenmerken beschermd zijn. Specifieke waardevolle bomen (of bomen met de potentie om waardevol te zijn) die in deze vlakken staan worden opgenomen op de Groene kaart.

In april 2025 bevat het bomenbestand:

Figuur 9: bomen naar beleidsstatus

Structuurbomen die voldoen aan de criteria voor de monumentale status, zoals beschreven in de bomenlegger, hebben momenteel de beleidsstatus (potentieel) monumentale boom. Structuurbomen die nog niet aan de criteria voldoen, hebben momenteel geen beleidsstatus.

Om voor beschermwaardige bomen een mgevingsvergunning voor de activiteit kappen te rechtvaardigen zijn alleen veiligheidsredenen (zorgplicht) en redenen ten behoeve van het (aantoonbaar) algemeen belang te verdedigen. Hiertoe zal altijd een schriftelijk verzoek aan de gemeente ten grondslag liggen. Het college is bevoegd voor de bestuurlijke besluitvorming.

3. Bomenstructuur

Onze bomenstructuur is een raamwerk dat als basis dient voor het behoud en de ontwikkeling van het bestaande bomenbestand in de gemeente, de huidige landschaps- en dorpskarakteristieken te versterken en bij te dragen aan de ruimtelijke kwaliteit van toekomstige ontwikkelingen.

De bomenstructuur is hoofdzakelijk gericht op de bomen in en direct rondom de woonkernen en langs de belangrijkste verbindende gemeentelijke wegen tussen de kernen. Daarnaast zijn ook belangrijke structuren in het buitengebied, historische plekken en groengebieden die voor de gemeente van grote waarde zijn.

De bomenstructuur vormt daarmee een structurele basis voor het bomenbestand in en rondom de woonkernen, bedrijventerreinen en het buitengebied.

3.1 Bomenstructuur in relatie tot groenstructuur

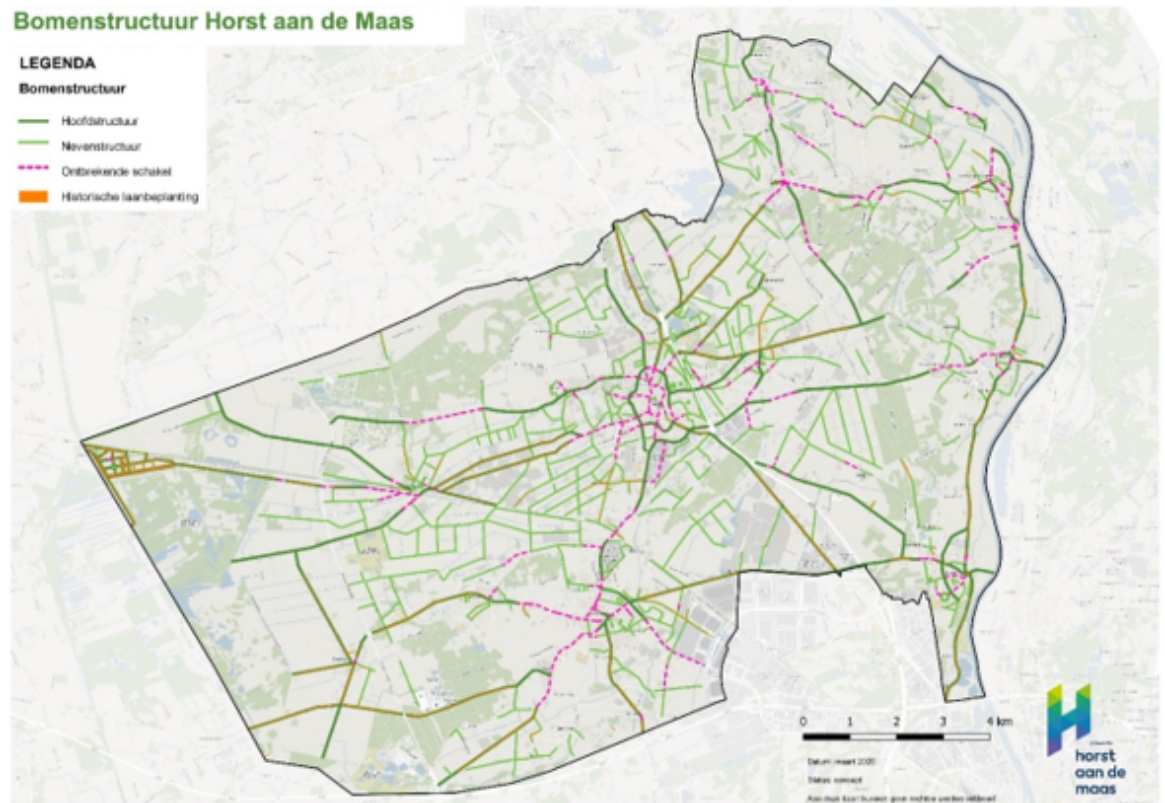
De bomenstructuurkaart laat zien waar zich de belangrijkste boomstructuren in onze gemeente bevinden. De bomenstructuur bestaat uit individueel geregistreerde en beheerde **gemeentelijk bomen**. Hieronder onderscheiden we drie categorieën:

- 1) **Hoofdstructuur** valt binnen de hoofdgroenstructuur. Het betreft boomstructuren bestaande uit dubbele rijbeplanting, voornamelijk langs doorgaande wegen en (historische) invalswegen of laanstructuren met hoge cultuurhistorische waarde.
- 2) **Nevenstructuur** valt binnen de ondersteunende groenstructuur. Het betreft bijvoorbeeld bomenrijen langs wijkontsluitingswegen of langs b-wegen in het buitengebied).
- 3) **Ambitiestructuur** (ontbrekende schakels)

Aanwijscriteria voor de hoofd- en nevenstructuur zijn beschreven in bijlage 6. Bomen in de bomenstructuur kunnen alleen onder bepaalde voorwaarden gekapt worden, zie bijlage 7.

Onderdeel van de groenblauwe dooradering van het buitengebied zijn de houtige landschapselementen en houtopstanden met boomvormers zoals bosjes, singels, grienden, hakhout en struwelen. Deze elementen zijn erg belangrijk voor de landschappelijke identiteit en ecologische waarde. Het beheer hiervan

valt onder (ecologisch) beheer van bossen en natuurterreinen en valt buiten de scope van dit bomenbeleid.

Afbeelding 10: boomstructuurkaart (voor pdf zie ook bijlage 9)

Afbeelding 11: Oude Peeldijk, Meterik

3.2 Hoofdboomstructuur

De hoofdstructuur is de ruggengraat van het bomenbestand in onze gemeente. Bomen binnen de hoofdstructuur zijn bepalend voor hoe inwoners en bezoekers onze gemeente beleven. De hoofdstructuur is van uitzonderlijk grote waarde voor de uitstraling en identiteit van de gemeente. Daarnaast is de hoofdstructuur het belangrijkste middel om de waarde van onze bomen voor lange termijn te ontwikkelen. De hoofdbomenstructuur:

- ▶ is voor het grootste deel gekoppeld aan de hoofdwegenstructuur zowel binnen de kernen als in het buitengebied.
- ▶ is gericht op het ontwikkelen van een volwassen bomenbestand dat tientallen jaren kan blijven bestaan.
- ▶ is gekoppeld aan de hoofdgroenstructuur.

De Hofweg in het buitengebied tussen America en Horst is een voorbeeld van een hoofdboomstructuur. Deze historische laanstructuur is meer dan 100 jaar oud. Alle individuele bomen zijn als monumentale gemeentelijke boom geregistreerd. Enkele daarvan zijn ook opgenomen in het Landelijk Register Monumentale Bomen van de Bomenstichting, zoals bovenstaand exemplaar. In GRIB is deze boom geregistreerd als monumentale boom met een boomkroonvolume van 4.000 kubieke meter.

3.3 Nevenboomstructuur

De nevenboomstructuur is bepalend voor de uitstraling en structurering van de wijken en buurten, maar ook het buitengebied. Deze structuur kan de hoofdboomstructuur versterken. Over het algemeen dienen de bomen in stand gehouden te worden maar hoeft vaak niet exact op de huidige plek gehandhaafd te blijven. Belangrijk is dat de beoogde functie ingevuld blijft. Eigendom dient bij de gemeente te blijven. De nevenstructuur:

- valt binnen de ondersteunende groenstructuur;
- bestaat hoofdzakelijk uit (wijk)ontsluitingswegen, lokale wegen in het buitengebied en wijkgroen. Wijkgroen structureert de wijk en bestaat uit elementen met een algemeen belang voor de wijkbewoners, zoals grotere plantsoenen en parken;
- is gericht op het realiseren van een volwassen boomstructuur, maar kan onder voorwaarden ook gekapt of aangepast worden;
- De nevenstructuur bevat de belangrijkste gebieden en structuren die in de woonwijken en het buitengebied worden ingezet voor de ontwikkeling van lokale doelen voor klimaat, biodiversiteit, cultuurhistorie en gezondheid.

3.4 Groene parels

Groene parels zijn bijzondere dragers voor het openbare gebied en dragen substantieel bij aan de identiteit van het dorp. Groene parels liggen in de dorpskernen en staan beschreven en op kaart aangegeven in de gemeentelijke Groenstructuurvisie 2020. Parels dienen blijvend en duurzaam in stand gehouden te worden. Eigendom en onderhoud liggen bij de gemeente. Ook (monumentale) bomen kunnen onderdeel uitmaken van groene parels. Voorbeelden van parels zijn dorpspleinen met bijzondere bomen, wijk- en buurtparken, plantsoenen e.d.

3.5 Veteraanbomen

Wanneer grote, monumentale bomen beginnen af te takelen zijn ze weliswaar stokoud, vertonen ze holtten en zie je een reductie van de kroon, maar zijn ze zeker nog niet afgeschreven. Dit is namelijk het begin van een nieuw leven, ze evolueren naar een nieuw evenwicht waarbij ze ecologisch, historisch en landschappelijk zeer waardevol worden.

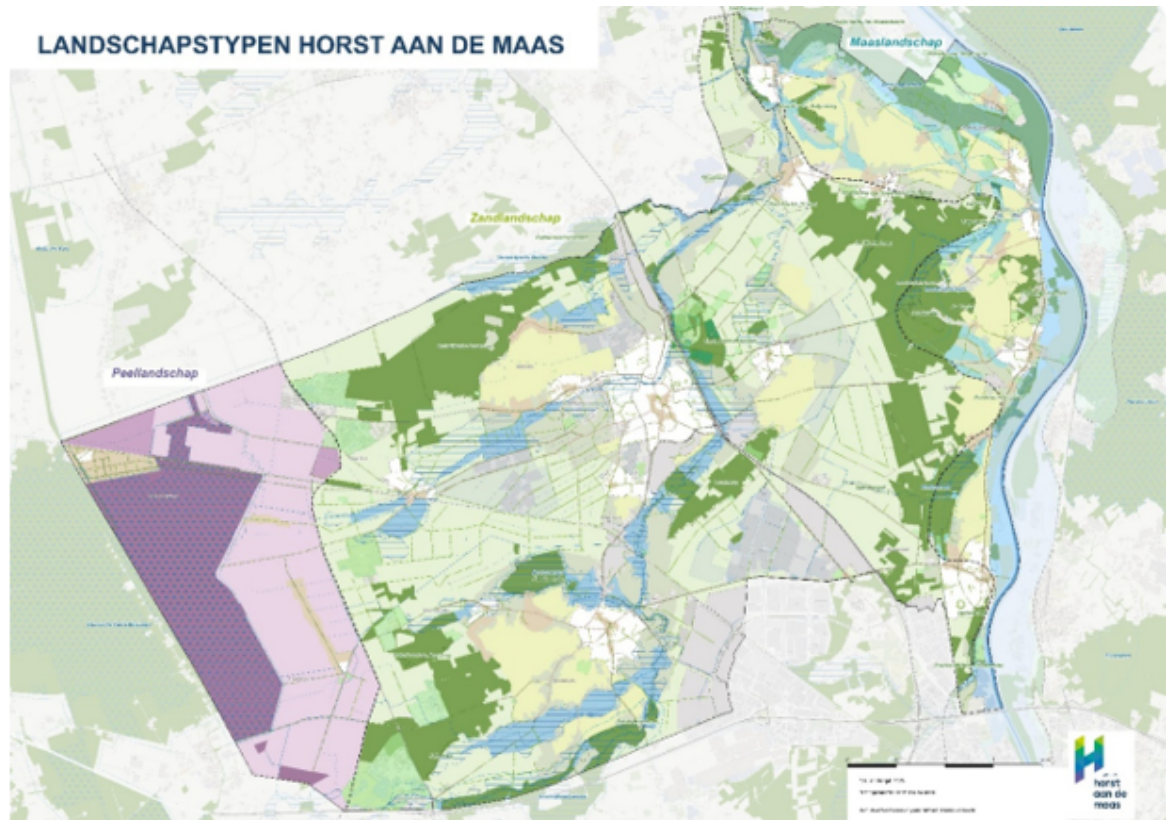

Afbeelding 12: Voorbeeld particuliere monumentale boom: ' Gortemeule Eik', Horst.

4. Landschappen

Tot de kernkwaliteiten van gemeente Horst aan de Maas behoren de gevarieerde, unieke landschappen, het rijke erfgoed en een ondernemende, zorgzame samenleving met hechte, landelijke dorpen met kleinschalig karakter.

Door relatief grote verschillen in reliëf, bodem en waterhuishouding zijn gevarieerde landschappen ontstaan met een groen karakter en rijk erfgoed. In deze paragraaf schetsen we een beeld van de landschappen die de variatie aan kenmerkende landschapselementen en kenmerkende boomsoorten mede verklaren.

Afbeelding 13: overzicht landschapstypen

4.1 Maaslandschap

Het Maasdal, dat is ontstaan door de krachten van het rivierwater, waarbij grind en klei zijn afgezet, is het oudste landschapstype binnen de gemeente. De Maas heeft gezorgd voor een reliëfrijke rivierdal-landschap met grazige uiterwaarden en oude rivierarmen, vruchtbare akkers en natuurrijke graslanden. Dit gebied loopt van Ooijen-Wanssum tot aan Grubbenvorst

De bodem is divers, van klei tot grind met op de opduikingen oude bouwlanden met een dikke eerdlaag. De beplanting bestaat van oudsher uit heggen, singels en natte bossen. Twee landschapselementen, die zeer karakteristiek te noemen zijn voor het Maasdallandschap zijn de maasheggen en de solitaire bomen op de kribben van de Maas, die ook wel bakenbomen genoemd worden. In de lagere delen zijn elementen wenselijk die passen bij natte natuurontwikkeling en/of open grazige vegetaties, zoals kleine bosjes, poelen, natuurvriendelijke oevers, knotbomen, heggen en bloemrijke gras en hooilanden.

Langs de akkercomplexen en boomgaarden komen kruidenrijke akkerranden en singels goed tot hun recht. Aan de randen van de rivierdalen en rond bestaande bebouwing wordt bovendien ingezet op het stimuleren van streekeigen erfbeplanting en het versterken van groenstructuren.

Afbeelding 14: Maaslandschap bij Lottum

4.2 Zandlandschap

Op de hogere zandgronden is de eerste bewoning ontstaan, op de overgang van nat naar droog in de nabijheid van beekdalen. Het kleinschalige en kronkelige ontginningspatroon van oudsher is in de periode van 1900 tot 1960 meer rechtlijnig geworden. Veel van het oorspronkelijke kleinschalige en gevarieerde cultuurlandschap is door het intensievere gebruik steeds meer een éénvormig, open landschap met een grootschalige verkaveling geworden. Alleen de allernatste en allerdroogste gronden zijn niet (meer) intensief in gebruik door de mens. Hier liggen nu vooral stuifzand- en heidebebossingen. De laatste decennia vindt ook gericht uitbreiding van natuurgebieden plaats, waarbij cultuurland wordt omgevormd naar 'nieuwe natuur'.

De beplanting in het zandlandschap bestaat vooral uit lanen en bomenrijen (overwegend eiken); landschapselementen (kleine bosjes, singels, bomenrijen en heggen) en landschappelijke erfbeplanting. De oude akkercomplexen rondom Horst en Sevenum zijn juist zeer open van karakter. Het openhouden van deze gebieden heeft hoge prioriteit.

Afbeelding 15: Zandlandschap: Dijktheideweg ten noordoosten van Sevenum

4.3 Peellandschap

Het Peellandschap is een grotendeels afgegraven hoogveengebied wat zich kenmerkt door openheid, een grootschalige verkavelingsstructuur, vaarten en vochtige hoogveenbossen. De veenontginning is een planmatig, grootschalig ontgonnen gebied, waar vanaf 1900 veen gewonnen is, alvorens de gronden voor landbouwkundig gebruik geschikt te maken. De belangrijkste landschapselementen worden gevormd door de bomenrijen langs een aantal van de wegen en de natuurvriendelijke oevers langs de brede waterlopen met hier en daar een poel. Omdat de dichte erfbeplantingen rond de gebouwen zeer beeldbepalend zijn, wordt ernaar gestreefd deze aan te leggen met streekeigen soorten in de vorm van dichte hagen of singels.

Het dorp Griendtsveen ligt in het hoogveengebied en dankt zijn karakteristiek aan de boomstructuur en bouwstijl. Kenmerkend zijn onder andere de karakteristieke laanstructuren langs de turfvaarten, de voormalige turffabriek Villa Sphagnum en de zogeheten 'apostelwoningen'.

Figuur 16: Peellandschap: Sphagnumweg, Griendtsveen met apostelwoning

5. De dorpen

De gemeente bestaat uit 16 dorpen. Hieronder geven we een algemeen beeld van de dorpen, inwoneraantal en groene karakteristiek.

Horst (13.362)

Rondom het centrum is een groene buitenring zoals de Westsingel (foto) met uitvalswegen naar het buitengebied. De omliggende wijken en buurten herbergen tevens het nodige openbaar groen.

Sevenum (7.019)

Sevenum heeft een redelijke groene uitstraling. Dit komt niet zo zeer door het openbaar groen als wel door de vele voortuinen en de vele volwassen bomen. Foto boven: Raadhuisstraat.

Grubbenvorst (4.889)

Het Pastoor Vullingsplein (foto) is een opvallende groene parel. De Ursulinenweide is een kenmerkende 'groene long' van het dorp.

America (2.362)

America is een groen dorp met een duidelijke relatie naar het buitengebied. De groenstructuur volgt de Kabroekse Beek. Foto boven Kabroekstraat.

Melderslo (2.195)

De huidige groenstructuur van het dorp wordt vooral bepaald door de groene ruimte rond de kerk en school en het gebied rond de ruïne en het Vlasven. Foto: Rector Muldersstraat.

Hegelsom (2.142)

Praktisch alle straten zijn voorzien van een boombeplanting. In de jaren 70 kwam er aandacht voor het meer gemeenschappelijk gebruik van (groene) ruimte. Foto boven: Heijenstraat.

Lottum (1.990)

Grote tuinen geven het dorp een groen karakter en groene parels zijn landgoed De Borggraaf, het gebied rondom de kerk, de markt, de schoolomgeving de Siebersbeek en het rosarium. Foto boven: Markt.

Meerlo (1.922)

De Hoofdstraat kent op sommige stukken een grote laanbeplanting. Op andere delen is met er aanplant van iepen voor gezorgd om dit beeld in de toekomst voor de gehele straat te verkrijgen. Foto boven: Raadhuisplein.

Tabel 17: inwoneraantal en kenmerken groenstructuur per dorp gemeente Horst aan de Maas.

Meterik (1.708)

De overgang van de kern met het buitengebied geeft een goed beeld van beide delen. Foto boven: Sint Jansstraat.

Tienray (1.406)

Vijf wegen komen bij elkaar nabij de kerk. Ook de Kloostertuin in Tienray is een kenmerkende 'groene parel'. Foto boven: Burg. Van de Berghlaan.

Swolgen (1.280)

De toegang tot het dorp via de hoofdontsluiting is geaccentueerd met groen. Foto boven: Msg. Aeartsstraat.

Broekhuizen vorst (1.201)

Een duidelijke groene hoofdstructuur is in het dorp niet terug te vinden. Waar mogelijk zijn de straten voorzien van bomen. Foto boven: Kerkstraat.

Kronenberg (1.122)

Door de brede opzet van de straten is er ruimte voor groen. Dit is ingevuld door plantvakken met bomen of door grasbermen met bomen. Foto boven: Peelstraat.

Broekhuizen (824)

Gelegen in het Maaslandschap. Een parel is het beekdal van de Broekhuizer Molenbeek. Foto boven: Lottumseweg.

Griendtsveen (534)

Het groen in het dorp wordt gevormd door de grote bomenlanen die de veenkanalen begeleiden. Foto boven: Sphagnumweg.

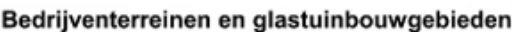
Evertsoord (241)

Eversoord is eigenlijk geen dorpskern en is geconcentreerd rond de vrouwengevangenis. De groenstructuur bestaat voornamelijk bomen in de bermen. Foto boven: Driekooienweg.

Tabel 18 (vervolg): inwoneraantal en kenmerken groenstructuur per dorp gemeente Horst aan de Maas. Bron: https://www.horstaandemaas.nl/horst-aan-de-maas-in-cijfersenGroenstructuurvisie_2020.

6. Bedrijventerreinen

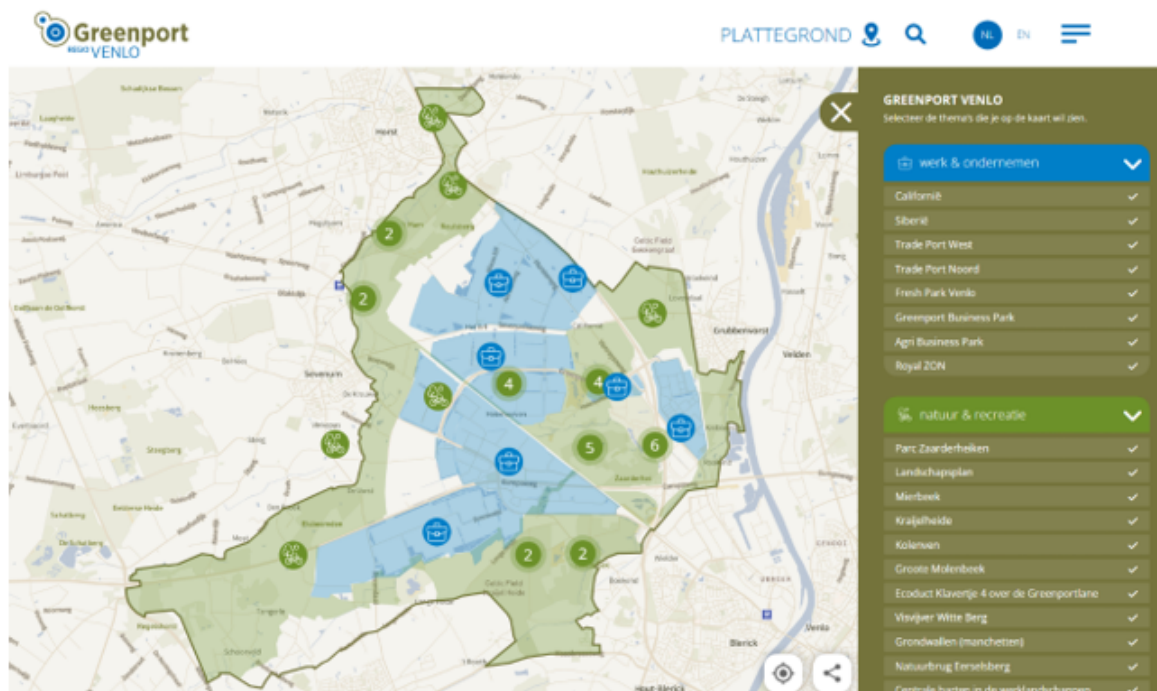
Er zijn verschillende grote en kleine bedrijventerreinen in gemeente Horst aan de Maas zoals Venrayseweg II in het Noorden van de gemeente, Hoogveld en Melderlosche Weiden in Horst, Agri Business Park in Grubbenvorst, de Asdonck tussen Hegelsom en Sevenum en Trade Port Noord en Berghem in Sevenum.

Op bedrijventerreinen is over het algemeen minder groen aanwezig en zijn bomen functioneel langs wegen geplaatst. Het zijn daarom vaak hitte-eilanden in het landschap. Voor vergroenen is vaak beperkt ruimte, maar desondanks wordt dit wel gestimuleerd.

Greenport Venlo is een gebied en de naam van een regionaal samenwerkingsverband tussen de gemeenten Venlo, Horst aan de Maas en Venray, alsmede de provincie Limburg. Hier is o.a. veel glastuinbouw te vinden. Het gebied is circa 5400 hectare groot, tussen de rijkswegen A67 en de A73, in de regio Venlo. In Greenport Venlo worden 400 hectare natuur met recreatieve mogelijkheden en 460 hectare bedrijventerrein ontwikkeld volgens de Cradle to Cradle-filosofie met duurzame energieoplossingen.

Hieronder is de ruimtelijke structuur van werklandschap Greenport Venlo te zien en op de volgende pagina enkele sfeerfoto's.

Figuur 20: plattegrond van Greenport Venlo waarbij werken en ondernemen in de 'Klavers' (blauw aangeduid) is omgeven door natuur, landschap en recreatieve voorzieningen (groen aangeduid). (Bron: <https://www.greenportvenlo.nl/plattegrond>)

Figuur 21: Bovenstaande foto's geven een indruk van Greenport Venlo en het kassengebied rond Californië

Bijlage 7: Beoordelingskader kapaanvragen Horst aan de Maas

Dit beoordelingskader kapaanvragen bevat 2 schema's.

- Schema A: Beoordeling per beleidsstatus.
- Schema B: Voorwaarden voor kap overige gemeentelijke straat- en laan bomen en nevenboomstructuur.

Algemene toelichting bij kap:

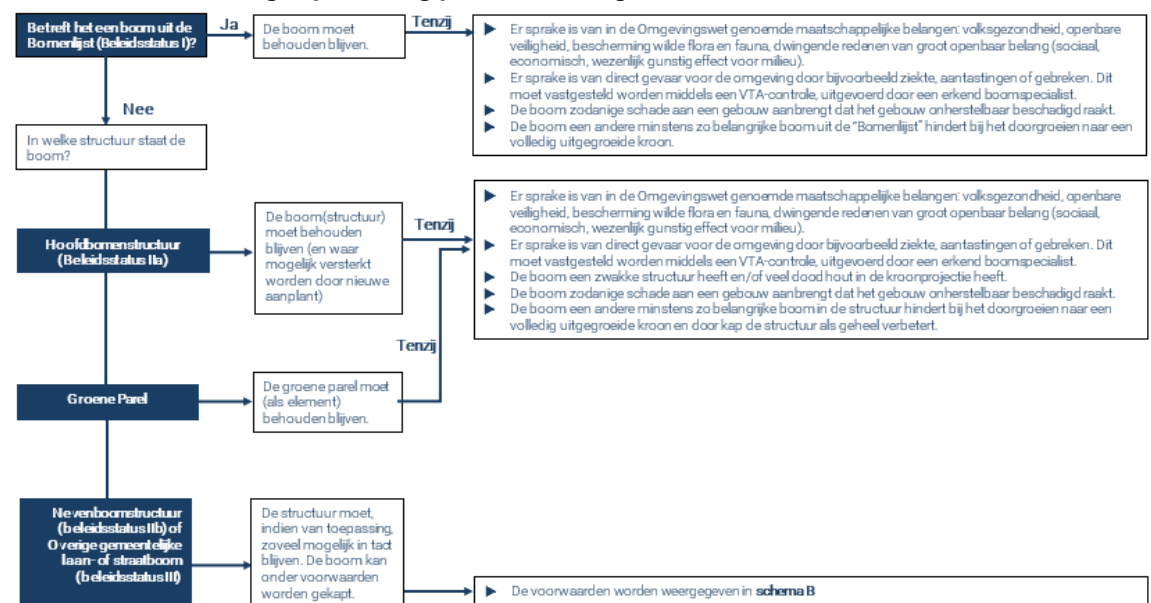
Primair uitgangspunt Duurzaam boombehoud is de meest gewenste uitkomst na beoordeling van kapaanvragen.

Verantwoordelijkheid De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van boomtechnisch onderzoek. Na kap vanwege bouwprojecten vindt altijd compensatie plaats door de boomeigenaar in de vorm van herplant of financiële compensatie in het gemeentelijk Bomenfonds.

Direct gevaar voor de omgeving: Gemeente Horst aan de Maas controleert regelmatig al haar bomen. Soms vormt een boom een direct gevaar voor de omgeving. In dat geval mag de gemeente een gemeentelijke boom direct kappen of fors snoeien zonder vergunning. Dit heet noodkap. De intentie is dat omwonenden altijd een wijkbericht ontvangen met uitleg.

Erkend boomspecialist: Een theoretisch én praktisch deskundige op het gebied van bomen, een gecertificeerd Boomveiligheidscontroleur, Data inspecteur bomen (DIB), European Tree Worker (ETW) of European Tree Technician (ETT). Het is een vakbekwame specialist met minimaal het certificaat Boomveiligheid van Groenkeur of gelijkwaardig.

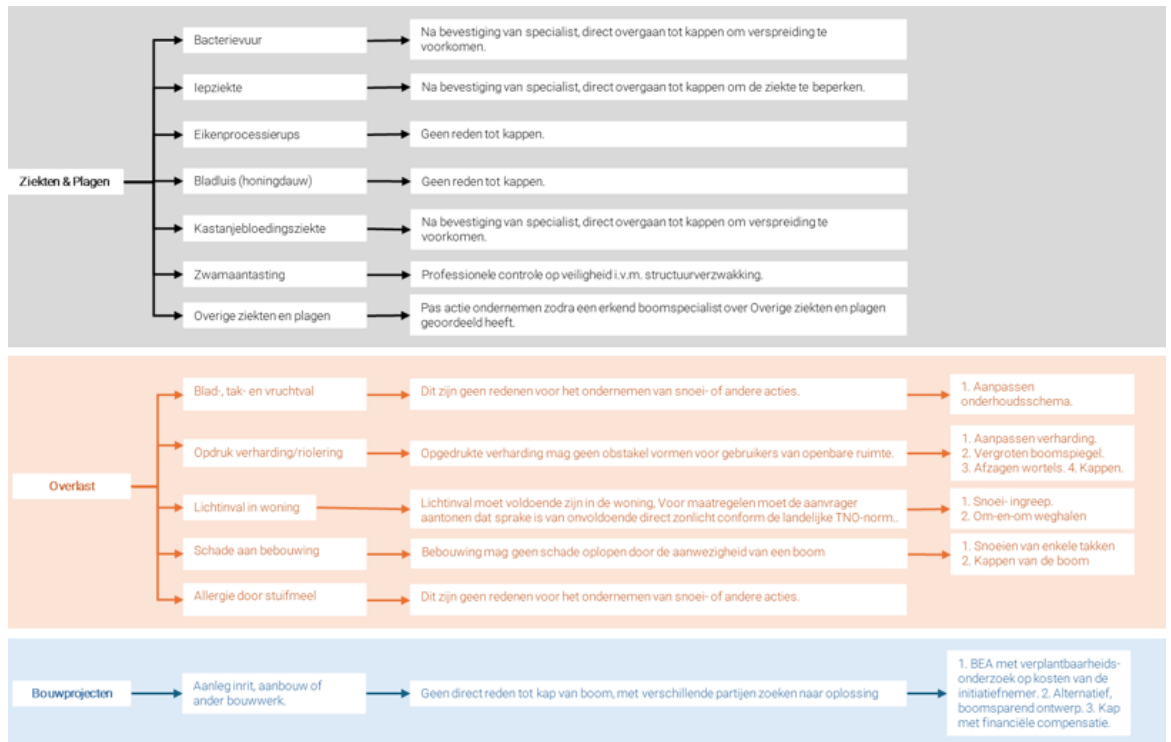
Schema A: Beoordeling kapaanvraag per beleidsstatus

Schema B: Overige voorwaarden voor kapaanvragen

Schema B vervolg

Bijlage 8 Bomenlegger Horst aan de Maas 2025

Bescherming van Monumentale en Bijzondere bomen
Criteria en definities, ondersteuningsregeling, bomenlijst.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Zowel in het bomenbeleid als in het Bomenbeheerplan wordt onderscheid gemaakt tussen bijzondere en monumentale bomen ten aanzien van bescherming en onderhoud en beheer. Deze bomen worden gekoesterd en zeer goed beschermd. In deze bomenlegger staan de aanwijscriteria van de bijzondere en monumentale bomen en de ondersteuningsregeling voor particuliere eigenaren van bijzondere en monumentale bomen.

1.2 Status

De bomenlegger is een uitwerking van het Bomenbeleidsplan en is bepalend voor het boombeheer van bomen met verhoogde beleidsstatus. De Bomenlegger geldt voor alle boomeigenaren van bijzondere en monumentale bomen binnen het grondgebied van gemeente Horst aan de Maas.

Uit de APV (artikel 3:10, lid 1) volgt dat het college van burgemeester en wethouders bevoegd is om wijzigingen aan te brengen aan de bomenlijst. De status van de bomen is bindend zodra vaststelling door het college van B&W heeft plaatsgevonden.

Eventuele wijzigingen in het beleidsplan hebben geen invloed op de inhoud of de status van de bomenlijst.

1.3 Omgevingsvergunning activiteit voor de activiteit kappen

Bij aanvragen voor een omgevingsvergunning activiteit kappen geldt, voor bomen die zijn opgenomen in de lijst bijzondere en monumentale bomen, het "nee tenzij" principe. Om kap van een boom te rechtvaardigen zijn alleen veiligheidsredenen (zorgplicht) en redenen ten behoeve van het (aantoonbaar) algemeen belang te verdedigen. Hiertoe zal altijd een schriftelijk verzoek aan de gemeente ten grondslag liggen (aanvraag omgevingsvergunning). Vanuit boombeheer wordt een ambtelijk advies opgesteld voor de vergunningverlener.

2. Methoden en technieken

2.1 Lokale betrokkenheid

Binnen de gemeente Horst aan de Maas zijn enkele lokale groeperingen actief met de inrichting en het beheer van het landschap. Actieve groeperingen die zich inzetten voor groen, bomen en landschap, waaronder Stichting Landschap Horst aan de Maas, vragen aandacht voor de bescherming van bomen. We zullen hen, maar ook dorpsraden en heemkundeverenigingen betrekken bij het actualiseren van de bomenlijst.

2.2 Methode

Aan de hand van het nieuwe bomenbeleid is de bomenlegger (2015) herzien en vervolgens zal ook de bomenlijst (zie bijlage 7A) worden geactualiseerd.

2.3 Scope

Op basis van de bomenlegger worden bomen getoetst aan de criteria voor bijzondere boom of monumentale boom. Het zijn solitaire, onvervangbare exemplaren. Zowel particuliere als gemeentelijke bomen komen in aanmerking voor de beleidsstatus bijzondere of monumentale boom.

Ook bomen die zijn aangeplant met de ambitie om tot monumentale boom te kunnen uitgroeien, krijgen beleidsstatus I. Het is in de eerste jaren vooral de groeiplaats die beschermd moet worden.

Gemeentelijke bomen in groeps- of rijverband worden geregistreerd als hoofd- of nevenboomstructuur. Bijzondere en waardevolle bomen kunnen onderdeel uitmaken van een beschermwaardige groene parel.

2.4 Registratie

Alle gemeentelijke en niet-gemeentelijke bijzondere en monumentale bomen en toekomstbomen hebben in het paspoort beleidsstatus I. Als toelichting is het type ingevuld. Op basis van de beheerdata kan de bomenlijst worden uitgedraaid (bijlage 8A) en zijn alle boompunten op kaart zichtbaar (bijlage 8B).

3. De Bomenlegger

3.1 Criteria en definities

Om te bepalen of een boom bijzonder of monumentaal is, zijn criteria opgesteld. Iedere solitaire boom of wordt getoetst aan deze criteria. Bij niet-gemeentelijke laanstructuren worden de bomen ook als in-

dividu getoetst. Alleen bij een positieve toetsing wordt een boom voorgedragen voor de bomenlijst en zonder bezwaar vastgesteld. Vervolgens krijgt de boom beleidsstatus I in zijn paspoort.

Monumentale bomen: vanaf 80 jaar

Een boom is monumentaal wanneer deze voldoet aan alle basiscriteria en aan minimaal twee specifieke criteria (per criteria aan minimaal één van de genoemde opties). Ook veterane bomen vallen onder de categorie 'monumentale boom'.

Bijzondere bomen: vanaf 50 jaar

Een boom is bijzonder wanneer deze voldoet aan alle basiscriteria en aan minimaal één van de specifieke criteria (minimaal één van de onderliggende opties). Gedenkbomen hoeven niet aan deze criteria te voldoen.

Basiscriteria:

1. De geschatte leeftijd van de boom is aanmerkelijk hoger dan de leeftijd van de bomen in de omgeving. De geschatte leeftijd is 50 (bijzonder) of 80 jaar (monumentaal).
2. De boom dient voldoende gezond te zijn en een levensverwachting te hebben van minimaal 10 jaar.

Specifieke criteria:

1. **Met betrekking tot de betekenis voor het landschap en dorpschoon:**
 - a) De boom is beeldbepalend voor het karakter van de omgeving;
 - b) De boom kan een onderdeel vormen van een geheel in tact zijnde boomgroep van bomen die gezamenlijk één kroon vormen;
 - c) De boom is een herkennings- of oriëntatiepunt.
 - d) De boom is onderdeel van een stedenbouwkundig ensemble.
2. **Met betrekking tot de cultuurhistorische en maatschappelijke betekenis:**
 - a) De boom is van een in Horst aan de Maas zeldzame soort, type, of hoge leeftijdsklasse;
 - b) De boom vormt onderdeel van een monumentale omgeving of cultuurhistorisch waardevol object;
3. **Met betrekking tot de meer dan normale ecologische betekenis:**
 - a) De boom is ecologisch van grote waarde vanwege het belang van het (plaatselijke) ecosysteem. De boom biedt bijvoorbeeld plaats aan zeldzame dier- of plantsoorten;
 - b) De boom is onderdeel van een biotoop van een in de omgeving schaars voorkomende planten- of diersoort;
 - c) De boom vormt een schakel in een keten van ecologische infrastructuur vormende elementen of neemt in een totaal versteend gebied een positie in, die in de ecologische infrastructuur een "stapsteen" functie kan vervullen.
 - d) Het betreft een boom die de veteranenfase mag doorlopen. Wanneer dit het geval is, is basis criterium 2 niet van toepassing.
4. **Met betrekking tot de betekenis voor het klimaat en leefbaarheid:**
 - a) De boom zorgt voor vermindering van hittestress in de woonomgeving.

Toekomstbomen

Deze bomen worden aangeplant om monumentaal te kunnen uitgroeien van de eerste of tweede grootte in een daarvoor optimaal ingerichte groeiplaats. Hij kan in potentie een beeldbepalende betekenis krijgen voor het landschap en dorpschoon, cultuurhistorische waarde krijgen en meer dan normale ecologische betekenis krijgen. Hier wordt bij het aanplanten rekening mee gehouden ten aanzien van soortkeuze en locatie. Toekomstbomen kunnen ook bomen zijn die vanwege een bijzondere, gedenkwaaardige gebeurtenis worden aangeplant in een duurzame, toekomstbestendige groeiplaats.

3.2 De bomenlijst

De lijst met bijzondere en monumentale bomen treft u als bijlage 8A aan. Tot deze lijst behoren de volgende documenten:

- Een Excellijst van alle bijzondere en monumentale bomen.
- Een boompaspoort ter indicatie van de gegevens die per monumentale of bijzondere boom of toekomstboom worden geregistreerd.

3.3 Mutatielijst

Bomen zijn levende organismen, dit maakt boombeheer tot een dynamisch proces. Om mutaties goed in beeld te houden wordt er een mutatielijst bijgehouden. Mutaties worden één maal per jaar ter vaststelling aan het college van B&W aangeboden (actualiseren van de bomenlegger). De mutatielijst wordt met een gelijke status behandeld als de vastgestelde bomenlijst.

3.4 Beoordeling omgevingsvergunning kap

Een aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit kappen zal worden beoordeeld aan de hand van het Beoordelingskader kapaanvragen (bijlage 7 bomenbeleid 2025).

In ruimtelijke conflictsituaties¹¹ zal de volgende 'viertraps' afweging worden toegepast:

1. Ruimtelijke aanpassing/wijziging van de situatie of ingreep; (zowel ondergronds als bovengronds);
2. Snoeien van de boom (beoordeling ter zake deskundige);
3. Verplanten (Boomeffect Analyse met verplantbaarheidsonderzoek);
4. Kap van de boom met financiële compensatie (conform de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen of de waarde-index van Handboek Bomen).

Financiële compensatie wordt aangewend als voeding voor de ondersteuningsregeling voor inspectie en bijzonder onderhoud van particuliere bijzondere en monumentale bomen. Zie hoofdstuk 4 voor de uitgangspunten van de ondersteuningsregeling.

4. Ondersteuningsregeling

4.1 Algemeen

De ondersteuningsregeling is bedoeld voor bomen die zijn opgenomen in de bomenlijst. Deze regeling is specifiek gericht op de rechtmatige eigenaar en ter ondersteuning van het beheer van hun levende monument. Door het vaststellen van de bijzondere of monumentale waarde wordt de boom extra ondersteuning en bescherming geboden.

4.2 Ondersteuningsregeling

Omdat bijzondere en monumentale bomen een verrijking zijn voor het landschap en de publieke ruimte kan tegemoet gekomen worden in inspectie, advies en het noodzakelijke onderhoud. Op deze manier wordt een positieve stimulans gegeven om zorgvuldig met het bezit om te gaan. De spelregels om in aanmerking te komen voor ondersteuning worden in paragraaf 4.4 nader uitgewerkt.

Binnen de afdeling Openbare Werken is zowel in team binnendienst als team buitendienst expertise aanwezig over het beheer van bomen. Deze expertise kan ingezet worden ten behoeve van de ondersteuningsregeling. Deze vorm van ondersteuning omvat het geven van advies en het uitvoeren van een onderhoudsmaatregel door of in opdracht van de gemeente.

4.3 Financiële verantwoording

Werkzaamheden ter ondersteuning worden verantwoord uit de reguliere exploitatie. De uitgaven worden verantwoord bij de jaarrekening met toepassing van budgetoverheveling bij een positief saldo (er mag geen negatief saldo ontstaan). Inkomsten die voor de ondersteuningsregeling worden aangewend zijn:

- a) Schade-inkomsten aan bomen (herstelkosten komen hiervoor niet in aanmerking);
- b) Compensatiegelden na kap zonder herplant;
- c) Giften.

4.4 Spelregels ondersteuningsregeling

De gemeente beheert een voorziening waaruit noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden aan bijzondere en monumentale bomen kunnen worden verantwoord. Of onderhoud noodzakelijk is, is ter beoordeling van een ter zake deskundige van afdeling Openbare Werken van de gemeente Horst aan de Maas. Op het moment dat er meerdere (externe) financiële bijdrages zijn toegekend, vervalt de gemeentelijke ondersteuning.

Overige spelregels zijn conform de volgende artikelen:

Artikel 1. Begripsbeschrijving

In deze ondersteuningsregeling wordt verstaan onder:

- a) Eigenaar: de rechtmatige eigenaar van het perceel waarop de bijzondere of monumentale boom zich bevindt;
- b) Bijzondere of monumentale boom: een boom, die is opgenomen in de bomenlijst;
- c) Bomenlegger: het reglement wat van toepassing is op de bomenlijst;
- d) De bomenlijst: een door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde lijst met bijzondere en monumentale bomen;
- e) Ter zake deskundige: een natuurlijk persoon die aantoonbaar is opgeleid tot boomveiligheidscontroleur, European Treeworker en/of European Tree Technician.

Artikel 2. Toepassingsbereik

¹¹ Een ruimtelijke conflictsituatie kan zich voordoen bij bouwprojecten. Het aanleggen van een inrit, aanbouw of ander bouwwerk is geen directe reden tot kap van een boom.

- De ondersteuningsregeling is van toepassing op alle bomen in de bomenlijst;
- Uitsluitend de juridisch eigenaar van het perceel waarop de betreffende houtopstand staat kan aanspraak maken op de ondersteuningsregeling.

Artikel 3. Uitgave ten laste van de ondersteuningsregeling

In de voorziening mag geen negatief saldo ontstaan. Ten laste van de ondersteuningsregeling komen de volgende uitgaven:

- a. Boomonderhoud, bestaande uit:
 - zesjaarlijkse inspectie van de kwaliteit van het element; het adviesrapport kan desgewenst opgevraagd worden.
 - zesjaarlijkse kroonsnoei (wegnemen dood hout, herstel en onderhoudssnoei)
- b) Boomtechnische maatregelen ter behoud en/of verbetering van een duurzame instandhouding;
- c) Herstel van schade, toegebracht aan het gemeentelijke bezit van bijzondere en monumentale bomen;
- d) Planten van bomen in het kader van een compensatieverplichting (in de voorziening gestorte compensatiegelden).

Het vellen en/of rooien van een boom valt niet onder de ondersteuningsregeling.

Uitgesloten voor een bijdrage is het afvoeren van tak- en stamhout en kosten t.b.v. omgevingsfactoren (bv. hekwerken bestratingen).

Artikel 4. Procedure tot deelname

- a) De rechtmatige eigenaar, of de gebruiker van een perceel waarop zich de houtopstand bevindt dient een schriftelijk verzoek in voor deelname aan de ondersteuningsregeling;
- b) Alle aanvragen worden na ontvangst beoordeeld aan de hand van de voorwaarden zoals genoemd in Artikel 3;
- c) Op de schriftelijke aanvraag volgt binnen de geldende wettelijke termijn een besluit (beschikking), of en zo ja in welke vorm ondersteuning wordt verleend. Deze beslissing tot het al dan niet toekennen van de ondersteuning is een besluit, waartegen ook bezwaar gemaakt kan worden.
- d) Honorering gebeurt op volgorde van binnenkomst en rekening houdend met de beschikbare middelen.

Bijlage 8A Lijst van bijzondere en monumentale bomen Horst aan de Maas

Kaart behorende bij B&W besluit: mei 2013, publicatie 21 april 2015

Actualisatie van onderstaande overzichtkaart met monumentale bomen staat gepland vóór 2027

Bijlage 8A Lijst van bijzondere en monumentale bomen Horst aan de Maas

B&W besluit: Mei 2013

Actualisatie van onderstaande overzichtkaart met monumentale bomen staat gepland vóór 2027

volgnr	objectnr	dorp/keern	straat	hnr	element	b.paspoort	kaart 1	kaart 2	leeftijd	categorie	gem./part	Wetenschappelijke naam	Nederlandsnaam	w. aantal	plantwijze	Nr
1	ME001	Meerlo	Hoofdstraat	75a	boom/bomenrij	ME001	NOP2		60	Bijzonder	Particulier	<i>Pinus communis cultivar</i>	Peer	1	Solitar	
4	ME002	Meerlo	Hoofdstraat	75a	boom/bomenrij	ME002	NOP2		10-100	Monumentaal	Particulier	<i>Robinia Pseudacacia</i>	Valer Acacia	1	Solitar	
5	SW001	Swolgen	Schoolstraat	1	boom/bomenrij	SW001	GRS3		> 110	Monumentaal	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	1	Solitar	
4	SW002	Swolgen	Schoolstraat	9	boom/bomenrij	SW002	GRS3		61-85	Bijzonder	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Amerikaanse Eik	1	Solitar	
5	SW003	Swolgen	Monsigneur Aertstraat	46	boom/bomenrij	SW003	GRS3		± 100	Monumentaal	Gemeente	<i>Castanea sativa</i>	Tamme Kastanje	1	Solitar	
6	SW004	Swolgen	Monsigneur Aertstraat	43	boom/bomenrij	SW004	GRS3		86-111	Monumentaal	Particulier	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Paarden Kastanje	2	Solitar	
8	SW005	Swolgen	Zilverbergerpark	16	landschapselement	SW005	GRS3		geen gegevens	Bijzonder	Gemeente	Gemengd loofbos	verschillende soorten	onbekend	Groep	
9	T1001	Tenray	Kloosterstraat	24	boom/bomenrij	T1001	NOP3		86-111	Monumentaal	Particulier	<i>Castanea sativa</i>	Tamme Kastanje	1	Solitar	
9	T1002	Tenray	Spoornstraat	48	boom/bomenrij	T1002	NOP3		86-111	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	1	Solitar	
10	T1003	Tenray	Spoornstraat	48	boom/bomenrij	T1003	NOP3		86-111	Bijzonder	Particulier	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	1	Solitar	
11	T1004	Tenray	Nieuwe baan	9	boom/bomenrij	T1004	NOP3		61-85	Bijzonder	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	45	Rij	
12	T1005	Tenray	Dorikhofsteeg	8	boom/bomenrij	T1005	NOP3		86-111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
13	T1006	Tenray	Hannoverplein	1	boom/bomenrij	T1006	NOP3		61-85	Bijzonder	Gemeente	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	8	Groep	
14	T1008	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1008	NOP3		> 110	Monumentaal	Particulier	<i>Castanea sativa</i>	Tamme Kastanje	1	Laan	
15	T1009	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1009	NOP3		86-111	Monumentaal	Particulier	<i>Acer Pseudoplatanus</i>	Nieuwe Esdoorn	1	Laan	
16	T1010	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1010	NOP3		> 110	Monumentaal	Particulier	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	1	Laan	
17	T1011	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1011	NOP3		> 110	Monumentaal	Particulier	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	1	Laan	
18	T1013	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1013	NOP3		> 110	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	1	Laan	
19	T1014	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1014	NOP3		51-80	Bijzonder	Particulier	<i>Platanus Acerifolia</i>	Plataan	3	Groep	
20	T1015	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1015	NOP3		61-85	Bijzonder	Particulier	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	1	Solitar	
21	T1016	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1016	NOP3		61-85	Bijzonder	Particulier	<i>Fagus Sylvatica cultivar</i>	Beuk	1	Groep	
22	T1017	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1017	NOP3		> 110	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Americana</i>	Amerikaanse Linde	1	Solitar	
23	T1018	Tenray	Kerkplein Oostzijde		boom/bomenrij	T1018	NOP3		51-86	Bijzonder	Particulier	<i>Acer Negundo</i>	Vederesdoorn	1	Solitar	
24	T1019	Tenray	Kerkplein Oostzijde		boom/bomenrij	T1019	NOP3		86-111	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
25	T1020	Tenray	Kerkplein Oostzijde		boom/bomenrij	T1020	NOP3		86-111	Monumentaal	Particulier	<i>Acer Pseudoplatanus</i>	Gewone Esdoorn	1	Groep	
26	T1021	Tenray	Kerkplein Oostzijde		boom/bomenrij	T1021	NOP3		> 110	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	11	Groep	
27	T1022	Tenray	Kerkplein Oostzijde		boom/bomenrij	T1022	NOP3		> 110	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	3	Groep	
28	T1023	Tenray	Kerkplein Oostzijde		boom/bomenrij	T1023	NOP3		86-111	Bijzonder	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Amerikaanse Eik	3	Groep	
29	T1024	Tenray	Stationstraat		landschapselement	T1024	NOP3		86-111	Monumentaal	Gemeente	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	15	Groep	
30	T1025	Tenray	Kloosterstraat Kloosteruin		boom/bomenrij	T1025	NOP3		61-85	Bijzonder	Gemeente	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Paarden Kastanje	1	Groep	
31	T1026	Tenray	Panchohuis		boom/bomenrij	T1026	NOP3		61-85	Bijzonder	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Beuk	1	Solitar	
32	BU001	Meerlo	Veelestraat		boom/bomenrij	BU001	NOP2		61-85	Bijzonder	Gemeente	<i>Salix alba cultivar</i>	Scheivlieg	1	Solitar	
33	BU002	Meerlo	Molenend		boom/bomenrij	BU002	NOP2		> 110	Monumentaal	Gemeente	<i>Castanea sativa</i>	Tamme Kastanje	2	Solitar	
34	BU008	Meerlo	Molenend	8	boom/bomenrij	BU008	NOP1		62-84	Bijzonder	Particulier	<i>Salix repens/cultr 'Triste'</i>	Truivlieg	1	Solitar	
35	BU015	Meerlo	Molenend	11-11a	boom/bomenrij	BU015	NOP1		> 110	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
36	1001	Horst	Kruisweg		boom/bomenrij	1001	NOP4		61-71	Bijzonder	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	± 125	Rij	
37	1002	Horst	Kruisweg	21	boom/bomenrij	1002	NOP4		61-71	Bijzonder	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	2	Rij	
38	2001	Horst	Tennysweg	25	boom/bomenrij	2001	NOP4		91-101	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	4	Rij	
39	2002	Horst	Tennysweg		boom/bomenrij	2002	NOP4		1002	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	239	Rij	
40	2003	Horst	Herenbosweg		boom/bomenrij	2003	NOP5		111-121	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	161	Laan	
41	2004	Horst	Herenbosweg		boom/bomenrij	2004	NOP4		61-71	Bijzonder	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	19	Laan	
42	2005	Meiderlo	Elsterbos		landschapselement	2005	NOP4		61-71	Bijzonder	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	40	Rij	
43	2006	Horst	Tennysweg	28	boom/bomenrij	2006	NOP4		91-101	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	2	Rij	
44	3001	Meterik	Gortmolenweg		boom/bomenrij	3001	HU6		81-91	Monumentaal	Gem / part	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	± 20	Rij	
45	3002	Meterik	Bergsteeg		boom/bomenrij	3002	HU6		81-91	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
46	3003	Meterik	Sylvestersweg		landschapselement	3003	HU6		geen gegevens	geen gegevens	Gem / part	<i>Quercus R. Pinus S</i>	Zonereik	12	Groep	
47	4001	Meterik	St. maartensweg		landschapselement	4001	KLM5		81-91	Monumentaal	Particulier	<i>Pinus communis</i>	Peer	1	Solitar	
48	4002	Meterik	Schadjekeweg	39	boom/bomenrij	4002	KLM5		56	Bijzonder	Particulier	<i>Pinus communis</i>	Peer	1	Solitar	
49	4003	Meterik	Schadjekeweg		landschapselement	4003	KLM5		81-91	Monumentaal	Particulier	<i>Pinus communis</i>	Berk	1	Solitar	
50	4003a	Meterik	Schadjekeweg		landschapselement	4003a	KLM5		91	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	15	Rij	
51	4004	Meterik	Schadjekeweg Kempweg		boom/bomenrij	4004	KLM5		41	Bijzonder	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	2	Groep	
52	4005	Horst	Nachttegaalweg		landschapselement	4005	KLM5		61-71	Bijzonder	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	30	Rij	
53	4006	Horst	Gortmolenweg		boom/bomenrij	4006	KLM5		151-161	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
54	4007	Horst	Gortmolenweg		landschapselement	4007	KLM5		geen gegevens	geen gegevens	Gemeente	<i>Alnus. Q. Quercus R</i>	Zwarte Els	6	Rij	
55	4008	Horst	Gortmolenweg		landschapselement	4008	KLM5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	4	Laan	
56	4009	Horst	Gortmolenweg	19	boom/bomenrij	4009	KLM5		41	Bijzonder	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	6	Rij	
57	4010	Horst	Gortmolenweg		boom/bomenrij	4010	KLM5		61-71	Bijzonder	Particulier	<i>Lepidum Nigrum</i>	Paarden Nigella	1	Groep	
58	5001	Horst	Vennysweg	115	boom/bomenrij	5001	NOP5		111-121	Monumentaal	Particulier	<i>Aesculus H. Tilia V</i>	Hollandse Kastanje	2	Rij	
59	5002	Horst	Vennysweg		boom/bomenrij	5002	NOP5		51-61	Bijzonder	Particulier	<i>Fraxinus Excelsior</i>	Es	1	Rij	
60	5003	Horst	Vennysweg		boom/bomenrij	5003	NOP5		1003	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Groep	
61	5004	Horst	Witte brugweg		boom/bomenrij	5004	NOP5		± 131	Monumentaal	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	30	Laan	
62	5005	Horst	Kaatsjeplein ter Horst		landschapselement	5005	NOP5		± 161	Monumentaal	Gemeente	diverse soorten	Diverse	100	Groep	
63	5006	Horst	Vennysweg	93	boom/bomenrij	5006	NOP5		211	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	2	Solitar	

Bijzondere en Monumentale bomen Horst aan de Maas

volgnr	objectnr	dorp/keern	straat	hnr	element	b.paspoort	kaart 1	kaart 2	leeftijd	categorie	gem./part	Wetenschappelijke naam	Nederlandsnaam	w. aantal	plantwijze	Nr
64	5007	Meiderlo	Eendekooiweg		boom/bomenrij	5007	NOP5		± 111	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	4	Rij	
65	5008	Meiderlo	Eendekooiweg/Zandweg		boom/bomenrij	5008	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	111	Rij	
66	5009	Meiderlo	Herenbosweg/zandweg		boom/bomenrij	5009	NOP5		71	Bijzonder	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	3	Rij	
67	5010	Meiderlo	Herenbosweg in akkerland		landschapselement	5010	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	24	Rij	
68	5011	Meiderlo	Nachttegaalweg/zandweg		landschapselement	5011	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	21	Rij	
69	5012	Meiderlo	Nachttegaalweg/zandweg		landschapselement	5012	NOP5		81	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	6	Rij	
70	5013	Meiderlo	Herenbosweg/Nachttegaalweg		landschapselement	5013	NOP5		61	Bijzonder	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	20	Rij	
71	5014	Meiderlo	Nachttegaalweg	3	boom/bomenrij	5014	NOP5		111	Monumentaal	Particulier	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	8	Rij	
72	6001	Meiderlo	Nachttegaalweg		landschapselement	6001	NOP5		± 100	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
73	6002	Meiderlo	Nachttegaalweg	10	boom/bomenrij	6002	NOP5		111	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
74	6003	Meiderlo	Danneweg		boom/bomenrij	6003	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	30	Laan	
75	6004	Meiderlo	Eikelbosdijk		boom/bomenrij	6004	NOP5		71-81	Bijzonder	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
76	6005	Meiderlo	Leuvenweg/Svoldweg		landschapselement	6005	GRS5		111	Monumentaal	Gemeente	diverse soorten	Zonereik	16	haght	
77	6006	Meiderlo	Svoldweg	17	boom/bomenrij	6006	GRS5		56	Bijzonder	Gemeente	<i>Betula Pendula</i>	Berk	2	Rij	
78	6007	Meiderlo	Svoldweg	18	boom/bomenrij	6007	GRS5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	3	Rij	
79	6008	Meiderlo	Nieuwenhofweg	5	boom/bomenrij	6008	GRS5		91	Monumentaal	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	1	Solitar	
80	6009	Meiderlo	Nieuwenhofweg	7	boom/bomenrij	6009	GRS5		91	Monumentaal	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	2	Solitar	
81	6010	Meiderlo	Nieuwenhofweg	10	boom/bomenrij	6010	NOP5		81	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	± 151	Laan	
82	9001	Meterik	Bergsteeg		landschapselement	9001	HU6		101	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	± 30	Rij	
83	10001	Meterik	Crommentuynstraat	44	boom/bomenrij	10001	KLM6		141	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
84	10002	Meterik	Crommentuynstraat	34	boom/bomenrij	10002	KLM6		81	Monumentaal	Particulier	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	4	Groep	
85	10003	Meterik	Crommentuynstraat	38	boom/bomenrij	10003	KLM6		111	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	3	Rij	
86	10004	Meterik	St. Jansstraat	1	boom/bomenrij	10004	KLM6		411	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia vulgaris</i>	Hollandse Linde	1	Solitar	
87	10005	Meterik	Past. Notemanstraat	26a	boom/bomenrij	10005	KLM6		71	Bijzonder	Particulier	<i>Castanea sativa</i>	Tamme Kastanje	2	Solitar	
88	10006	Meterik	Begraafplaats Meterik		boom/bomenrij	10006	KLM6		161	Monumentaal	Particulier	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	2	Solitar	
89	10007	Meterik	St. Jansstraat	5	boom/bomenrij	10007	KLM6		111	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
90	10008	Meterik	St. Jansstraat	13	boom/bomenrij	10008	KLM6		81	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	3	Rij	
91	10009	Meterik	St. Jansstraat	37	boom/bomenrij	10009	KLM6		81	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	2	Rij	
92	10010	Meterik	St. Jansstraat	116	boom/bomenrij	10010	KLM6		± 134	Monumentaal	Particulier	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	2	Rij	
93	10011	Meterik	Meterikseweg	84 en 86	boom/bomenrij	10011	KLM6		91	Monumentaal	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	7	Laan	
94	10012	Horst	Melaweg	19	boom/bomenrij	10012	KLM6		71-81	Bijzonder	Particulier	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
95	10013	Meterik	St. Jansstraat	137	boom/bomenrij	10013	KLM6		geen gegevens	Particulier		natuurlijk populier	1	Solitar		
96	11001	Horst	Americanseweg/waterstraat	137	boom/bomenrij	11001	KLM6		91	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
97	11002	Horst	Westerhofstraat	69	boom/bomenrij	11002	KLM6		61	Bijzonder	Particulier	<i>Betula Pendula</i>	Berk	1	Solitar	
98	11003	Horst	Westerhofstraat		boom/bomenrij	11003	KLM6		61	Bijzonder	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	31	Laan	
99	11004	Horst	Julianenstraat/ Princes Marijkestraat		boom/bomenrij	11004	KLM6		61	Bijzonder	Gemeente	<i>Tilia Vulgaris</i>	Hollandse Linde	1	Solitar	
100	11005	Horst	Gastendreef		boom/bomenrij	11005	NOP5		61	Bijzonder	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
101	11006	Horst	Witte Brugweg		boom/bomenrij	11006	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	40	Laan	
102	11007	Horst	Gastendreef	38	boom/bomenrij	11007	NOP5		111-131	Monumentaal	Gemeente	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Tamme Kastanje	5	Groep	
103	11008	Horst	Gastendreef	36	landschapselement	11008	NOP5		71	Bijzonder	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	5	Groep	
104	11009	Horst	Gastendreef	36	boom/bomenrij	11009	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
105	11010	Horst	Gastendreef		boom/bomenrij	11010	KLM5		71	Bijzonder	Gemeente	<i>Viburnum pseudoacacia</i>	Valerobes	1	Solitar	
106	11011	Horst	Gelb. V. Doornlaan		boom/bomenrij	11011	KLM6		51	Bijzonder	Gemeente	<i>Prunus Padus "Waterlini"</i>	Vogelkers	1	Solitar	
107	11012	Horst	Ermlstraat		landschapselement	11012	KLM6		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	24	Groep	
108	11013	Horst	Americanseweg/ Lysterhof		boom/bomenrij	11013	KLM6		61	Bijzonder	Gemeente	<i>Rubus Pseudacacia</i>	Valse Acazie	2	Groep	
109	11014	Horst	Willemsingel		boom/bomenrij	11014	NOP5		61	Bijzonder	Gemeente	<i>Tilia tomentosa</i>	Zakdoorn	10	Groep	
110	11015	Horst	Deken Crenenstraat		boom/bomenrij	11015	NOP5		56	Bijzonder	Gemeente	<i>Prunus Serotina "Kazari"</i>	Japanse Kersen	9	Rij	
111	11016	Horst	van Mervijckstraat		boom/bomenrij	11016	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	
112	11017	Horst	Delitz Crenenstraat / Begraafplaats		boom/bomenrij	11017	NOP5		51-61	Bijzonder	Gemeente	<i>Cedrus Atlantica</i> en <i>Tilia Euxhoria</i>	Ceder	10	Groep	
113	11018	Horst	Anthoniuspark		boom/bomenrij	11018	NOP5		61	Bijzonder	Gemeente	<i>Aesculus Hippocastanum</i>	Paarden Kastanje	1	Solitar	
114	11019	Horst	Gasthuisstraat	19	boom/bomenrij	11019	NOP5		161	Monumentaal	Gemeente	<i>Fagus Sylvatica Acer Pseudoplatanus</i>	Beuk	40	Rij haag	
115	11020	Horst	Gasthuisstraat	14	boom/bomenrij	11020	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Platan	1	Solitar	
116	11021	Horst	Loekeweg	60	boom/bomenrij	11021	NOP5		76	Bijzonder	Gemeente	<i>Quercus Robura</i>	Amerikaanse eik	1	Solitar	
117	11022	Horst	Akkerstraat	10	boom/bomenrij	11022	KLM7		61	Bijzonder	Gemeente	<i>Betula Pendula</i>	Berk	1	Solitar	
118	11023	Horst	Loekeweg	26	boom/bomenrij	11023	NOP5		61	Bijzonder	Gemeente	<i>Aesculus Hippocastanum</i>	Paarden Kastanje	1	Solitar	
119	11024	Horst	Loekeweg	28	boom/bomenrij	11024	NOP5		56	Bijzonder	Gemeente	<i>Magnolia Kobus</i>	Magnolia	1	Solitar	
120	11025	Horst	Herstraat	61	boom/bomenrij	11025	NOP5		131	Monumentaal	Gemeente	<i>Fagus Sylvatica Magnolia Kobus</i>	Beuk	2	Solitar	
121	11026	Horst	Herstraat	63	boom/bomenrij	11026	NOP5		62	Bijzonder	Gemeente	<i>Fagus Sylvatica (2) Tilia Vulgaris (1)</i>	Beuk	3	Solitar	
122	11027	Horst	Versteegweg		boom/bomenrij	11027	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Platanus acerifolia</i>	Platan	1	Solitar	
123	11028	Horst	Berkelstraat	7	boom/bomenrij	11028	NOP5		56	Bijzonder	Gemeente	<i>Sophora japonica</i>	Honingboom	1	Solitar	
124	11029	Horst	Veldealseweg	35	boom/bomenrij	11029	NOP5		81-141	Monumentaal	Gemeente	<i>Platanus Acerifolia Acer Pseudoplatanus</i>	Plataan	3	Groep	
125	11030	Horst	Veldealseweg	33	boom/bomenrij	11030	NOP5		131	Monumentaal	Gemeente	<i>Fagus Sylvatica</i>	Beuk	1	Solitar	
126	11031	Horst	Veldealseweg		boom/bomenrij	11031	NOP5		111	Monumentaal	Gemeente	<i>Quercus Robur</i>	Zonereik	1	Solitar	

Bijzondere en Monumentale bomen Horst aan de Maas

volgnr	objectnr	dorpskern	straat	hnr	element	b.paspoort	kaart 1	kaart 2	leeftijd	categorie	gem./part.	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	w. aantal	plantwijze	Nr
127	11032	Horst	Meldersloeweg - rondte		boom/bomenrij	11032	NOP6		81	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	3	Groep	
128	11033	Horst	Koningswaranda		boom/bomenrij	11033	NOP6		161	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	1	Rij	
129	11034	Horst	Convent		boom/bomenrij	11034	NOP6		70-75	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	4	Groep	
130	11036	Horst	Pr. IJnestrat		boom/bomenrij	11036	NOP6		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	14	Rij	
131	11037	Horst	Solstraat	2	boom/bomenrij	11037	NOP6		geen gegevens	geen gegevens	Particulier	Sophora Japonica	Honingboom	1	Solitaire	
132	11039	Horst	Verlooseweg	1	boom/bomenrij	11039	NOP6		geen gegevens	geen gegevens	Particulier	Robinia Pseudoacacia	Valse acacia	1	Solitaire	
134	11040	Horst	Verlooseweg	9	boom/bomenrij	11040	NOP6		131	Monumentaal	Particulier	Tilia	Linde	1	Rij	
135	12001	Melderslo	Boornseweg	3	boom/bomenrij	12001	NOP6		121	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	4	Rij	
136	12002	Melderslo	Boornseweg	7	boom/bomenrij	12002	NOP6		121	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Rij	
137	12003	Melderslo	Denenweg	24-26	boom/bomenrij	12003	NOP6		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur / Castanea Sativa	Zonereik	15	Groep	
138	12004	Melderslo	Denenweg	16	boom/bomenrij	12004	NOP6		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur / Castanea Sativa	Zonereik	7	Groep	
139	12005	Melderslo	Denenweg		boom/bomenrij	12005	NOP6		81	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	3	Groep	
140	12006	Melderslo	Denenweg	23	landschapsselement	12006	NOP6		121	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris, Fagus Sylvatica	Hollandse Linde	20	Rij	
141	12007	Melderslo	Denenweg	19	landschapsselement	12007	NOP6		121	Monumentaal	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	15	Haag	
142	12008	Melderslo	Hogeweg	6	boom/bomenrij	12008	NOP6		101	Monumentaal	Particulier	Castanea Sativa	Tamme kastanje	1	Solitaire	
143	12009	Melderslo	Vlaasweg	66	landschapsselement	12009	NOP6		111	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Groep	
144	12010	Melderslo	Koningsweg	4	boom/bomenrij	12010	NOP6		geen gegevens	geen gegevens	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	2	Rij	
145	12011	Melderslo	Vlaasweg	35	landschapsselement	12011	NOP6		61	Bijzonder	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	40	Haag	
146	12012	Melderslo	Vlaasweg	45	boom/bomenrij	12012	NOP6		91	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	3	Solitaire	
147	12013	Melderslo	Vlaasweg	43	boom/bomenrij	12013	NOP6		91	Monumentaal	Particulier	Fagus Sylvatica Capinus Betulus	Beuk	3	Rij	
148	12014	Melderslo	Recht Mulderstraat		boom/bomenrij	12014	NOP5		81	Monumentaal	Particulier	Quercus Rubra	Amerikaanse eik	14	Rij	
149	12015	Melderslo	Blakerveg	32	boom/bomenrij	12015	GRS6		92	Monumentaal	Particulier	Castanea Sativa	Tamme kastanje	1	Solitaire	
150	12016	Melderslo	Blakerveg	8	boom/bomenrij	12016	NOP6		91	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	5	Rij	
151	12017	Melderslo	R. Mulderstraat	5	boom/bomenrij	12017	GRS6		111	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Solitaire	
152	12018	Melderslo	Heuvelweg	14	boom/bomenrij	12018	NOP6		131	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Rij	
153	12019	Melderslo	Danilweg	69	boom/bomenrij	12019	NOP6		91	Monumentaal	Particulier	Tilia Euclyora	Krimlinde	2	Rij	
154	12021	Melderslo	Blakerveg	16	boom/bomenrij	12021	NOP6		81	Monumentaal	Particulier	Tilia Euclyora	Krimlinde	5	Rij	
155	13001	Grindtvee	Apostelweg		boom/bomenrij	13001	BCD7		geen gegevens	geen gegevens	Gemeente	Quercus Rubra	Amerikaanse eik	1	Solitaire	
156	13002	Grindtvee	Deurnseweg		boom/bomenrij	13002	BCD7		111	Monumentaal	Gemeente	Acer Saccharinum	Zilveresdoorn	1	Solitaire	
157	13003	Grindtvee	geheel Grindtvee		boom/bomenrij	13003	BCD7		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Rubra	Amerikaanse eik	>100		
158	13004	Grindtvee	Lindgoed Grindtvee		boom/bomenrij	13004	BCD7		111	Monumentaal	Particulier	Acer Saccharinum	Zilveresdoorn	1	Solitaire	
159	13005	Grindtvee	Lindgoed Grindtvee		boom/bomenrij	13005	BCD7		111	Monumentaal	Particulier	Taxodium distichum	Mierascypres	1	Solitaire	
160	13006	Grindtvee	Lindgoed Grindtvee		boom/bomenrij	13006	BCD7		111	Monumentaal	Particulier	Platanus acerfolia	Plataan	1	Solitaire	
161	13007	Grindtvee	Lindgoed Grindtvee		boom/bomenrij	13007	BCD7		111	Monumentaal	Particulier	Acer Saccharinum	Zilveresdoorn	8	Groep	
162	13008	Grindtvee	Sphagnumweg		boom/bomenrij	13008	BCD7		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	2	Groep	
163	13009	Grindtvee	Pastoor Hendrikstraat		boom/bomenrij	13009	BCD7		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitaire	
164	13010	Grindtvee	Deurnseweg	6	boom/bomenrij	13010	BCD7		111	Monumentaal	Particulier	Robinia Pseudoacacia	Valse Acacia	1	Solitaire	
165	13011	Grindtvee	Deurnseweg		boom/bomenrij	13011	BCD7		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Amerikaanse eik	34	Laan	
166	13012	Grindtvee	Deurnseweg		landschapsselement	13012	BCD7		61	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	40-50	Houtwal	
167	13013	Grindtvee	Deurnseweg / kerk		boom/bomenrij	13013	BCD7		111	Monumentaal	Gemeente	Robinia Pseudoacacia	Zonereik	5	Laan	
168	13014	Grindtvee	Helenastraat		boom/bomenrij	13014	BCD7		± 111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	5	Laan	
169	13015	Grindtvee	St. Barbara straat		boom/bomenrij	13015	BCD7		81	Monumentaal	Gemeente	Betula Pendula	Berk	1	Solitaire	
170	15001	America	Nusselsestraat	1	boom/bomenrij	15001	HJ7		111	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Rij	
171	15003	America	Gerard Smuldersstraat		boom/bomenrij	15003	HJ7		61	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	3	Groep	
172	15004	America	beukenhof		boom/bomenrij	15004	HJ7		111	Monumentaal	Gemeente	Fagus Sylvatica	Beuk	13	Groep	
173	15005	America	Puutweg 27	27	boom/bomenrij	15005	HJ7		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	4	Groep	
174	15006	America	Puutweg 26	26	boom/bomenrij	15006	HJ7		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitaire	
175	15007	America	Gerard Smuldersstraat		landschapsselement	15007	HJ7		61	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	3	Groep	
176	15008	America	Schiedijk		boom/bomenrij	15008	HJ7		61	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	31	Laan	
177	15009	America	Past. Juckentstraat / kerk		boom/bomenrij	15009	HJ7		80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Diverse soorten	2	Laan	
178	15010	America	Past. Juckentstraat / kerk	10	boom/bomenrij	15010	HJ7		81	Monumentaal	Gemeente	Robinia Pseudoacacia	Valse Acacia	2	Solitaire	
179	16001	America	Hofweg		boom/bomenrij	16001	HJ7		81-121	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	360	Laan	
180	16002	Metier	Roodweg		boom/bomenrij	16002	HJ7		81	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	6	Laan	
181	16003	Metier	Boothweg	5	boom/bomenrij	16003	HJ7		111	Monumentaal	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	1	Solitaire	
182	16004	Metier	Eichhorstweg		landschapsselement	16004	HJ7		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	35	Groep	
183	16005	America	Hofberweg		boom/bomenrij	16005	HJ7		81	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	45	Laan	
184	16006	Metier	Eichhorstweg		boom/bomenrij	16006	HJ7		81	Monumentaal	Particulier	Betula Pendula	Ruwe berk	1	Houtwal	
185	17001	Hegelsom	Hillweg	6	boom/bomenrij	17001	KLM7		61	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitaire	
186	17002	Hegelsom	Hillweg		boom/bomenrij	17002	KLM7		71	Bijzonder	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	6	Rij	
187	17003	Hegelsom	Stationstraat	17	boom/bomenrij	17003	KLM7		61	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitaire	
188	17004	Hegelsom	Kranenstraat	101	boom/bomenrij	17004	KLM7		81	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	6	Groep	
189	17005	Hegelsom	Kranenstraat	90	boom/bomenrij	17005	KLM7		61	Bijzonder	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	2	Groep	
190	17006	Hegelsom	Hillweg	2	boom/bomenrij	17006	KLM7		131	Monumentaal	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	8	Haag	

Bijzondere en Monumentale bomen Horst aan de Maas

volgnr	objectnr	dorpskern	straat	hnr	element	b.paspoort	kaart 1	kaart 2	leeftijd	categorie	gem./part.	wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	w. aantal	plantwijze	Nr
191	17007	Hegelsom	Kogelstraat		boom/bomenrij	17007	KLM7		111	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Groep	
192	17008	Hegelsom	Past. Debeijestraat	13	boom/bomenrij	17008	KLM7		131	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	1	Solitar	
193	17009	Hegelsom	Past. Debeijestraat	4	boom/bomenrij	17009	KLM7		61	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	1	Solitar	
194	17010	Hegelsom	Past. de Beijstraat	6	boom/bomenrij	17010	KLM7		81	Bijzonder	Particulier	Acer Saccharum	Zilverlinde	1	Solitar	
195	17011	Hegelsom	Meester Wijnenstraat/ Kerk		boom/bomenrij	17011	KLM7		61	Bijzonder	Particulier	Acer Saccharum	Zilverlinde	1	Solitar	
196	17012	Hegelsom	Heijzenstraat m. Wijnenstraat		boom/bomenrij	17012	KLM7		81	Monumentaal	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	13	Laan	
197	17014	Hegelsom	Hagekruisweg	25	boom/bomenrij	17014	KLM7		81	Monumentaal	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	2	Solitar	
198	17015	Hegelsom	Hagekruisweg	16-20	boom/bomenrij	17015	KLM7		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	3	Groep	
199	17016	Hegelsom	Hagekruisweg	20	boom/bomenrij	17016	KLM7		81	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitar	
200	17017	Hegelsom	Eikenwal		boom/bomenrij	17017	KLM7		81	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitar	
201	17018	Hegelsom	Tongeloseweg	21	boom/bomenrij	17018	KLM7		111	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	3	Rij	
202	17019	Hegelsom	Past. Debeijestraat	91	boom/bomenrij	17019	KLM7		61	Bijzonder	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	4	Rij	
203	17020	Hegelsom	Stationstraat		boom/bomenrij	17020	KLM7		161	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Hollandse Linde	2	Solitar	
204	17021	Hegelsom	Groote molenbeek		landschapsselement	17021	NOP7		121	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	20	Solitar	
205	17022	Hegelsom	St. Jorisweg	24	boom/bomenrij	17022	NOP6		121	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitar	
206	17023	Hegelsom	Stationstraat		boom/bomenrij	17023	NOP7		61	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Diverse soorten	1	Laan	
207	17024	Hegelsom	Heijnenstraat		boom/bomenrij	17024	KLM7		61	Bijzonder	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Rij	
208	18001	Horst	Vrouwboomweg	5	boom/bomenrij	18001	NOP7		61	Bijzonder	Particulier	Fraxinus Excelsior	Es	1	Rij	
209	18002	Horst	Vrouwboomweg	6	boom/bomenrij	18002	NOP7		81	Monumentaal	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	9	Rij	
210	18003	Hegelsom	St. Annastraat		landschapsselement	18003	NOP7		311	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	4	Groep	
211	18004	Hegelsom	Reulweg	5	boom/bomenrij	18004	NOP7		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	2	Groep	
212	18005	Hegelsom	Reulweg	5	boom/bomenrij	18005	NOP7		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	2	Solitar	
213	18006	Hegelsom	Reulweg		boom/bomenrij	18006	NOP7		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	6	Solitar	
214	18007	Hegelsom	Dijkheideweg		boom/bomenrij	18007	NOP7		56	Bijzonder	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	3	Rij	
215	18008	Melderslo	Boornseweg	13	landschapsselement	18008	NOP6		61	Bijzonder	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	30	Rij	
216	22001	America	Zwarte plakweg		boom/bomenrij	22001	HJ7		81	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	1	Rij	
217	22002	America	Zwarte plakweg	19	boom/bomenrij	22002	HJ7		61	Bijzonder	Gemeente	Fagus Sylvatica	Beuk	13	Rij	
218	22003	America	Grasveldseweg		boom/bomenrij	22003	HJ7		81	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitar	
219	22004	America	Grasveldseweg		landschapsselement	22004	KLM8		100	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Groep	
220	22005	America	Grasveldseweg		landschapsselement	22005	KLM8		81	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	8	Groep	
221	22006	America	Spoornweg	32	landschapsselement	22006	KLM8		81	Monumentaal	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	1	Rij	
222	23001	Hegelsom	Stationstraat	140	boom/bomenrij	23001	KLM8		81	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Rij	
223	23002	Hegelsom	Aldersloot		boom/bomenrij	23002	KLM8		141	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	1	Solitar	
224	23003	Hegelsom	Spoornweg Station		boom/bomenrij	23003	KLM8		151	Monumentaal	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	6	Rij	
225	23004	Hegelsom	Spoornweg Station		boom/bomenrij	23004	KLM8		141	Monumentaal	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	4	Groep	
226	23005	Hegelsom	Stationstraat		boom/bomenrij	23005	KLM8		141	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	3	Groep	
227	23006	America	Wachtpostweg	6	landschapsselement	23006	KLM8		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	60	Rij	
228	24001	Hegelsom	Dijkheideweg		boom/bomenrij	24001	NOP6		93	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse Linde	2	Groep	
229	24002	Hegelsom	Dijkheideweg		boom/bomenrij	24002	NOP6		93	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	3	Rij	
230	24003	Hegelsom	Nieuweg		boom/bomenrij	24003	KLM8		91	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	3	Rij	
231	81001	Broekhuizen	Molenweg	1a	boom/bomenrij	81001	TUV2		131	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitar	
232	81002	Broekhuizen	Molenweg	20	boom/bomenrij	81002	TUV2		121	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	4	Rij	
233	81003	Broekhuizen	Molenweg	20	boom/bomenrij	81003	TUV2		131	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	2	Groep	
234	81004	Broekhuizen	Bitferswijkseweg		boom/bomenrij	81004	TUV2		91	Monumentaal	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	1	Solitar	
235	81005	Broekhuizen	Bitferswijkseweg		boom/bomenrij	81005	TUV2		161	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Linde	2	Rij	
236	81006	Broekhuizen	Bitferswijkseweg	3	boom/bomenrij	81006	TUV2		72 + 92	Monumentaal	Particulier	Pinus sylvestris	Eik	6	Groep	
237	81007	Broekhuizen	Horneweg	2	boom/bomenrij	81007	TUV2			Monumentaal	Particulier	Quercus Robur, Tilia Euclyptora	Diverse soorten	2	Solitar	
238	81008	Broekhuizen	Horneweg	1	boom/bomenrij	81008	TUV2		161	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitar	
239	81009	Broekhuizen	Horneweg	1	boom/bomenrij	81009	TUV2			Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitar	
240	81010	Broekhuizen	Bitferswijkseweg	4	boom/bomenrij	81010	TUV2		161	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Linde	1	Solitar	
241	81011	Broekhuizen	Bitferswijkseweg	16	boom/bomenrij	81011	TUV2		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Diverse soorten	16	Rij	
242	81012	Broekhuizen	Bitferswijkseweg	16	landschapsselement	81012	TUV2		61	Bijzonder	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	16	Rij	
243	81013	Broekhuizen	Bitferswijkseweg	2	boom/bomenrij	81013	TUV2			Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	2	Groep	
244	81014	Broekhuizen	Kriensstraat	2	boom/bomenrij	81014	TUV2		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	2	Groep	
245	81015	Broekhuizen	Belgerijweg	2	boom/bomenrij	81015	TUV2		121	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	7	Groep	
246	81016	Broekhuizen	Horneweg	1	boom/bomenrij	81016	TUV2			Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zonereik	1	Solitar	
247	82001	Broekhuizen	Kerkstraat	2	boom/bomenrij	82001	TUV3		91	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	1	Groep	
248	82001	Broekhuizen	Kerkstraat	2	landschapsselement	82002	TUV3		100	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris, Quercus Rubra	Diverse soorten	2	Solitar	
249	82001	Broekhuizen	Kerkstraat	2	landschapsselement	82003	TUV3		91	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	7	Groep	
250	82004	Broekhuizen	Kerkstraat	4	boom/bomenrij	82004	TUV3		91	Monumentaal	Gemeente	Fagus Sylvatica	Rode beuk	1	Solitar	
251	82005	Broekhuizen	Kerkstraat	34	boom/bomenrij	82005	TUV3		61	Bijzonder	Gemeente	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	1	Solitar	
252	82006	Broekhuizen	Kerkstraat		boom/bomenrij	82006	TUV3		111- 121	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zonereik	1	Laan	
253	82007	Broekhuizen	Aan de schans		boom/bomenrij	82007	TUV2		61-71	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	11	Rij	

Bijzondere en Monumentale bomen Horst aan de Maas

volgnr	objectnr	dorpskern	straat	hnr	element	b.paspoort	kaart 1	kaart 2	leeftijd	categorie	gem./part	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	w. aantal	plantwijze	Nr.
254	B2008	Broekhuizen	Genenbergring	25	boom/bomenrij	B2008	TUV2		81	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	4	Groep	
255	B2009	Broekhuizen	Genenbergring L.H.v.	25	landschapsselement	B2009	TUV2		121	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	4	Groep	
256	B2010	Broekhuizen	Hoogstraat/Veerstraat		boom/bomenrij	B2010	TUV4		111	Monumentaal	Gemeente	Tilia Vulgaris	Linde	1	Solitaïr	
257	B2011	Broekhuizen	Swolgenweg		boom/bomenrij	B2011	TUV2		51	Bijzonder	Gemeente	Tilia Cordata	Linde	1	Solitaïr	
258	B2012	Broekhuizen	Huize de Kolk		landschapsselement	B2012	TUV3		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus robur	Zomereik	102	Laan	
259	B3001	Broekhuizen	Mr. Segenvweg		boom/bomenrij	B3001	TUV4		61	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Amerikaanse eik	1	Solitaïr	
260	B3002	Broekhuizen	Marstraat		boom/bomenrij	B3002	TUV4		161	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
261	B3003	Broekhuizen	Marstraat		boom/bomenrij	B3003	TUV4		111	Monumentaal	Gemeente	Fraxinus Excelsior	Es	3	Rij	
262	B3004	Broekhuizen	Marstraat		landschapsselement	B3004	TUV4		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	5	Groep	
263	B3005	Lotum	Marstraat		boom/bomenrij	B3005	TUV5		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
264	B3006	Lotum	Marstraat		boom/bomenrij	B3006	TUV5		81	Monumentaal	Particulier	Populus euramericana	Populier	1	Solitaïr	
265	B3007	Lotum	Marstraat		landschapsselement	B3007	TUV5		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	4	Groep	
266	B3008	Lotum	Lotumseweg		landschapsselement	B3008	TUV4		81	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	50	Groep	
267	B3009	Broekhuizen	Stokterweg	12	boom/bomenrij	B3009	TUV4		61	Bijzonder	Particulier	Aesculus Carnea	paardekastanje	1	Rij	
268	B3010	Broekhuizen	Oude Vorkelseweg		boom/bomenrij	B3010	TUV4		101	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Amerikaanse eik	1	Solitaïr	
269	B3011	Broekhuizen	Vorkelseweg		boom/bomenrij	B3011	TUV5		81	Monumentaal	Particulier	Tilia Vulgaris	Linde	2	Solitaïr	
270	B3012	Broekhuizen	Horstweg	6	landschapsselement	B3012	TUV4		66	Bijzonder	Gemeente	Tilia Vulgaris	Linde	5	Groep	
271	B3013	Broekhuizen	Horstweg	6	boom/bomenrij	B3013	TUV4		63	Bijzonder	Gemeente	Aesculus Carnea	paardekastanje	1	Groep	
272	B3014	Lotum	Stokterweg	6	landschapsselement	B3014	TUV4		311	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	50	Groep	
273	L1001	Lotum	Markt	3	boom/bomenrij	L1001	TUV5		111	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Linde	3	Rij	
274	L1002	Lotum	De Borggraaf		landschapsselement	L1002	TUV5		91	Monumentaal	Particulier	Aesculus Hippocastanum, Quercus Robur	Diverse soorten	53	Rij	
275	L1003	Lotum	Zandsp. 'n de bergen'		boom/bomenrij	L1003	TUV5		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	3	Rij	
276	L1004	Lotum	Marstraat		boom/bomenrij	L1004	TUV5		61-71	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Amerikaanse eik	2	Rij	
277	L1005	Lotum	Marstraat		boom/bomenrij	L1005	TUV5		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	6	Rij	
278	L1006	Severum	Broekhuizenweg	40-42	landschapsselement	L1006	TUV5		81	Bijzonder	Particulier	Populus euramericana	populier	5	Groep	
279	L1006.1	Lotum	Hombbergerweg	9	boom/bomenrij	L1006.1	TUV5		111	Monumentaal	Particulier	Castanea Sativa	Tamme Kastanje	3	Rij	
280	L1007	Lotum	Hombbergerweg	9	boom/bomenrij	L1007	TUV5		66	Bijzonder	Particulier	Robinia Pseudoacacia cv	Valise Acacia	2	Groep	
281	L1008	Lotum	Hombbergerweg	9	boom/bomenrij	L1008	TUV5		91	Monumentaal	Particulier	Taxus baccata	Taanus	2	Groep	
282	L1009	Lotum	Hombbergerweg	9	boom/bomenrij	L1009	TUV5		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	18	Laan	
283	L1010	Lotum	Hombbergerweg		boom/bomenrij	L1010	TUV5		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Rij	
284	L1011	Lotum	Rozelaan	2	boom/bomenrij	L1011	TUV5		61	Bijzonder	Gemeente	Fagus sylvatica Atropurpurea	Beuk	3	Rij	
285	L1012	Lotum	Zwaaenhelike	1	boom/bomenrij	L1012	TUV5		131	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
286	L1013	Lotum	Zwaaenhelike	17A	boom/bomenrij	L1013	TUV5		61	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
287	L1014	Lotum	Zwaaenhelike		boom/bomenrij	L1014	TUV5		51-61	Bijzonder	Gemeente	Tilia Vulgaris	Linde	32	Laan	
288	L1015	Lotum	Hombbergerweg	68	boom/bomenrij	L1015	TUV5		141	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
289	L1016	Lotum	Hombbergerweg	74	boom/bomenrij	L1016	TUV5		71	Bijzonder	Gemeente	Ainus, G. Quercus R	zwarte els	5	Rij	
290	L1017	Lotum	Markt	19	boom/bomenrij	L1017	TUV5		81	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse linde	2	Rij	
291	L1018	Lotum	Broekhuizenweg	46	boom/bomenrij	L1018	TUV5		81	Monumentaal	Particulier	Tilia europaea	Linde	2	Rij	
292	L1019	Lotum	Hoofdstaat	8	boom/bomenrij	L1019	TUV5		81	Monumentaal	Particulier	Tilia europaea	Linde	2	Rij	
293	L3001	Lotum	Houfhuizenweg		boom/bomenrij	L3001	TUV7		121	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
294	L3002	Lotum	Houfhuizenweg		boom/bomenrij	L3002	TUV7		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	5	Groep	
295	L3003	Lotum	Houfhuizenweg	11	landschapsselement	L3003	TUV7		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	14	Groep	
296	L3004	Lotum	Zandtenweg	1	boom/bomenrij	L3004	TUV6		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	12	Laan	
297	L3005	Lotum	Zandtenweg/Grimmelsweg		landschapsselement	L3005	TUV6		91	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	2	Groep	
298	L3006	Lotum	De Steen		boom/bomenrij	L3006	TUV6		111	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	12	Laan	
299	L3007	Lotum	Veerweg		boom/bomenrij	L3007	TUV6		81	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	2	Solitaïr	
300	L3008	Lotum	Veerweg	6	boom/bomenrij	L3008	TUV6		61-141	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	13	Groep	
301	L3009	Lotum	Opderdonkeweg		boom/bomenrij	L3009	TUV6		91	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
302	L3010	Lotum	Opderdonkeweg	22	boom/bomenrij	L3010	TUV6		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	20	Rij	
303	L3011	Lotum	Hoofdstaat	54	boom/bomenrij	L3011	TUV6		121	Monumentaal	Particulier	Tilia vulgaris	Linde	2	Rij	
304	L3012	Lotum	Hoofdstaat	50	boom/bomenrij	L3012	TUV6		61	Bijzonder	Particulier	Robinia Pseudoacacia cv	Valise acacia	2	Solitaïr	
305	L3013	Lotum	Hoofdstaat		boom/bomenrij	L3013	TUV6		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur, Q. Rubra, Fagus Sylvatica	Manneboom	1	Solitaïr	
306	L3014	Lotum	Mgr Schravendaan		landschapsselement	L3014	TUV6		81	Monumentaal	Particulier	Quercus robur	Zomereik	6	Groep	
307	L3015	Lotum	Houfhuizenweg	5	boom/bomenrij	L3015	TUV6		81	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	4	Groep	
308	L3016	Lotum	Zandtenweg	6	boom/bomenrij	L3016	TUV6		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
309	L3021	Lotum	Hoofdstaat	45	boom/bomenrij	L3021	TUV6		61	Bijzonder	Particulier	Sequoia dandron giganteum	Manneboom	1	Rij	
310	L3022	Lotum	Baron Aertlaan	9	boom/bomenrij	L3022	TUV5		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
311	L4001	Severum	Meerloselaan		boom/bomenrij	L4001	QRS7		111	Monumentaal	Particulier	Fagus Sylvatica	Beuk	± 500	Rij	
312	L4003	Severum	Horsdijk	110	boom/bomenrij	L4003	QRS6		61	Bijzonder	Particulier	Tilia Vulgaris	Linde	2	Groep	
313	L5001	Grubbenvorst	Wilvelweg	48	boom/bomenrij	L5001	QRS7		111	Monumentaal	Particulier	Tilia Vulgaris	Linde	2	Rij	
314	L5002	Grubbenvorst	Wilvelweg	2	boom/bomenrij	L5002	NOP7		71	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	2	Groep	
315	L5003	Grubbenvorst	Wilvelweg	15	landschapsselement	L5003	NOP7		61	Bijzonder	Particulier	Quercus robur	Zomereik	15	Groep	
316	L5004	Grubbenvorst	Aartsfsweg		boom/bomenrij	L5004	NOP8		99	Monumentaal	Gemeente	Aesculus hippocastanum	Paardekastanje	1	Solitaïr	

Bijzondere en Monumentale bomen Horst aan de Maas

volgnr	objectnr	dorpskern	straat	hnr	element	b.paspoort	kaart 1	kaart 2	leeftijd	categorie	gem./part	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	w. aantal	plantwijze	Nr.
317	L5005	Grubbenvorst	Aartsfsweg		boom/bomenrij	L5005	NOP8		86	Monumentaal	Gemeente	Quercus robur	Paardekastanje	5	Rij	
318	L6002	Grubbenvorst	Stationsweg		boom/bomenrij	L6002	QRS7		76	Monumentaal	Gemeente	Fagus Sylvatica	Beuk	1	Solitaïr	
319	L7001	Grubbenvorst	Loventseweg	13	boom/bomenrij	L7001	QRS8		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
320	L7002	Grubbenvorst	Broekhuizen/Parallelweg		landschapsselement	L7002	TUV8		121	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur, Q. Rubra, Fagus Sylvatica	Diverse soorten	160	Laan	
321	L7003	Grubbenvorst	Schootstraat		boom/bomenrij	L7003	TUV8		131	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
322	L7004	Grubbenvorst	Past. Vullingsplein		landschapsselement	L7004	TUV9		71	Bijzonder	Particulier	Tilia vulgaris	Linde	1	Solitaïr	
323	L7005	Grubbenvorst	Past. Vullingsplein		boom/bomenrij	L7005	TUV9		71	Bijzonder	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardekastanje	1	Solitaïr	
324	L7007	Grubbenvorst	Kerkstraat 9		boom/bomenrij	L7007	TUV9		111	Monumentaal	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardekastanje	2	Solitaïr	
325	L7008	Grubbenvorst	Lotumseweg	16	boom/bomenrij	L7008	TUV8		111	Monumentaal	Particulier	Tilia tomentosa	Zilverlinde	1	Solitaïr	
326	L7009	Grubbenvorst	Lotumseweg	62	boom/bomenrij	L7009	TUV8		81	Monumentaal	Particulier	Aesculus hippocastanum	Paeleem Kastanje	1	Solitaïr	
327	L7010	Grubbenvorst	Dorpstraat		boom/bomenrij	L7010	TUV8		51	Bijzonder	Particulier	Tilia vulgaris	Linde	1	Solitaïr	
328	L7011	Grubbenvorst	Lotumseweg	24	boom/bomenrij	L7011	TUV8		71	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
329	L8001	Grubbenvorst	Verloseweg	22	boom/bomenrij	L8001	TUV9		111	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	2	Groep	
330	L8002	Grubbenvorst	Verloseweg/groenstok	30	boom/bomenrij	L8002	TUV9		91	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	50	Groep	
331	L8003	Grubbenvorst	Verloseweg	15	landschapsselement	L8003	TUV9		76	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	15	Rij	
332	L8004	Grubbenvorst	Verloseweg	1	boom/bomenrij	L8004	TUV9		63	Bijzonder	Particulier	Walnut	Zomereik	1	Solitaïr	
333	1	Severum	Boswachtersweg		boom/bomenrij	PS1	KLMB		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	16	Rij	
334	2	Severum	Linderstaalje		landschapsselement	PS2	KIM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Diverse soorten	Zomer eik, wilg, els	25	Rij	
335	3	Severum	Linderstaalje		landschapsselement	PS3	KIM9		> 80	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
336	4	Severum	Hoogbroek		boom/bomenrij	PS4	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Salix Alba	Knotwilgen	15	Rij	
337	5	Severum	Hoogbroek	27	boom/bomenrij	PS5	KIM9		> 60	Bijzonder	Particulier	Fraxinus Excelsior	Es	1	Solitaïr	
338	6	Severum	Hoogbroek		landschapsselement	PS6	KIM9		> 60	Bijzonder	Gem./ part	Salix Alba	Wilg	35	Rij	
339	7	Severum	Hoogbroek		boom/bomenrij	PS7	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Fraxinus Excelsior	Es	6	Groep	
340	8	Severum	Hoogbroek		boom/bomenrij	PS8	KIM9		> 80	Monumentaal	Particulier	Salix Alba	Wilg	1	Solitaïr	
341	9	Severum	Hoogbroek		landschapsselement	PS9	KIM9		> 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	20	Rij	
342	10	Severum	Heesbeemd		boom/bomenrij	PS10	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	3	Rij	
343	11	Severum	Heesbeemd		boom/bomenrij	PS11	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Salix Alba	Wilg	3	Rij	
344	12	Severum	Heesbeemd		boom/bomenrij	PS12	KIM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Populus Hybrid	Populier	1	Solitaïr	
345	13	Severum	Blauwrij		landschapsselement	PS13	KLMB		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
346	14	Severum	Hoogbroek		boom/bomenrij	PS14	KLMB		> 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	2	Groep	
347	15	Severum	Hoogbroek		landschapsselement	PS15	KLMB		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	15	Groep	
348	16	Severum	Uitlierhoek	20	boom/bomenrij	PS16	KLMB		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	3	Rij	
349	17	Severum	Uitlierhoek		boom/bomenrij	PS17	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Populus Hybrid	Zomereik	3	Rij	
350	18	Severum	Uitlierhoek		landschapsselement	PS18	NOP9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	23	Rij	
351	19	Severum	Erdburgweg	3	boom/bomenrij	PS19	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	13	Rij	
352	20	Severum	Grubbenvorstseweg		boom/bomenrij	PS20	KIM9		> 80	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Linde	2	Groep	
353	21	Severum	Grubbenvorstseweg		landschapsselement	PS21	KIM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	6	Groep	
354	22	Severum	Grubbenvorstseweg		boom/bomenrij	PS22	KIM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
355	23	Severum	Grubbenvorstseweg		boom/bomenrij	PS23	KIM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur, Fagus Sylvatica	Zomereik, Beuk	25	Groep	
356	24	Severum	Grubbenvorstseweg		boom/bomenrij	PS24	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Diverse soorten	Diverse soorten	146	Rij	
357	25	Severum	Grubbenvorstseweg		boom/bomenrij	PS25	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	7	Groep	
358	26	Severum	Grubbenvorstseweg		boom/bomenrij	PS26	KIM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
359	27	Severum	Grubbenvorstseweg		landschapsselement	PS27	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Fagus Sylvatica	Beuk	11	Rij	
360	28	Severum	Dorprijck		boom/bomenrij	PS28	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	15	Rij	
361	29	Severum	Dorprijck		landschapsselement	PS29	KIM9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik, Berk	2	Rij	
362	30	Severum	Bergweg		landschapsselement	PS30	KIM9		> 60	Bijzonder	Particulier	Salix Alba	Knotwilgen	18	Rij	
363	31	Kronenberg	Americaanseweg		boom/bomenrij	PS31	HUL8		> 60	Bijzonder	Particulier	Castanea sativa	Tamme kastanje	2	Rij	
364	32	Kronenberg	Americaanseweg		landschapsselement	PS32	KIM9		> 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Rij	
365	33	Kronenberg	Americaanseweg		De landschapsselement	PS33	KIM9		> 60	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
366	34	Severum	Renkensstraat		boom/bomenrij	PS34	KLIM		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	4	Rij	
367	35	Severum	Renkensstraat		landschapsselement	PS35	KLIM		> 80	Monumentaal	Gemeente	Salix alba	Schietwilg	4	Rij	
368	36	Severum	Renkensstraat	22	boom/bomenrij	PS36	KIM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandsche linde	5	Groep	
369	37	Severum	Renkensstraat		boom/bomenrij	PS37	KLIM		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	13	Rij	
370	38	Severum	Renkensstraat	11	boom/bomenrij	PS38	KLIM		> 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus robur	Zomereik	1	Solitaïr	
371	39	Severum	Bedevaldrijp		landschapsselement	PS39	HUI10		> 60	Bijzonder	Particulier	Diverse soorten	Diverse soorten	9	Groep	
372	40	Kronenberg	Kronenbergweg		landschapsselement	PS40	HUI10		> 80	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
373	41	Kronenberg	Kronenbergweg		landschapsselement	PS41	HUI10		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	4	Rij	
374	42	Kronenberg	Kronenbergweg	12	landschapsselement	PS42	HUI9		> 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomereik	12	Groep	
375	43	Kronenberg	Kronenbergweg		boom/bomenrij	PS43	HUI9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	1	Solitaïr	
376	44	Kronenberg	Simonsstraat		boom/bomenrij	PS44	HUI9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomereik	14	Rij	
377	45	Kronenberg	Meerweg		boom/bomenrij	PS45	HUI9		> 60	Bijzonder	Gemeente	oeder atlantica	oeder	1	Solitaïr	
378	46	Kronenberg	Meerweg		boom/bomenrij	PS46	HUI9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	1	Solitaïr	
379	47	Kronenberg	Tonestaal	19	boom/bomenrij	PS47	HUI9		> 60	Bijzonder	Gemeente	Aesculus Hippocastanum	Paardekastanje	5	Rij	

Bijzondere en Monumentale bomen Horst aan de Maas

volgnr	objectnr	dorpskern	straat	her	element	b.paspoort	kaart 1	kaart 2	leeftijd	categorie	gem. part.	Wetenschappelijke naam	Nederlandsnaam	w. aantal	plantwijze	nr.
380	48	Kronenberg	De Hees	59	boom/bomenrij	PS48	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	1	Solitaire	
381	49	Kronenberg	De Hees		boom/bomenrij	PS49	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	3	Rij	
382	50	Kronenberg	De Hees	63	boom/bomenrij	PS50	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	13	Rij	
383	51	Kronenberg	Peelstraat		landschapsselement	PS51	KLM9		± 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	50	Rij	
384	52	Kronenberg	Peelstraat		boom/bomenrij	PS52	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse linde	31	Rij	
385	53	Kronenberg	Peelstraat		boom/bomenrij	PS53	HU9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	1	Solitaire	
386	54	Kronenberg	Peelstraat		boom/bomenrij	PS54	HU9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Zomeirek	± 200	Rij	
387	55	Kronenberg			boom/bomenrij	PS55	HU9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	1	Solitaire	
388	56	Evertsoord	Paterstraat		boom/bomenrij	PS56	EFG10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur, Robinia Pseudo acacia	Zomeirek	2	Groep	
389	57	Evertsoord	Paterstraat		boom/bomenrij	PS57	EFG10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	± 150	Rij	
390	58	Evertsoord	Drakcoenweg		boom/bomenrij	PS58	EFG10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Betula pendula	ruwe berk	± 50	Rij	
391	59	Sevenum	Steg	43	boom/bomenrij	PS59	KLM10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Salix alba	knobzigen	8	Rij	
392	60	Sevenum	Hazenhorstweg		boom/bomenrij	PS60	KLM11		> 80	Monumentaal	Gemeente	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	1	Solitaire	
393	61	Sevenum	Frankrijkweg		landschapsselement	PS61	KLM11		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	2	Rij	
394	62	Sevenum	Frankrijkweg		landschapsselement	PS62	KLM10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	3	Groep	
395	63	Sevenum	Steg		boom/bomenrij	PS63	KLM10		> 80	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	1	Solitaire	
396	64	Sevenum	Steg		boom/bomenrij	PS64	KLM10		± 60	Bijzonder	Particulier	Tilia vulgaris	Linde	4	Rij	
397	65	Sevenum	Op den Bergen		boom/bomenrij	PS65	KLM10		> 80	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	1	Solitaire	
398	66	Sevenum	Helenaerveenweg		boom/bomenrij	PS66	KLM10		± 60	Bijzonder	Particulier	diverse soorten	Zomeirek	4	Groep	
399	67	Sevenum	Helenaerveenweg		boom/bomenrij	PS67	KLM10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse linde	4	Rij	
400	68	Sevenum	Steg	75	boom/bomenrij	PS68	KLM10		> 80	Monumentaal	Particulier	Quercus robur	Zomeirek	1	Solitaire	
401	69	Sevenum	Hoogbloek		boom/bomenrij	PS69	KLM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	1	Solitaire	
402	70	Sevenum	Molenveldweg		boom/bomenrij	PS70	KLM9		> 80	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	2	Rij	
403	71	Sevenum	Peperstraat	51	boom/bomenrij	PS71	KLM9		> 80	Monumentaal	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	1	Groep	
404	72	Sevenum	Peperstraat	51	boom/bomenrij	PS72	KLM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Aesculus Hippocastanum	Paardenkastanje	1	Groep	
405	73	Sevenum	De Donckstraat		boom/bomenrij	PS73	KLM9		± 60	Bijzonder	Particulier	Robinia pseudoacacia	Valse acacia	2	Groep	
406	74	Sevenum	De Donckstraat		boom/bomenrij	PS74	KLM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	1	Solitaire	
407	75	Sevenum	De Donckstraat		boom/bomenrij	PS75	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Fagus sylvatica purpurea	Rode beuk	1	Solitaire	
408	76	Sevenum	Maasreeseweg	2	boom/bomenrij	PS76	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Sequoia dandron Gigantum	Mammoetboom	1	Solitaire	
409	77	Sevenum	Schoutstraat		boom/bomenrij	PS77	KLM9		± 60	Bijzonder	Particulier	Robinia pseudoacacia	Valse acacia	1	Solitaire	
410	78	Sevenum	Kuiperpad	11a	boom/bomenrij	PS78	KLM9		± 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur, Fagus sylvatica 'purpurea'	Zomeirek, rode beuk	2	Solitaire	
411	79	Sevenum	Raadhuisstraat/ Raadhuisplein		boom/bomenrij	PS79	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia Tomentosa	Zilverlinde	21	Rij	
412	80	Sevenum	Schoutstraat		boom/bomenrij	PS80	KLM9		± 60	Bijzonder	Particulier	Aesculus Hippocastanum	Kastanje	1	Solitaire	
413	81	Sevenum	Maasreeseweg	43	boom/bomenrij	PS81	KLM9		> 80	Monumentaal	Particulier	Sequoia dandron Gigantum	Mammoetboom	1	Solitaire	
414	82	Sevenum	Maasreeseweg		boom/bomenrij	PS82	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Acer Platanoides	Noorse esdoorn	6	Rij	
415	83	Sevenum	Brouwenstraat		boom/bomenrij	PS83	KLM9		> 80	Monumentaal	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	1	Solitaire	
416	84	Sevenum	Brouwenstraat		boom/bomenrij	PS84	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Acer Rubrum	Rode esdoorn	1	Solitaire	
417	85	Sevenum	Den Eigen		landschapsselement	PS85	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	3	Groep	
418	86	Sevenum	Oslagelstraat		boom/bomenrij	PS86	KLM10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Robinia Pseudoacacia	valse acacia	4	Rij	
419	87	Sevenum	Mulderstraat		boom/bomenrij	PS87	KLM9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Fraxinus Excelsior, Quercus Robur	Es, Zomeirek	3	Rij	
420	88	Sevenum	Maasreeseweg	25	boom/bomenrij	PS88	KLM9		> 80	Monumentaal	Particulier	Aesculus hippocastanum	Paardenkastanje	3	Rij	
421	89	Sevenum	Krouvelstraat		boom/bomenrij	PS89	NOP9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	10	Rij	
422	90	Sevenum	De Wiel		boom/bomenrij	PS90	NOP9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	2	Groep	
423	91	Sevenum	Klassenweg		boom/bomenrij	PS91	KLM10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Salix Alba	Wijl	5	Rij	
424	92	Sevenum	Klassenweg		boom/bomenrij	PS92	KLM10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	1	Solitaire	
425	93	Sevenum	Grote Molenbeek		boom/bomenrij	PS93	NOP9		> 80	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur, Alnus glutinosa	Zomeirek, Els	1	Solitaire	
426	94	Sevenum	Dorperdijk	8	landschapsselement	PS94	KLM10		± 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	6	Rij	
427	95	Sevenum	Heerstraat		boom/bomenrij	PS95	KLM10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus Robur	Zomeirek	50 tot 75	Laan	
428	96	Sevenum	Zeevweg		boom/bomenrij	PS96	N10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Quercus robur	Zomeirek	100	Rij	
429	97	Sevenum	Dorperdijk		boom/bomenrij	PS97	NOP9		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse linde	117	Rij	
430	98	Sevenum	Romenweg		landschapsselement	PS98	N10		± 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	1	Solitaire	
431	99	Sevenum	Romenweg		landschapsselement	PS99	N10		± 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	6	Rij	
432	100	Sevenum	Zeevweg		boom/bomenrij	PS100	N10		± 60	Bijzonder	Particulier	Castanea sativa	Tanne kastanje	3	Groep	
433	101	Sevenum	Krouvelstraat	3	landschapsselement	PS101	KLM9		± 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	3	Groep	
434	102	Sevenum	De Vord	2	boom/bomenrij	PS102	KLM10		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Linde	2	Rij	
435	103	Sevenum	Maasreeseweg		boom/bomenrij	PS103	KLM10		> 80	Monumentaal	Gemeente	Div	Div	136	Rij	
436	104	Sevenum	Gelderdijk		boom/bomenrij	PS104	KLM10		± 60	Bijzonder	Particulier	salix alba	knobzigen	29	Rij	
437	105	Sevenum	Helenaerveenweg		boom/bomenrij	PS105	HU10		> 80	Monumentaal	Gemeente	Robinia pseudoacacia	Valse acacia	16	Rij	
438	106	Sevenum	Graskulenweg		boom/bomenrij	PS106	HU11		± 60	Bijzonder	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	7	Groep	
439	107	Sevenum	Saardijk		boom/bomenrij	PS107	HU11		± 60	Bijzonder	Particulier	Tilia vulgaris	Hollandse linde	1	Solitaire	
440	108	Sevenum	Kleefedijk		boom/bomenrij	PS108	HU11		± 60	Bijzonder	Gemeente	Tilia vulgaris	Hollandse linde	2	Rij	
441	109	Sevenum	Kleefedijk		boom/bomenrij	PS109	HU11		± 60	Bijzonder	Particulier	Fagus sylvatica	Beuk	4	Rij	
442	110	Sevenum	Graskulenweg		boom/bomenrij	PS110	HU11		> 80	Monumentaal	Particulier	Quercus Robur	Zomeirek	1	Solitaire	

Bijlage 8B Overzichtskaart monumentale bomen Horst aan de Maas

Kaart behorende bij B&W besluit: mei 2013, publicatie 21 april 2015

Actualisatie van onderstaande overzichtskaart met monumentale bomen staat gepland vóór 2027

Bijlage 8C Ondersteuningsregeling onderhoud monumentale particuliere bomen

Heeft u een monumentale boom in uw tuin, of heeft u een boom in de tuin die volgens u monumentaal is, dan bent u misschien eigenaar van een levend monument! In deze factsheet informeren wij u waar een bijzondere of monumentale boom moet voldoen en op welke manier de gemeente u ondersteunt bij het beheer en onderhoud.

Wanneer is er sprake van een monumentale boom

- Een boom of houtopstand is monumentaal (80 jaar) wanneer deze voldoet aan alle basiscriteria en aan meer dan twee specifieke criteria (per criteria aan minimaal 1 van de genoemde opties).
- Een boom is bijzonder (50 jaar) wanneer deze voldoet aan alle basiscriteria en aan één van de specifieke criteria (per criteria aan minimaal 1 van de genoemde opties).

Hoe ondersteunen wij als gemeente particulieren met het onderhoud van monumentale bomen?

- Wij geven advies en verzorgen om de 6 jaar een boomveiligheidscontrole (BVC) om de actuele status van de monumentale boom inzichtelijk te krijgen. Tijdens deze BVC wordt ook opgenomen of de boom gesnoeid moet worden. Dit wordt beoordeeld door de minimaal DIB-gecertificeerde boominspecteur.
- Aan de hand van de inspectiegegevens wordt er één maal in de 6 jaar beheermaatregelen uitgevoerd (gesnoeid). De monumentale bomen die bereikbaar zijn met onze hoogwerker kunnen in onze cyclus meegenomen worden. Een monumentale boom die niet bereikbaar is met de hoogwerker kan klimmend gesnoeid worden. In samenspraak met de eigenaar wordt er een afspraak ingepland.
- De beheer ondersteuning geldt eens per 6 jaar. Wanneer de boomeigenaar vindt dat zijn boom vaker gesnoeid moet worden (bv bij een gebroken tak) zal de eigenaar zelf een ETW gecertificeerd boomverzorger in moeten schakelen om de boom te laten snoeien. De kosten komen op rekening van de boomeigenaar.
- Bij verhoogd risico en het advies voor jaarlijkse inspectie, bieden we dit kosteloos aan.
- Bij monumentale knot- en leibomen wordt om de 6 jaar een BVC uitgevoerd door de gemeente. Het snoeien moet door de eigenaar zelf georganiseerd worden. De kosten komen op rekening van de boomeigenaar.
- Als er een boom afgekeurd wordt melden we dit aan de betreffende eigenaar. De eigenaar organiseert en draagt de kosten voor het ruimen/vellen en rooien van de boom. Er moet ten alle tijden een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen aangevraagd worden voor het vellen van een monumentale boom.
- Het snoeihout van de monumentale boom dient door de eigenaar zelf opgeruimd te worden. De gemeente komt het snoeihout van de monumentale boom ophalen mits het netjes gestapeld is en met een vrachtwagen bereikbaar is.

De juridisch eigenaar blijft ten alle tijden zelf verantwoordelijk voor zijn eigendom.

Heeft u vragen, neem dan contact op met Openbare Werken via het algemene contactnummer.

Bijlage 09 Beslisplan werkplan bomen

MOET ER EEN WERKPLAN BOMEN OPGESTELD WORDEN?

Voor de uitvoering van werkzaamheden binnen de 'kwetsbare boomzone' is een 'Goedgekeurd Werkplan Bomen' noodzakelijk (Handboek Bomen | H2 | Werken rond bomen). Onderstaande beslisboom helpt bij het maken van de juiste keuzes.

IS ER SPRAKE VAN EEN KWETSBARE BOOMZONE?

- Worden er (graaf)werkzaamheden binnen kroonprojectie + rondom 1,5 meter uitgevoerd of binnen 2,5 meter vanuit de stamvoet van de boom?
- Is er sprake van transport, opslag of een ophoging binnen of in de directe nabijheid van de kwetsbare boomzone?
- Wordt de grondwaterstand in het gebied waar de boom staat (tijdelijk) verlaagd of verhoogd?

NEE

JA

OPSTELLEN WERKPLAN BOMEN

Een deskundige moet vaststellen of randvoorwaarden nodig zijn om negatief effect voor de boom te voorkomen. Zo ja, deze vastleggen en uitwerken in een Werkplan Bomen (Handboek Bomen | H2 | Werken rond bomen).

Gedetailleerd Werkplan opstellen door deskundige

- Werkinstructie | Werkplan Bomen (WPB)
- Inclusief bijbehorend Boombeschermingsplan
- Voor terugkerende werkzaamheden:
- Geldt eventueel een standaard Werkprotocol.

Deskundige is bijvoorbeeld European Tree Technician (ETT)

NADER ONDERZOEK | BEA

Een BEA is noodzakelijk wanneer wordt vastgesteld dat nader onderzoek nodig is om te komen tot een Werkplan Bomen.

Deskundige voert BEA uit en adviseert over noodzakelijke maatregelen en randvoorwaarden (Handboek Bomen | H16 | BEA | Bomen Effect Analyse). Opdrachtgever (bevoegd gezag) keurt BEA goed. BEA moet aansluitend omgezet worden naar een Werkplan Bomen.

GOEDGEKEURD WERKPLAN BOMEN?

Opdrachtgever (bevoegd gezag) keurt Werkplan Bomen of Werkprotocol goed (inclusief boombeschermingsplan).

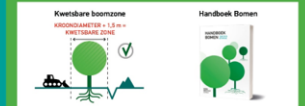
JA

NEE

WERKPLAN BOMEN NIET NOODZAKELIJK

Werkzaamheden vallen buiten de invloedssfeer van de boom.

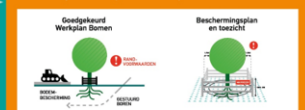
Let op: Werkplan Bomen alsnog aan de orde wanneer aanullende zaken als transport en/of opslag toch binnen de kwetsbare boomzone plaatsvinden (Handboek Bomen | H2 | Werken rond bomen).

UITVOERING GOEDGEKEURD WERKPLAN BOMEN

Werkzaamheden, boombescherming en toezicht uitvoeren volgens Goedgekeurd Werkplan Bomen.

BEA aan de orde wanneer nader (voor)onderzoek noodzakelijk is voor opstellen Werkplan Bomen.

AFKEURING WERKPLAN BOMEN

Opdrachtgever (bevoegd gezag) keurt BEA of WPB af.

Let op: Werkzaamheden binnen kwetsbare boomzone mogen niet worden uitgevoerd zonder Goedgekeurd Werkplan Bomen!

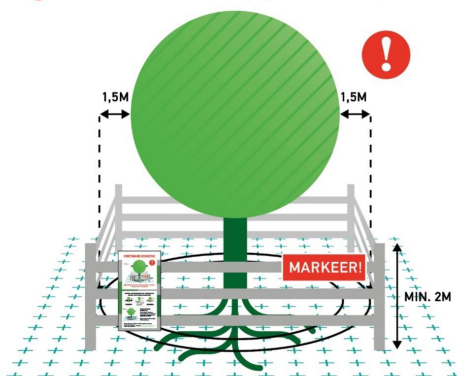
Bijlage 10 Bomenposter Werken rond bomen

BOMENPOSTER

WERKEN ROND BOMEN

KWETSBARE BOOMZONE

! Kwetsbare boomzone = Kroonprojectie + rondom 1,5 meter

! Werkzaamheden en de opslag van materiaal en materieel zijn binnen de KWETSBARE BOOMZONE NIET TOEGESTAAN ZONDER TOESTEMMING (Goedgekeurd Werkplan).

RANDVOORWAARDEN EN EISEN

- 1 Plaats een niet-verplaatsbare fysieke afscherming rond de boom (minimaal 2 m hoog) en markeer deze met de weerbestendige poster 'Kwetsbare boomzone'.
- 2 Binnen elke kwetsbare boomzone zijn (tot 1,5 m buiten de kroonprojectie) de uitvoering van werkzaamheden en de opslag van materiaal en het rijden of parkeren van materieel en voertuigen niet toegestaan zonder toestemming via een door de opdrachtgever of directie Goedgekeurd Werkplan.
- 3 Binnen elke kwetsbare boomzone gelden randvoorwaarden die uitgewerkt moeten zijn in het goedgekeurde Werkplan. Deze randvoorwaarden worden in de regel opgesteld aan de hand van een Bomen Effect Analyse (BEA).
- 4 Het Werkplan Bomen vermeldt gedetailleerd (per boom) wanneer, op welke wijze, volgens welke randvoorwaarden en met welk materieel en welke hulpmiddelen werkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone mogen en moeten worden uitgevoerd.
- 5 Werkzaamheden mogen de duurzame instandhouding van de boom nooit in gevaar brengen.
- 6 Graafwerkzaamheden binnen de kwetsbare boomzone zijn niet toegestaan zonder toestemming via het goedgekeurde Werkplan, zie hierboven punt 2.

LEIDRAAD MINIMALE GRAAFAFSTANDEN

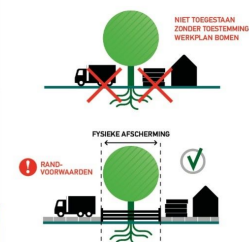
Stam ø (dbh)	Minimale graafafstand vanuit het hart van de stamvoet	Meerzijdig graven, of eenzijdige wortelontwikkeling of scheefstaande boom (trekzijde)
20 cm	> 1,25 m	2,0 m
40 cm	> 1,50 m	2,5 m
60 cm	> 1,75 m	3,0 m
80 cm	> 2,25 m	3,5 m
100 cm	> 2,50 m	4,0 m
150 cm	> 3,50 m	5,0 m

HANDBOEK BOMEN

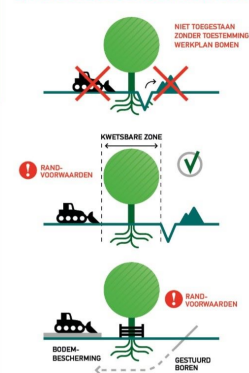
Voor een juiste uitwerking van een Goedgekeurd Werkplan en de eisen en randvoorwaarden voor werkzaamheden rond bomen wordt verwezen naar het Handboek Bomen | HZ | Werken rond bomen.

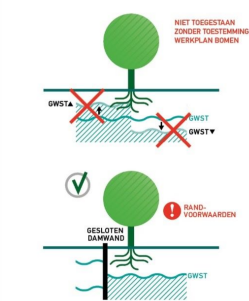
OPSLAG, PARKEREN EN TRANSPORT

GRAVEN, OPHOGEN EN ANDERE BODEMBEWERKINGEN

BRONBEMALING EN VERANDERINGEN IN GRONDWATERSTAND

VLOEISTOFFEN EN GASSEN

SNOEIWERKZAAMHEDEN

Bijlage 11 Concept bebouwingscontour houtkap

Bijlage 11 - Concept Bebouwingscontour houtkap

